

อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540

ปริญาณิพนธ์
ของ
นุชศรา จังพล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา
เมษายน 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

318.38

ว 7290

8.3

อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540

บทคัดย่อ
ของ
นุชศรา จังพล

25 ส.ย. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา
เมษายน 2545

147865

นุชศรา จังพล.(2545). อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 . ปรินูญานิพนธ์
ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์การศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์
อุดมไพจิตรกุล , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางการศึกษา
ของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-
2540 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในคณะนิสิตศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานครได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง 142 คน
จากมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ จากผลการวิจัย
พบว่า

1.การวิเคราะห์ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและผลตอบแทนหรือรายได้ทางการ
ศึกษา ในส่วนของต้นทุนส่วนบุคคลหลักสูตรต่อคน ของมหาวิทยาลัยเอกชน ทั้ง 5 แห่งโดย
เฉลี่ยประมาณ 596,175.6 บาท ได้แก่ บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีค่าเท่ากับ
617,440.50 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มีค่าเท่ากับ 610,651.10 บาท
บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีค่าเท่ากับ 607,497.09 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีค่าเท่ากับ 596,053.10 บาท และ บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิต มีค่าเท่ากับ 549,236.20 บาท ตามลำดับ

ผลตอบแทนหรือรายได้ทางการศึกษา โดยจะใช้การหาค่าเฉลี่ยรายได้ต่อคนต่อปีใน
แต่ละระดับอายุ โดยการสร้างสมการถดถอยประมาณการรายได้ (Multiple Regression) เพื่อให้
ได้รายได้ที่มาจากการศึกษาเพียงอย่างเดียว ซึ่งผลตอบแทนในหน่วยงานภาครัฐ สามารถ
จำแนกได้ดังนี้ เพศชายตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษและไม่มีรายได้พิเศษ มีรายได้หลังหักภาษี
เท่ากับ 3,659,178 และ 3,381,291 บาท เพศหญิงตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษและไม่มีรายได้
พิเศษ มีรายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 3,377,787 และ 3,099,900 บาท เพศชายตำแหน่งงานด้าน
อื่นๆมีรายได้พิเศษ และไม่มีรายได้พิเศษ มีรายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 3,040,181 และ
2,762,294 บาท เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆมีรายได้พิเศษ และไม่มีรายได้พิเศษ มีรายได้
หลังหักภาษี เท่ากับ 2,758,791 และ2,480,903 บาท ตามลำดับ

สำหรับในหน่วยงานภาคเอกชน สามารถจำแนกได้ดังนี้ เพศชายตำแหน่งงานด้าน
อื่นๆ มีรายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 18,514,992 บาท เพศชายตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้าน
กฎหมาย มีรายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 17,950,182 บาท เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มี

รายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 17,447,826 บาท เพศหญิงตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย มีรายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 16,883,016 บาท ตามลำดับ

ส่วนหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ พบว่า ผู้ที่ทำงานในตำแหน่งนิติกร มีรายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 3,416,200 บาท และผู้ที่ทำงานในตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มีรายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 2,990,153 บาท ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล ได้นำวิธีการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) มาใช้ในการวิจัย พบว่าในหน่วยงานภาครัฐจะมีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล มีค่าระหว่าง 7.46 - 11.08 หน่วยงานภาคเอกชน จะมีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลมีค่าระหว่าง 24.96 - 27.53 และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจจะมีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล มีค่าระหว่าง 8.61 - 9.87

ดังนั้นอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลในหน่วยงานภาครัฐ มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9.30 หน่วยงานภาคเอกชน มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 26.24 และหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9.24

3. การเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของหน่วยงานทั้ง 3 แห่ง พบว่าในหน่วยงานภาคเอกชนมีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลโดยเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 26.24 รองลงมาก็คือภาครัฐมีอัตราผลตอบแทนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9.30 และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจมีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9.24 ตามลำดับ

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของหน่วยงานทั้ง 3 แห่งมาเปรียบเทียบเพื่อหาความแตกต่างกันพบว่าผลต่างของค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลในหน่วยงานภาคเอกชนจะแตกต่างจาก หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจสูงที่สุดคือประมาณร้อยละ 16.94 และ 17 ตามลำดับ แต่ผลต่างของค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจจะแตกต่างกันเพียงประมาณร้อยละ 0.06 ดังนั้นแสดงว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลในหน่วยงานภาคเอกชนจะมีค่าสูงที่สุด รองลงมาก็คือหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ

THE PRIVATE RATE OF RETURN TO BACHELOR DEGREE OF LAWS :
THE PRIVATE UNIVERSITY IN BANGKOK METROPOLITAN AREA
(1994 - 1997)

AN ABSTRACT
BY
NUCHSARA JUNGPOL

Presented in partial fulfillment of requirements
for the Master of Economics degree in Economics of Education
at Srinakharinwirot University
April 2002

Nuchsa Jungpol.(2002). *The Private Rate Of Return To Bachelor Degree Of Laws :*

The Private University In Bangkok Metropolitann Area (1994 - 1997).

Master thesis,M.Econ (Economics of Education)

Bangkok :Graduate school,Srinakharinwirot University. Advisor Committee :

Assoc.Prof. Dr. Tumrong Udompijtkul, Assist.Prof. Dr. Kittima Sungkasem

The objectives of the research were to study educational cost and benefits of Bachelor degree of Laws for private university in Bangkok Metropolitan Area (1994 –1997) .The data was collected by questionnaires and used sampling group of 142 persons.They were students of 5 universities, : Bangkok university , Kasembundit university , Dhurakijpundit university , Sripatum university and Assumption university. The results of study were :

1. The analysis showed cost per head through the programmes of 5 private universities was 596,175.6 bath. Per head cost for each universities was 617,440 bath for graduate from Assumption university, 610,651.10 bath for graduate from Kasembundit university, 607,497.09 bath for graduate from Bangkok university, 596,053.10 bath for graduate from Sripatum university and 549,236.20 bath for graduate from Dhurakijpundit university respectively.

Return on education calculated by using average person income per year in each age group. Multiple regression was conducted to calculate. The return of graduate employed by Government : The male 's Lawyer with part time and without part time had income after tax 3,659,178 and 3,381,291 bath, the female 's Lawyer with part time and without part time had income after tax 3,377,787 and 3,099,900 bath , the male 's on other position ,not a Lawyer, with part time and without part time had income after tax 3,040,187 and 2,762,294 bath , the female 's on other position ,not a Lawyer with part time and without part time had income after tax 2,758,791 bath and 2,480,903 bath respectively.

The return of graduate employed by Private sector were : male 's on other position, not a Lawyer, had income after tax 18,514,992 bath and the one 's Law consultant had income after tax 17,950,182 bath , the female 's on other position, not a Lawyer, had income after tax 17,447,826 bath, and the one 's Law consultant had income after tax 16,883,016 bath respectively.

The return of graduate employed by Public enterprises sector who worked as a Lawyer had income after tax 3,416,200 bath and the one 's other position, not Lawyer, had income after tax 2,990,153 bath respectively.

2. The Private rate of return analysed by using Internal Rate of Return. The results were : graduate employed in the Government sector had Private rate of return value between 7.46 - 11.08 , employed in the Private sector had Private rate of return value between 24.96 - 27.53 , employed in the Public enterprises sector had Private rate of return value between 8.61 - 9.87.

The Private rate of return of employed in the Government sector had average value 9.30, employed in the Private sector had average value 26.24 and employed in Public enterprises sector had average value 9.24.

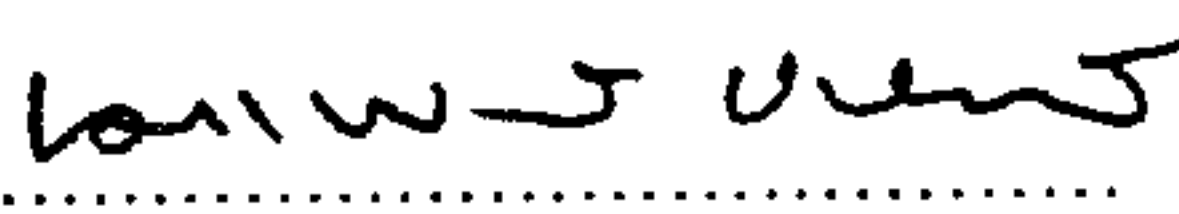
3. The comparisons of Private rate of return employed for Government sector, Private sector and Public enterprises sector by average value of Private rate of return of 3 sectors. The results showed Private rate of return of in Private sector was higher than the ones in Government sector and Public enterprises sector, they were 16.94% and 17% respectively. The comparisons showed Private rate of return employed by Government sector higher than Public enterprises, it was 0.06%.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต
กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540

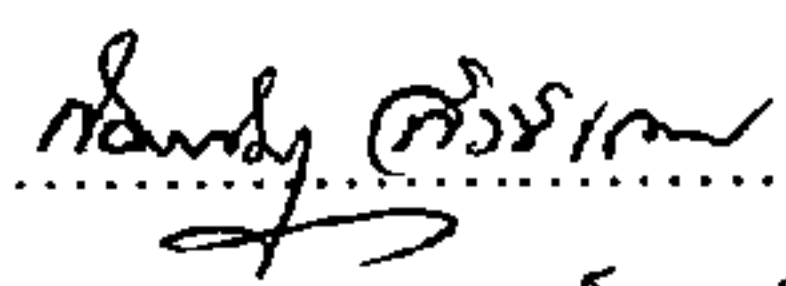
ของ
นางสาวนุชศรา จังพล

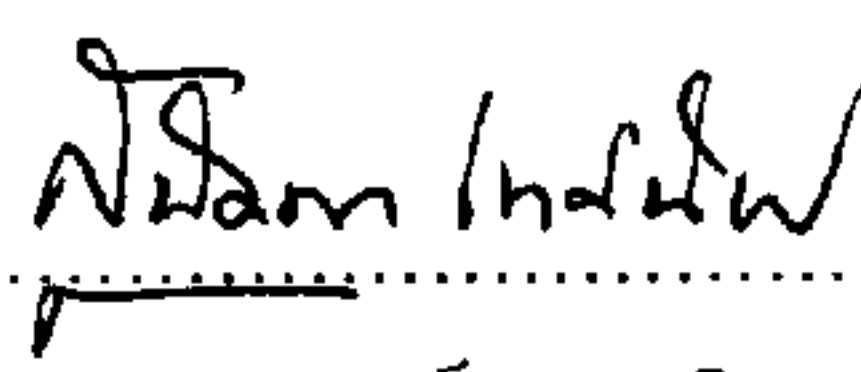
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 19 เดือน เมษายน พ.ศ. 2545

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

 ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถ อุดมไพจิตรกุล)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิดา เทศนิยม)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ชูธรรมขจร)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ รศ.ดร. ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล ประธานกรรมการ และอาจารย์ ผศ.ดร. กิตติมา สังข์เกษม ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไข ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำเพื่อแก้ไข ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังได้รับคำแนะนำและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ขัตติยาสุวรรณ ดร.มรกต ศรีสุข นางสาวสุภาพร โกเฮงกุล อาจารย์ ชำรง ชูทัพ และ ดร.ชวลิต หมั่นนุช ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือ ซึ่งข้อเสนอแนะของท่านเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบพระคุณบัณฑิตนิสิตาสดร์ทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลและยอมเสียสละเวลาของท่าน เพื่อตอบแบบสอบถาม รวมทั้งหน่วยงานทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ ตลอดจน บุคลากรฝ่ายบุคคลทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่างและที่ลืมไม่ได้ก็คือ บุคลากรของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม และมหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ ที่ให้ความเอื้อเฟื้อข้อมูลเกี่ยวกับ อัตราค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่า บำรุงการศึกษา ของแต่ละมหาวิทยาลัย ซึ่งถ้าขาดข้อมูลส่วนนี้และไม่ได้รับความร่วมมือจาก ท่านแล้ว การวิจัยครั้งนี้ก็คงสำเร็จได้โดยยาก

สุดท้ายขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ได้ให้โอกาสในการศึกษาเล่าเรียน กำลังใจและ กำลังทรัพย์ แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามที่ได้มีส่วนช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

นุชศรา จังพล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ปัญหาวิจัย.....	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	8
สมมุติฐานในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของโครงสร้างหลักสูตรนิติศาสตร์ของ	
มหาวิทยาลัยเอกชน.....	10
ความหมายของวิชาชีพกฎหมาย.....	11
การประกอบวิชาชีพกฎหมาย.....	12
ทฤษฎีที่นำมาศึกษา	14
ทฤษฎีทุนมนุษย์.....	14
แนวความคิดเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์.....	15
ต้นทุนทางการศึกษา.....	16
ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา.....	18
อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุนทางการศึกษา.....	19
เกณฑ์การตัดสินใจที่ใช้ในการลงทุนทางการศึกษา.....	22
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ.....	22
อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน.....	23
อัตราผลตอบแทนภายใน.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....39
	การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....39
	ตัวแปรที่ศึกษา.....40
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....40
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....41
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....42
	สถิติที่ใช้.....44
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....45
	การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตนิสิตาตรมมหาวิทยาลัยเอกชน
	ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540.....47
	การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของบัณฑิตนิสิตาตรมมหาวิทยาลัย
	เอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540..50
	การวิเคราะห์ผลตอบแทนหรือรายได้ของบัณฑิตนิสิตาตรมมหาวิทยาลัย
	เอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540... 55
	การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตาตร
	มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา
	2537-2540 ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ.....81
	การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิต
	นิสิตาตร มหาวิตยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปี
	การศึกษา 2537 – 2540.....87
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....90
	ความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า..... 90
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....91
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....92
	อภิปรายผล.....97
	ข้อเสนอแนะ.....99

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	108
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	109
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	115
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม.....	124
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	134

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 อัตราผลตอบแทนภายในของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีใน แต่ละสาขา(ร้อยละ).....	32
2 แสดงจำนวนประชากร.....	39
3 แสดงจำนวนตัวอย่าง.....	40
4 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดเก็บและได้รับคืน จากกลุ่มตัวอย่าง.....	46
5 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540.....	47
6 แสดงต้นทุนทางการศึกษาตลอดหลักสูตรการศึกษาคือ ของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540.....	51
7 แสดงการปรับต้นทุนทางการศึกษาตลอดหลักสูตรการศึกษาคือ ของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540.....	52
8 แสดงต้นทุนทางการศึกษาและค่าเสียโอกาส ตลอดหลักสูตรการศึกษาคือ ของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540.....	53
9 แสดงต้นทุนส่วนบุคคลปรับแล้วตลอดหลักสูตรการศึกษาของบัณฑิต นิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540.....	54
10 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ในหน่วยงาน ภาครัฐ.....	56
11 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ ในหน่วยงานภาคเอกชน.....	57
12 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ ในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ.....	58
13 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีเฉลี่ยต่อคนต่อปีปรับตัวด้วยอัตรา ว่างงานของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาครัฐ.....	60

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีเฉลี่ยต่อคนต่อปีปรับตัวด้วยอัตรา การว่างงานของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537- 2540 หน่วยงานภาครัฐ.....62	62
15 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีเฉลี่ยต่อคนต่อปีปรับตัวด้วยอัตรา การว่างงานของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาครัฐ.....64	64
16 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีเฉลี่ยต่อคนต่อปีปรับตัวด้วยอัตรา การว่างงานของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาครัฐ.....66	66
17 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีเฉลี่ยต่อคนต่อปีปรับตัวด้วยอัตรา การว่างงานของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงาน ภาคเอกชน.....72	72
18 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีเฉลี่ยต่อคนต่อปีปรับตัวด้วยอัตรา การว่างงานของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงาน ภาคเอกชน.....74	74
19 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีเฉลี่ยต่อคนต่อปีปรับตัวด้วยอัตรา การว่างงานของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ.....78	78
20 แสดงอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540.....82	82
21 แสดงการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540.....87	87

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	8
2 ทฤษฎีทุนมนุษย์.....	15
3 ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา.....	18
4 ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาระดับปริญญาตรีและรายได้ส่วนเพิ่มมาจากการ ศึกษาปริญญาตรี.....	20
5 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาครัฐ.....	68
6 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาครัฐ.....	69
7 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาครัฐ.....	70
8 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาครัฐ.....	71
9 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงาน ภาคเอกชน.....	76
10 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงาน ภาคเอกชน.....	77
11 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ.....	80
12 อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงาน ภาครัฐ.....	84

บัญชีภาพประกอบ(ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
13 อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงาน ภาคเอกชน.....	85
14 อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ	86
15 อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ.....	89

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศเพราะการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากแนวความคิดนั้น มีจุดเริ่มจากความเชื่อที่ว่า มนุษย์เป็น "ทุน" ชนิดหนึ่งที่เรียกว่า "ทุนมนุษย์" (Human Capital) การลงทุนในทุนมนุษย์ก็คือ "การลงทุน" ให้การศึกษา (สุณี ฉัตราคม และ เสาวณี เกียรติ. 2534 : 145) ดังนั้น ความต้องการที่จะได้รับบริการทางการศึกษาในระดับสูงของประชาชนจึงมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะปัจจุบัน การศึกษาในระดับอุดมศึกษามีการขยายตัวมากขึ้น ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ ปัจจัยสำคัญยิ่งประการหนึ่งที่จะพัฒนาการศึกษาให้สูงขึ้นก็คือ การลงทุน ซึ่งเป็นปัจจัยในการขยายระดับการศึกษาให้สูงขึ้น ให้ทันกับความต้องการของประเทศและจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น (เดือนใจ บำรุงพงษ์. 2535 : 1) และการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้สังคมเปลี่ยนไป เพราะการศึกษาช่วยพัฒนาคนและคนที่ได้รับการศึกษาก็จะช่วยพัฒนาสังคม ดังนั้นการจัดการศึกษานับว่าเป็นการลงทุนที่สำคัญประเทศที่กำลังพัฒนาที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ทุน เพื่อพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ (สุชาติ เมืองแก้ว. 2518 : 1) จะเห็นได้จากการขยายตัวของจำนวนสถาบันที่เปิดสอนระดับอุดมศึกษาได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก นับแต่มีการนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาใช้กำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งการขยายตัวดังกล่าวเป็นไปในรูปของการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนขึ้นใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2531 : ก)

สำหรับประเทศไทย รัฐได้เล็งเห็นถึงความสำคัญทางด้านการศึกษาทำให้รัฐต้องเร่งขยายปริมาณการศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการของสังคม ซึ่งการพัฒนาการศึกษาของรัฐทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพโดยอาศัยงบประมาณแผ่นดินเพียงอย่างเดียวคงไม่พอ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องระดมทรัพยากรส่วนหนึ่งที่จะควรจะได้มาคือ การที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการรับภาระเพราะผู้เรียนเป็นผู้ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการศึกษา โดยได้เปิดโอกาสให้เอกชนมาช่วยจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งมุ่งที่จะผลิตกำลังคนในระดับวิชาการชั้นสูงของประเทศ ซึ่งนับว่าเป็นการศึกษาที่สำคัญและมีบทบาทในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2531)

สำหรับในสถาบันอุดมศึกษานั้น ได้มีการขยายการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2531 : ค) ทั้งนี้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้มีนโยบายที่แบ่งภาระการจัดการศึกษาระหว่างภาครัฐและเอกชนชัดเจนมากขึ้น ทั้งที่กำหนดเป็นนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาแห่ง

ชาติว่ารัฐจะสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนขยายการศึกษาในสาขาวิชาที่สถาบันนั้นๆ มีความพร้อม เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้ร่วมรับภาระในสาขาวิชาที่สถาบันนั้น ๆ มีความถนัดได้เต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 21) สำหรับบทบาทของเอกชนในระดับอุดมศึกษา (ระบบเปิด) นั้น มีแนวโน้มในภาวะที่สูงขึ้นตลอดมา โดยเพิ่มจากร้อยละ 14.7 ในปี 2528 มาเป็นร้อยละ 34.25 ในปี 2534 เนื่องจากนโยบายของรัฐที่ต้องการให้เอกชนเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (สมาลี ปิตยานนท์. 2539 : 45)

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากภาครัฐบาลทำให้แหล่งเงินทุนในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแตกต่างกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาล กล่าวคือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลเป็นผู้ให้เงินทุนทั้งหมด ส่วนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องจัดหาเงินทุนทั้งหมดเอง (วไลพร คุโณทัย. 2527 : 1-2) รายได้หลักที่สำคัญของสถาบันการศึกษาเอกชน คือ เงินที่เรียกเก็บกับนักศึกษาในสถาบันของตน เพราะฉะนั้นรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ จะมาจากการเก็บค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา โดยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะเรียกเก็บเต็มตามต้นทุน ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนทางการศึกษาของผู้เรียนอยู่ในอัตราที่สูงกว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมาก จะเห็นได้จากนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเสียค่าเล่าเรียนเกินกว่า 8 เท่าของค่าอุปกรณ์การเรียน ในขณะที่นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเสียค่าเล่าเรียนเพียง 1.1 ถึง 2.7 เท่าของค่าอุปกรณ์การเรียน (นงราม เศรษฐพานิช และคณะ. 2532 : 67)

ผลจากการรับจำนวนนักศึกษาอย่างจำกัดของสถาบันศึกษารัฐบาลจึงทำให้ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจึงเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ที่ต้องการจะศึกษา ซึ่งเห็นได้ว่า วิชาเกี่ยวกับกฎหมายก็เป็นอีกวิชาหนึ่งที่มีผู้นิยมเข้ารับการศึกษามาตั้งแต่ปีจึงส่งผลให้มีมหาวิทยาลัยเอกชนเปิดสอนในคณะนิติศาสตร์เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในแต่ละสถาบันจะมีจุดมุ่งเน้นที่แตกต่างกันออกไป

ในขณะที่เดียวกันผู้ที่เข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนนั้นจะต้องเสียค่าใช้จ่ายทางการศึกษาสูงกว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาล ประมาณ 2-3 เท่า ดังนั้น ต้นทุนค่าใช้จ่ายของบุคคลที่ต้องการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในแต่ละสาขาจะต้องเป็นผู้มีกำลังทรัพย์เพียงพอ มิฉะนั้นจะก่อให้เกิดปัญหาการออกกลางคัน และปัญหาการเรียนซ้ำซ้อนของนักศึกษา ซึ่งจากสถิติจำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่ออกระหว่างปีการศึกษา 2520 คิดเป็นร้อยละ 11.48 และระหว่างปีการศึกษา 2521 คิดเป็นร้อยละ 13.88 (วไลพร คุโณทัย. 2527 : 3)

วไลพร คุโณทัย ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เรียนสาขาวิชาต่าง ๆ มีปัญหาทางการเงินโดยรวมแตกต่างกัน นักศึกษาสาขานิติศาสตร์มีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ นักศึกษาสาขาการบัญชีและสาขาเศรษฐศาสตร์ อาจเป็นเพราะสาขานิติศาสตร์เป็นสาขาที่มีรายวิชาที่ต้องเรียนมากกว่านักศึกษาสาขาการบัญชี บริหารธุรกิจ และเศรษฐศาสตร์ (วไลพร คุโณทัย. 2527 : 193)

จากปัญหาทางการเงินที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาที่เรียนคณะนิติศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยเอกชนทำให้ ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษา อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ว่าได้รับผลตอบแทนคุ้มค่าหรือไม่ เพราะการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนเป็นการลงทุนโดยนักศึกษาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาเองทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจที่จะเลือกศึกษาต่อในคณะนิติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเอกชน

ปัญหาวิจัย

1. อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ มีค่าเป็นเท่าใด
2. อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ แตกต่างกันหรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาดัชนีทุนและผลตอบแทนของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540
2. เพื่อศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ
3. เพื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ที่ทำงานในหน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบต้นทุนทางการศึกษาของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในคณะนิติศาสตร์ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครอง และนักเรียน ในการประเมินกำลังความสามารถในทางการเงินก่อนที่จะตัดสินใจเข้าศึกษา
3. ทำให้ทราบถึงผลตอบแทนที่จะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาในคณะนิติศาสตร์
4. ทำให้ได้ทราบเกี่ยวกับผลตอบแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ
5. ทำให้ทราบความแตกต่างของผลตอบแทนที่จะได้รับจากทั้ง 3 หน่วยงาน ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ
6. ใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจที่จะเลือกสถาบันที่จะศึกษาและเป็นแนวทางในการเลือกหน่วยงานที่จะทำงาน
7. ใช้เป็นข้อมูลเพื่อวางแผนในการจัดสรรเงินกู้ยืมทางการศึกษา
8. เพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนในการวางแผนการจัดการศึกษาในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลมีจำนวนทั้งหมด 1,441 คน โดยผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิติศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ซึ่งมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีผู้สำเร็จการศึกษาในคณะนิติศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2537-2540 มีทั้งหมด 5 แห่ง ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
3. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
4. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
5. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

2. ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ก็คือ บัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540

3. ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะบัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ซึ่งเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพใน 3 ภาค การทำงานดังนี้

3.1 ภาครัฐ จำนวน 48 คน

3.2 ภาคเอกชน จำนวน 48 คน

3.3 รัฐวิสาหกิจ จำนวน 46 คน

4. การวิจัยครั้งนี้จะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง”แบบเฉพาะเจาะจง” หรือ “แบบมีจุดมุ่งหมาย” (Purposive Sampling) คือ บัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 จำนวน 142 คน ที่ทำงานในหน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ ในเขตกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ต้นทุน มีดังนี้

1.1 ต้นทุนส่วนบุคคลทางตรง

1.1.1 ค่าใช้จ่ายส่วนตัว หมายถึง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ใช้ไปในระหว่างที่ทำการศึกษาในคณะนิเทศศาสตร์ของบัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 คิดโดยเฉลี่ยต่อเดือน ได้แก่

- ค่าพาหนะ หมายถึง ค่าโดยสารในการเดินทางไป-กลับสถานศึกษา

- ค่าอาหาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มตลอดวัน

- ค่าที่พัก หมายถึงค่าเช่าหอ หรือค่าเช่าบ้าน

- ค่าเสื้อผ้า หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับเสื้อผ้าในขณะที่กำลังศึกษาอยู่

1.1.2 ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายให้แก่สถาบันการศึกษาเป็นเวลา 4 ปี ไม่รวมค่าใช้จ่ายเนื่องจากลงทะเบียนล่าช้า เรียนภาคฤดูร้อน เรียนซ้ำ การเสียค่าปรับต่างๆเนื่องจากไม่สามารถกำหนดเป็นหน่วยกิตหรือภาคการศึกษาที่จะต้องจ่ายได้อย่างแน่นอน ได้แก่

1.1.2.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาทางตรงซึ่งบัณฑิตนิเทศศาสตร์จ่ายให้กับสถาบันโดยตลอดหลักสูตร หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรงซึ่งบัณฑิต

นิติศาสตร์จ่ายให้กับสถาบันตามอัตราที่แต่ละสถาบันประกาศเรียกเก็บในหนังสือคู่มือนักศึกษา ซึ่งทางมหาวิทยาลัยแจกให้กับบัณฑิตนิติศาสตร์ ในปีการศึกษา 2534-2537 ได้แก่

- ค่าหน่วยกิต หมายถึง ค่าหน่วยกิตบรรยาย
- ค่าธรรมเนียมการศึกษาตลอดหลักสูตร หมายถึง ค่าธรรมเนียมที่สถาบันเรียกเก็บจากบัณฑิตนิติศาสตร์เพียงครั้งเดียวตลอดหลักสูตร เช่น ค่าสมัครสอบเข้า ค่าขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ค่าขึ้นธรรมเนียมบัณฑิต ค่าใบรับรองผลการศึกษาและใบปริญญา
- ค่าบำรุงต่างๆ หมายถึง ค่าบำรุงการศึกษาประจำภาคการศึกษาปกติ ค่าบำรุงห้องพยาบาล ค่าสโมสรนักศึกษา ค่าบำรุงห้องสมุด และค่ากิจกรรมเสริมหลักสูตร

1.1.2.2 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาทางตรงที่บัณฑิตนิติศาสตร์มิได้จ่ายให้กับสถาบันโดยประมาณต่อภาคการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรงที่บัณฑิตนิติศาสตร์มิได้จ่ายให้กับสถาบัน โดยประมาณต่อภาคการศึกษา ได้แก่

- ค่าอุปกรณ์การศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาใช้จ่ายเพื่อเป็นค่าตำรา อุปกรณ์การศึกษา และเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียน โดยส่วนตัวของบัณฑิตนิติศาสตร์แต่ละบุคคล นอกเหนือจากที่จ่ายให้กับสถาบัน

1.2 ต้นทุนทางอ้อม หรือค่าเสียโอกาส หมายถึง รายได้ที่จะควรจะได้รับจากการประกอบอาชีพ แต่ไม่ได้รับเนื่องจากเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเอกชน

2. ผลตอบแทน หมายถึง รายได้หลังหักภาษีที่ได้รับจากการทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ และรายได้พิเศษอื่นๆ

2.1 ผลตอบแทนภาครัฐ หมายถึง รายได้ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ที่ทำงานหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งกำหนดให้อัตราเงินเดือนเพิ่มปีละ 1 ขั้น

2.2 ผลตอบแทนภาคเอกชน หมายถึง รายได้ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 ที่ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชน

2.3 ผลตอบแทนรัฐวิสาหกิจ หมายถึง รายได้ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 ที่ทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งกำหนดให้อัตราเงินเดือนเพิ่มปีละ 1 ขั้น

3. อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล (Private Rate of Return) หมายถึง รายได้ที่บัณฑิตได้รับหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนที่ใช้ระหว่างการ

ศึกษา โดยพิจารณาจากรายได้ที่เกิดขึ้นโดยอาศัยเงินเดือนจากตารางบัญชีเงินเดือนของทางราชการและรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการศึกษาสูงขึ้น 1 ระดับการศึกษา

4. บัณฑิตนิสิตาสตร์ หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนิสิตาสตร์บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในภาคปกติเกี่ยวกับวิชากฎหมายและสามารถนำไปประกอบอาชีพเป็น นักกฎหมาย ผู้พิพากษา อัยการ และทนายความ นิติกร และที่ปรึกษาทางด้านกฎหมายและอาชีพอื่นๆ

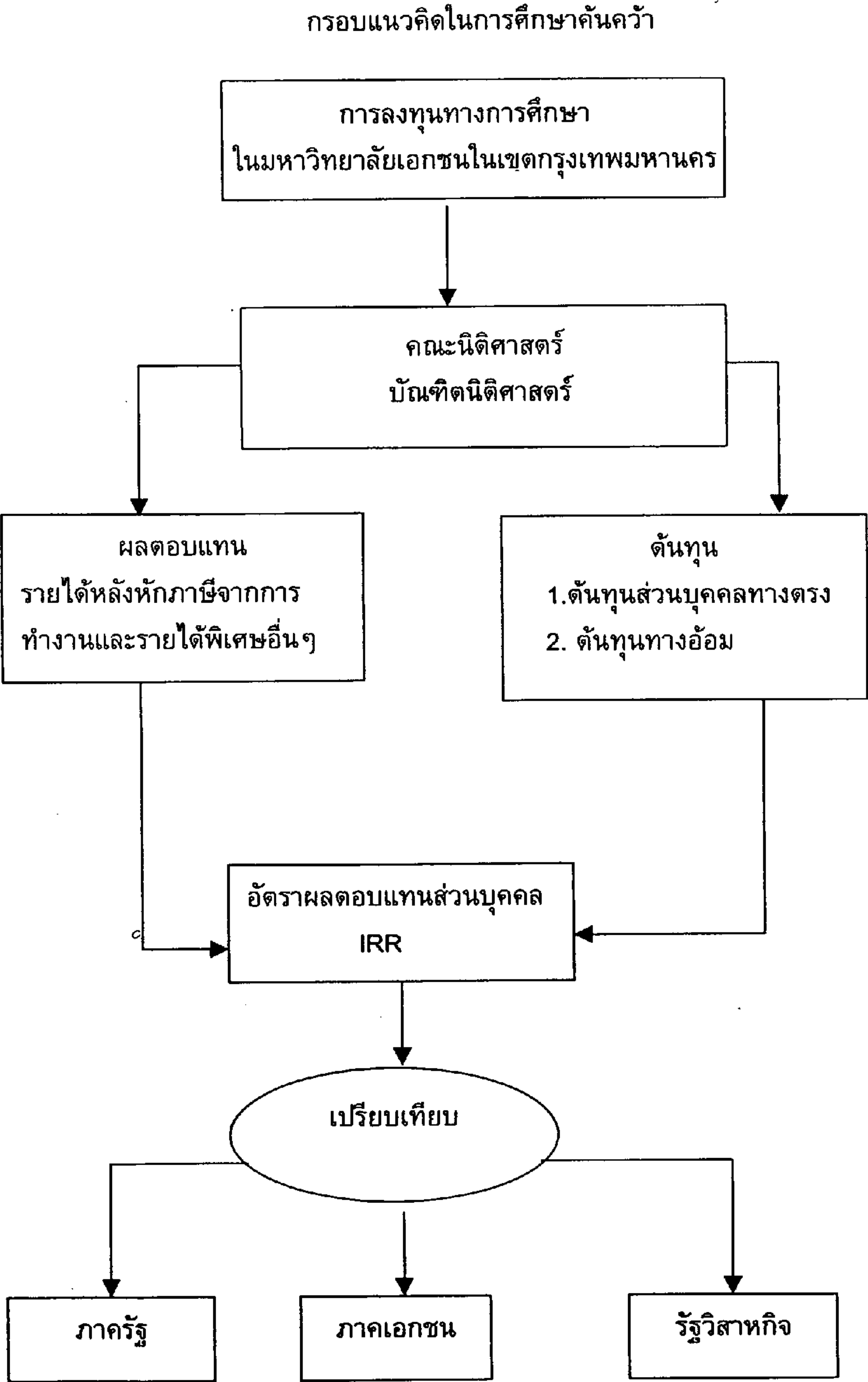
5. มหาวิทยาลัยเอกชน หมายถึง สถาบันการศึกษาที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ แต่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการในระดับอุดมศึกษา โดยการบริหารจัดการให้มีคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทาง ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้

6. อาชีพด้านกฎหมาย หมายถึง นักกฎหมาย ผู้พิพากษา อัยการ ทนายความ นิติกร และที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย

7. ที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพทางด้านกฎหมายในหน่วยงานภาคเอกชน

8. นิติกร หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพทางด้านกฎหมายในหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ

9. รายได้พิเศษ หมายถึง รายได้ที่นอกเหนือจากการทำงานประจำ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมุติฐานในการวิจัย

อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตาสาตรมหาวิททยาลัยเอกขน
ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานของภาครรัฐ
ภาคเอกขน และรัฐวิสาหกิจ แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะกล่าวถึง แนวความคิดในการศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล ของ บัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 รวมทั้งแนวความคิดด้านต้นทุนทางการศึกษา ผลตอบแทนจากการทำงานและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยได้แยกประเด็นการศึกษาเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของโครงสร้างหลักสูตรนิสิตาสาตร์ของ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.1 ความหมายของวิชาชีพกฎหมาย

1.2 การประกอบวิชาชีพกฎหมาย

2. ทฤษฎีที่นำมาศึกษา

2.1 ทฤษฎีทุนมนุษย์

2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์

2.3 ต้นทุนทางการศึกษา

2.4 ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา

2.5 อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุนทางการศึกษา

2.6 เกณฑ์การตัดสินใจที่ใช้ในการลงทุนทางการศึกษา

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของโครงสร้างหลักสูตร นิตาสาตร์บัณฑิต ของมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่า กฎหมายได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตของมนุษย์ นับตั้งแต่เกิดจนตายดังนั้นการเรียนรู้ด้านกฎหมายจึงมีความจำเป็นแก่ประชาชนอย่างยิ่งเพราะประชาชนจะเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรง และเพื่อเป็นการสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคมให้สูงขึ้น ถ้าหากประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจทางด้านกฎหมายแล้วก็จะส่งผลให้สังคมที่เราอยู่ขาดระเบียบวินัย ดังนั้น สาขาวิชานิตาสาตร์จึงเป็นสาขาหนึ่งในความสนใจของผู้ประสงค์ที่จะเข้ารับการศึกษา ซึ่งปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนก็ผลิตบัณฑิตออกมาเป็นทรัพยากรบุคคล ในสังคมมากมายหลายสถาบัน

มหาวิทยาลัยศรีปทุม (วิทยาเขตบางเขน) เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งแรกที่เปิดดำเนินการสอนในสาขานิติศาสตร์ นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2513 และหลังจากนั้นก็ยังมีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหลายแห่งได้ขออนุญาตทบวงมหาวิทยาลัยเปิดดำเนินการเพิ่มขึ้นตลอดมา

สำหรับวัตถุประสงค์ของโครงสร้างหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จากมหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 5 แห่ง ดังนี้ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวม มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ในวิชากฎหมาย สามารถศึกษาวิชากฎหมายในขั้นสูงต่อไปได้ หรือสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตามความต้องการต่างๆทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งก็จะมุ่งเน้นให้บัณฑิตมีความรู้ในวิชากฎหมายที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การค้าเป็นพิเศษ และจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักปรับปรุงตนเองให้มีความก้าวหน้า มีคุณธรรม ระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต การมีสำนึกในความรับผิดชอบต่อสิทธิหน้าที่ และจรรยาบรรณแห่งชาติ รวมทั้งเป็นศูนย์รวมทางวิชาการ และส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ ความคิดใหม่ๆ ด้านนิติศาสตร์ด้วย ในกลุ่มวิชากฎหมายเลือกเพื่อให้เป็นบัณฑิตนิติศาสตร์ ที่มีความทันสมัย สอดคล้องและตอบสนองต่อ ทิศทางการพัฒนาและความก้าวหน้าภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย

1.1 ความหมายของวิชาชีพกฎหมาย

ความหมายของวิชาชีพกฎหมายนั้น นักปราชญ์ทางกฎหมาย รอสโค เปาต์ (Roscoe Pound) ได้กล่าวว่า “การประกอบวิชาชีพ หมายถึง กลุ่มบุคคลผู้ประกอบวิชาการ เป็นอาชีพร่วมกันด้วยเจตนารมณ์เพื่อบริการประชาชน” ซึ่งในบ้านเราตรงกับคำปฏิญาณของเนติบัณฑิตทุกรัฐที่กล่าวต่อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อรับพระราชทานประกาศนียบัตร มีความตอนหนึ่งว่า “จะใช้ความรู้ความสามารถกระทำตนเป็นผู้ช่วยเหลือและเป็นพี่เลี้ยงประชาชนอย่างแท้จริง” ตามประวัติที่เป็นมา วิชาชีพมีคติสามประการคือ 1) เป็นองค์กร 2) มีการศึกษาอบรมในวิชาการ และ 3) มีเจตนารมณ์เพื่อบริการประชาชน ซึ่งทั้งสามประการนี้เป็นสาระสำคัญที่ขาดไม่ได้

จอห์น เอช.วิกเมอร์ (John H. wigmore) ได้กล่าวว่า “ สำหรับนักกฎหมาย ความจริงอันสำคัญที่สุดของวิชากฎหมายคือ เป็นวิชาอย่างหนึ่ง ในลักษณะที่เป็นวิชาชีพต้องไม่คำนึงถึงมาตรการทางการค้าในอันที่จะประสบผลสำเร็จในอาชีพ ต้องมีหน้าที่รับใช้งานในด้านอำนวยความสะดวกของรัฐและเป็นวิชาการที่ต้องมีการฝึกฝนในทางวิชาการ เพราะฉะนั้นก็ต้องมีคติและหลักธรรมของวิชาชีพซึ่งต้องรักษาและปฏิบัติ วิชาชีพทางกฎหมายนั้นมีลักษณะพิเศษจากวิชาชีพอื่น คือ เป็นการทำกิจกรรมแทนผู้อื่น จัดการทรัพย์สินและบางทีก็ถึงกับกุมชะตาชีวิตของผู้อื่นโดยถือว่าเป็นงานในหน้าที่ของศาลส่วนหนึ่ง (จิตติ ดิงศภัทย์ และศรีราชา เจริญพานิช. 2529 : 563)

องค์การ

การประกอบวิชาชีพทางกฎหมายเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ ความชำนาญ พิเศษ เช่นเดียวกับวิชาชีพอื่น สภาพอาชีพจึงเป็นการผูกขาด ทำให้เฉพาะผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในงานด้านกฎหมายโดยจำกัด กิจกรรมด้านกฎหมายเป็นกิจกรรมที่จำเป็นแก่ประชาชนแห่งรัฐ จะไม่มีกฎหมาย ไม่มีการปฏิบัติและบังคับตามกฎหมายไม่ได้ เพื่อป้องกันมิให้มีการเอาเปรียบบีบบังคับเกินขอบเขต มิให้มีความประพฤติอันไม่ชอบไม่ควร การควบคุมนี้ทำได้โดยให้มีองค์การที่ได้รับมอบให้มีหน้าที่ องค์การทำหน้าที่ในทางควบคุมและในทางคุ้มครองส่งเสริมวิชาชีพ การรวมกลุ่มเข้าประกอบการทำงานร่วมกันย่อมจะมีคติว่า บริสุทธ์ ยุติธรรม

การฝึกอบรม

ผู้ที่ประกอบวิชาชีพได้จะต้องเป็นผู้มีการศึกษาโดยเฉพาะวิชานั้น นั่นคือ ความหมายของหลักที่ว่าวิชาชีพต้องมีการศึกษาอบรม โดยเฉพาะทางกฎหมาย คือการอยู่ร่วมกันด้วยการเคารพต่อกฎหมายโดยใช้วิธีตามหลักของกฎหมาย ซึ่งอาจจะต่างกับการประกอบธุรกิจซึ่งต้องอาศัยความชำนาญและประสบการณ์จากสามัญสำนึกและไม่ต้องอบรมทางด้านความคิด ในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มีการสอนกฎหมายที่เนติบัณฑิตยสภาแต่การสอบต้องเป็นของเนติบัณฑิตยสภาและจัดลำดับ โดยการร่วมของศาล ก่อนที่ศาลจะยอมให้เป็นทนายความได้ในประเทศฝรั่งเศสต้องศึกษาเพิ่มเติม โดยเฉพาะในสาขาอาชีพก่อนมีกำหนดสองปี สำหรับประเทศไทยผู้ที่ได้รับอนุปริญาฎทางกฎหมายซึ่งเรียนสามปี เป็นทนายความชั้น 2 ได้ เนื่องจากความจำเป็นที่แต่เดิมยังมีผู้ประกอบวิชาชีพเป็นทนายความน้อย ส่วนที่เป็นนิติศาสตร์บัณฑิตเป็นทนายความชั้นหนึ่งได้โดยไม่ต้องผ่านสำนักอบรมของเนติบัณฑิตยสภา การอบรมในทางปฏิบัติไม่มี เป็นการคำนึงถึงแต่ประโยชน์ของผู้เป็นทนายความ

เจตนารมณ์เพื่อรับใช้ประชาชน

ผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านกฎหมายจะต้องเป็นผู้มีอุดมการณ์เพื่อรับใช้ประชาชนมากกว่าที่จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง เช่น ในการตั้งทนายความ เมื่อผู้มีคดีไม่สามารถหาทนายได้รัฐจะต้องตั้งทนายให้ ซึ่งมีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญและประมวลกฎหมายวิธีความ (แพ่งและอาญา) เป็นหน้าที่ของทนายที่ต้องให้บริการแก่ประชาชน ซึ่งเป็นหน้าที่ของทนายที่ต้องให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง

นักกฎหมายผู้ประกอบวิชาชีพมีคติว่า บริการประชาชนเป็นใหญ่กว่าค่าจ้างที่ได้รับตอบแทนซึ่งเสมือนผลพลอยได้ (By – Product)

1.2 การประกอบวิชาชีพกฎหมาย

การประกอบวิชาชีพกฎหมายก็อาจจะแบ่งได้เป็นการประกอบอาชีพกฎหมายโดยตรง ซึ่งได้แก่ การประกอบวิชาชีพเป็นผู้พิพากษา อัยการ และทนายความ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในระบบการยุติธรรมและการประกอบวิชาชีพกฎหมายทั่วไป

1.2.1 การประกอบอาชีพกฎหมายโดยตรง

ผู้พิพากษา

ในสังคมไทยถือว่าอาชีพผู้พิพากษาหรือตุลาการ เป็นอาชีพที่มีเกียรติสูงในวงการ เพราะเป็นผู้ประสาทความเป็นธรรมหรือยุติธรรมให้แก่คนในสังคม และเป็นอาชีพที่มีเงินเดือนตอบแทนสูง เพื่อให้สมแก่การดำรงชีพอันควรแก่ฐานะเพื่อไม่ให้จิตใจออกแวกเอนเอียงไปคิดถึงผลประโยชน์อย่างอื่นอันจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม

ผู้สำเร็จปริญญานิติศาสตรบัณฑิตที่ประสงค์จะประกอบอาชีพเป็นข้าราชการตุลาการจะต้องศึกษาต่อที่สำนักศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาและต้องสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตแล้ว จึงมีสิทธิสมัครสอบเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ

อัยการ

อัยการเป็นตัวแทนของราชการและประชาชน จนเรียกกันว่าเป็น ทนายแผ่นดิน ซึ่งหมายถึง เป็นทนายและที่ปรึกษากฎหมายของราชการ

ผู้สำเร็จปริญญานิติศาสตรบัณฑิตที่ประสงค์จะประกอบอาชีพเป็นข้าราชการอัยการ ต้องศึกษาต่อที่สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และต้องสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตจึงมีสิทธิสมัครสอบเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ

การประกอบอาชีพเป็นข้าราชการอัยการเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมสูงอีกอาชีพหนึ่ง และเป็นอาชีพที่มีเกียรติสูงเนื่องจากเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการยุติธรรม เช่นเดียวกับผู้พิพากษา

ทนายความ

ทนายความเป็นอาชีพที่ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน นับว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติและมีความสำคัญต่อความสงบเรียบร้อยในสังคม

ทนายความในบ้านเราแบ่งเป็น 2 ชั้น คือ ทนายความชั้นหนึ่ง และทนายความชั้นสอง แต่เดิมผู้ที่จะมีสิทธิขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาต จากเนติบัณฑิตยสภาให้เป็นทนายความชั้นหนึ่ง ซึ่งมีสิทธิว่าความในศาลทั่วราชอาณาจักร จะต้องสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีทางกฎหมายและสอบไล่ได้เนติบัณฑิตด้วย

ส่วนทนายความชั้นสองนั้น แต่เดิมผู้ขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความชั้นสองจะต้องมีใบปริญญาหรืออนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรในวิชานิติศาสตร์จากสถานศึกษาในประเทศไทย ซึ่งเนติบัณฑิตยสภาเห็นว่ามีความมาตรฐานควรเป็นทนายความได้หรือสอบความรู้ได้ตามเนติบัณฑิตยสภากำหนดให้มีการสอบ ทนายความชั้นสองนี้ว่าความได้ในศาลในเขตจังหวัดที่ทนายนั้นมีสำนักงานจดทะเบียนอยู่

1.2.2 การประกอบวิชาชีพกฎหมายโดยทั่วไป

การประกอบวิชาชีพกฎหมายประเภทนี้ อาจแยกเป็นการประกอบวิชาชีพกฎหมายในภาครัฐ และการประกอบวิชาชีพกฎหมายในหน่วยงานเอกชน ดังนี้

การประกอบวิชาชีพกฎหมายในภาครัฐบาล ประกอบอาชีพเป็นผู้พิพากษา และอัยการ ผู้ที่สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต อาจประกอบอาชีพดังต่อไปนี้

ก. อาจารย์สอนวิชากฎหมาย ในมหาวิทยาลัยของรัฐ หรือ สถาบันการศึกษา เช่น วิทยาลัยเอกชน

ข. นิติกร ในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือในกระทรวงทบวงกรม ต่างๆรวมทั้งรัฐวิสาหกิจอีกด้วย

ค. นายทหารพระธรรมนูญ ในกระทรวงกลาโหม

ง. เจ้าพนักงานอื่นๆ ตามสายงานของหน่วยงาน เช่น พนักงานตำรวจ ปลัดอำเภอ และหน่วยงานที่ต้องดูแลบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะเรื่อง

การประกอบวิชาชีพกฎหมายในเอกชน นอกจากการประกอบอาชีพเป็นทนายความแล้ว ผู้ที่สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต ยังประกอบอาชีพดังต่อไปนี้

ก. ที่ปรึกษากฎหมาย ในองค์กรธุรกิจต่างๆ การประกอบวิชาชีพอาจจะประกอบอาชีพส่วนตัว ในรูปแบบการจัดตั้งที่ปรึกษากฎหมาย

ข. นิติกร ในห้างร้านบริษัทและธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านนิติกรรมสัญญา การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม การพิจารณาเกี่ยวข้องกับกฎหมาย

คุณลักษณะของนักกฎหมาย ซึ่งสรุปได้ 5 ประการดังนี้

1. ต้องเป็นผู้ที่ซื่อตรงต่อตัวเอง ให้มีความจริงใจต่อตนเองและไม่หลอกลวงผู้อื่น
2. ต้องซื่อสัตย์ต่อลูกค้า
3. ต้องซื่อตรงต่อกิจกรรมที่อำนวยความสะดวกได้แก่ผู้พิพากษาหรือศาลต่อคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง และต่อวิชาชีพทางกฎหมาย

4. ต้องซื่อตรงต่อชุมชน โดยส่งเสริมความยุติธรรมทั้งในการดำเนินการในศาล และในสำนักงาน โดยเป็นผู้นำมติมหาชนในการอำนวยความสะดวก

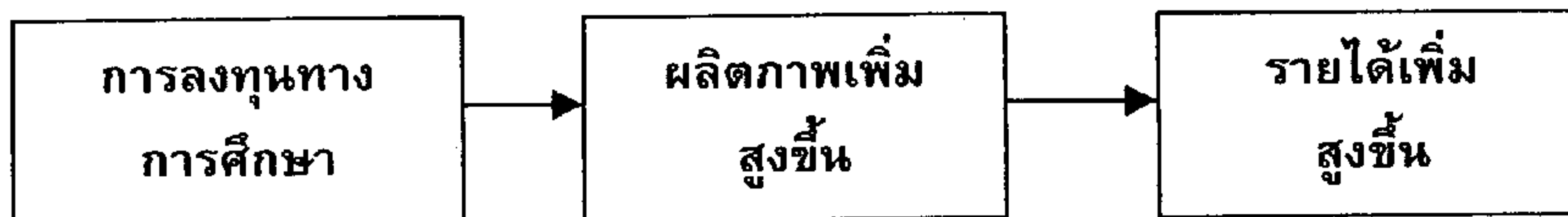
5. ต้องซื่อตรงต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ได้แก่ ผู้ร่วมสำนักงาน ผู้มีอาวุโสกว่า และพนักงานในปกครองของตน

(จิตติ ดิงศภัทัย และศรีราชา เจริญพานิช. 2529 : 568-590)

2. ทฤษฎีที่นำมาศึกษา

2.1 ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Approach)

ทฤษฎีทุนมนุษย์มีแนวคิดพื้นฐานว่า การศึกษาจะทำให้ผลิตภาพ และรายได้เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นการลงทุนในการศึกษาจึงเป็นวิธีหนึ่งในการลงทุนมนุษย์ ดังแผนภาพ

ภาพประกอบ 2 ทฤษฎีทุนมนุษย์

ตามทฤษฎีของนักเศรษฐศาสตร์ การศึกษามีลักษณะเหมือนสินค้านำทุน ซึ่งจะถือว่าผู้ที่ทำการศึกษาเป็นผู้ลงทุนในสินค้า โดยหวังผลตอบแทนภายภาคหน้า (นวลทิพย์ ควกุล.2527 : 3)

ชูลทซ์ (Schultz) ได้ให้ทฤษฎีไว้ว่า การศึกษาเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นการลงทุนให้กับตนเองเพราะการศึกษาช่วยพัฒนาความสามารถและความเจริญงอกงามต่างๆ การลงทุนในที่นี้ หมายถึง การเข้าศึกษาในโรงเรียนเพื่อจะได้กลายเป็นผู้ผลิตและผู้มีรายได้ต่อไปในอนาคต (นวลทิพย์ ควกุล. 2527อ้างอิงจาก Schultz 1966 : 127-132 *Educational and the development of nations.*)

2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์

แนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์สมัยก่อนมีความเห็นว่า การศึกษาเป็นการลงทุนชนิดหนึ่ง ดังนั้น Alfred Marsall ได้กล่าวไว้ว่า การลงทุนด้านการศึกษามีคุณค่าสูงกว่า การลงทุนชนิดอื่น (อัมพร วิจิตรพันธ์ .2520 : 15) ดังนั้น การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ (Human Investment) จึงเป็นกิจกรรมที่ได้รับการยอมรับว่าสำคัญยิ่ง มนุษย์จะเป็นที่มาแห่งทรัพย์และมีค่าต่อสังคมซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถมีคุณธรรมที่สังคมต้องการ ดังนั้นรายจ่ายในการศึกษาคือ การลงทุนเพราะรายจ่ายจะทำให้ดอกดอกออกผลในอนาคต เมื่อบุคคลได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น มีความรู้ความสามารถ การศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเข้าใจตนเองและโลกได้

การลงทุนทางการศึกษา (Education Investment) อาจแบ่งแนวความคิดได้เป็น 2 ประการดังนี้

แนวความคิดแรก การลงทุนทางการศึกษาหมายถึง การประกอบธุรกิจต่างๆซึ่งยังผลให้มีสินค้าและบริการเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความสามารถ สติปัญญา อารมณ์ และด้านอื่นๆของมนุษย์ เพิ่มมากขึ้น เช่น การตั้งโรงเรียน การตั้งมหาวิทยาลัย ซึ่งสินค้าและบริการเหล่านี้ อาจเรียกว่า “สินค้านำทุน” (Capital Goods) วัตถุประสงค์ของผู้ผลิตก็คือ การมุ่งหวัง กำไรสูงสุด

แนวความคิดที่สอง สินค้าที่ผลิตขึ้นตามทฤษฎีของนักเศรษฐศาสตร์ คือ ทุนมนุษย์ (Human Capital) วัตถุประสงค์ในการลงทุนศึกษามีหลายประการ เช่น การหวังผลตอบแทนในอนาคต ความพึงพอใจ การยอมรับนับถือจากสังคม

การวิเคราะห์การลงทุนในทุนมนุษย์มีความสำคัญอย่างน้อยที่สุด 2 ประการคือ (บุญคง หันจางสิทธิ์.2540 : 188)

1. สามารถนำเอาแนวความคิดและทฤษฎีทุนมนุษย์ ไปอธิบายความแตกต่างของค่าจ้างเงินเดือน ของบุคคลที่มีอายุ อาชีพ การศึกษา การฝึกอบรม และประสบการณ์ที่แตกต่างกันได้

2. การวิเคราะห์ได้ชี้ให้เห็นว่า ทุนมนุษย์และทรัพยากรมนุษย์ (Human Capital and Human Resoure) มีความสำคัญยิ่งกว่าสินค้านำทุน และทรัพยากรที่ไม่ใช่มนุษย์ (Capital Good and Non Human Resoure) จากแนวคิดนี้ชี้ให้เห็นว่าทรัพยากรที่สังคมมีอยู่อย่างจำกัด นั้นควรจะใช้ในการสร้างทุนเพื่อสร้างทุนมนุษย์

2.3 ต้นทุนทางการศึกษา

มีนักวิจัยได้ให้ความหมายและแนวความคิดเกี่ยวกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 :11) ได้รวบรวมค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไว้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาประกอบด้วย

1.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ค่าลงทะเบียนวิชาเรียน ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงต่างๆ ค่าหนังสือ ตำรา และอุปกรณ์ประกอบการเรียน

1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่จำเป็นอื่นๆ ในระหว่างการศึกษา ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าเดินทาง ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าสมาชิก และ ค่ากิจกรรมต่างๆ

1.3 ค่าเสียโอกาสหรือรายได้ที่นักเรียนควรได้รับจากการทำงานแทนการเรียน วูดฮอลล์ (Woodhall.1970 : 17) ได้จำแนกต้นทุนส่วนบุคคล ไว้ดังนี้

1. ต้นทุนทางตรง คือ ค่าเล่าเรียน (หักด้วยทุนการศึกษา) ค่าหนังสือ และ ค่าอุปกรณ์การเรียน

2. ต้นทุนทางอ้อม คือ ค่าเสียโอกาสของรายได้จากการทำงาน(EarningForgone) บลาวก์ (Blaug.1971 : 4) ได้อธิบายต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลไว้ดังนี้

ต้นทุนส่วนบุคคล (Private cost) สามารถแบ่งได้ดังนี้

1.1 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล (Direct Private Cost) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรส่วนตัวในการศึกษา ได้แก่

1.1.1 ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา และค่าธรรมเนียม

1.1.2 ค่าหนังสือ อุปกรณ์การเรียนและค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งตัว เป็นต้น

1.2 ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (Indirect Private Cost) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกินจากการเสียโอกาสของบุคคลที่จะต้องใช้เวลาในการศึกษาแทนที่จะไปประกอบอาชีพเพื่อก่อให้เกิดรายได้

ชีแฮน (Sheehan .1973 : 32 - 42) ได้อธิบายค่าใช้จ่ายทางการศึกษาว่าเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง

1. การลงทุนส่วนบุคคล (Private Investment) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่บุคคลจะต้องจ่ายให้แก่สถาบันการศึกษาที่เข้ารับการศึกษาดังนี้

1.1 ค่าใช้จ่ายทางตรง (Direct Education Cost) คือ ค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้จ่าย ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าสมุดหนังสือ ค่าพาหนะในการเดินทางมาศึกษา เป็นต้น

1.2 ค่าใช้จ่ายทางอ้อม (Indirect Education Cost) คือ รายได้ที่จะต้องสูญเสียไปในระหว่างที่กำลังศึกษา เนื่องจากเลือกที่ใช้เวลาในการศึกษาแทนที่จะใช้เวลาไปทำงาน

ไวเซย์ (Vaizey .1973: 38) ได้อธิบาย ต้นทุนค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลทางการศึกษาดังนี้

1. ต้นทุนค่าใช้จ่ายทางการศึกษา คือ ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาต้องจ่ายประจำให้แก่สถานศึกษา

2. ต้นทุนค่าเสียโอกาส คือ รายได้ที่จะต้องเสียไประหว่างที่กำลังศึกษา

เพอร์ลแมน (Perlman.1973 : 3-15) ได้อธิบายค่าใช้จ่ายทางการศึกษาดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายทางตรงส่วนบุคคล (Private Direct Cost) คือ ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาเป็นผู้จ่าย ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าตำราเรียน ค่าที่พักผ่อนหย่อนใจ ค่าเดินทาง ค่ากิจกรรม เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่ายทางอ้อม (Indirect Cost) คือ ค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ที่เกิดจากการที่บุคคลเอาเวลา มาเรียนหนังสือแทนที่จะเอาเวลาไปทำงานทำให้เสียโอกาสที่จะได้รับรายได้ รายได้นี้เรียกว่า รายได้ที่เสียไป (Earning Foregone)

ดังนั้น จากแนวคิดต้นทุนทางการศึกษาจึงสามารถสรุปได้ดังนี้

ต้นทุนทางการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ ต้นทุนทางตรง ต้นทุนทางอ้อม

1. ต้นทุนทางตรง (Direct Cost) ได้แก่

ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายของนักศึกษา (Private Cost) ที่ผู้ปกครองหรือตัวนักศึกษาจะต้องรับผิดชอบ เช่น

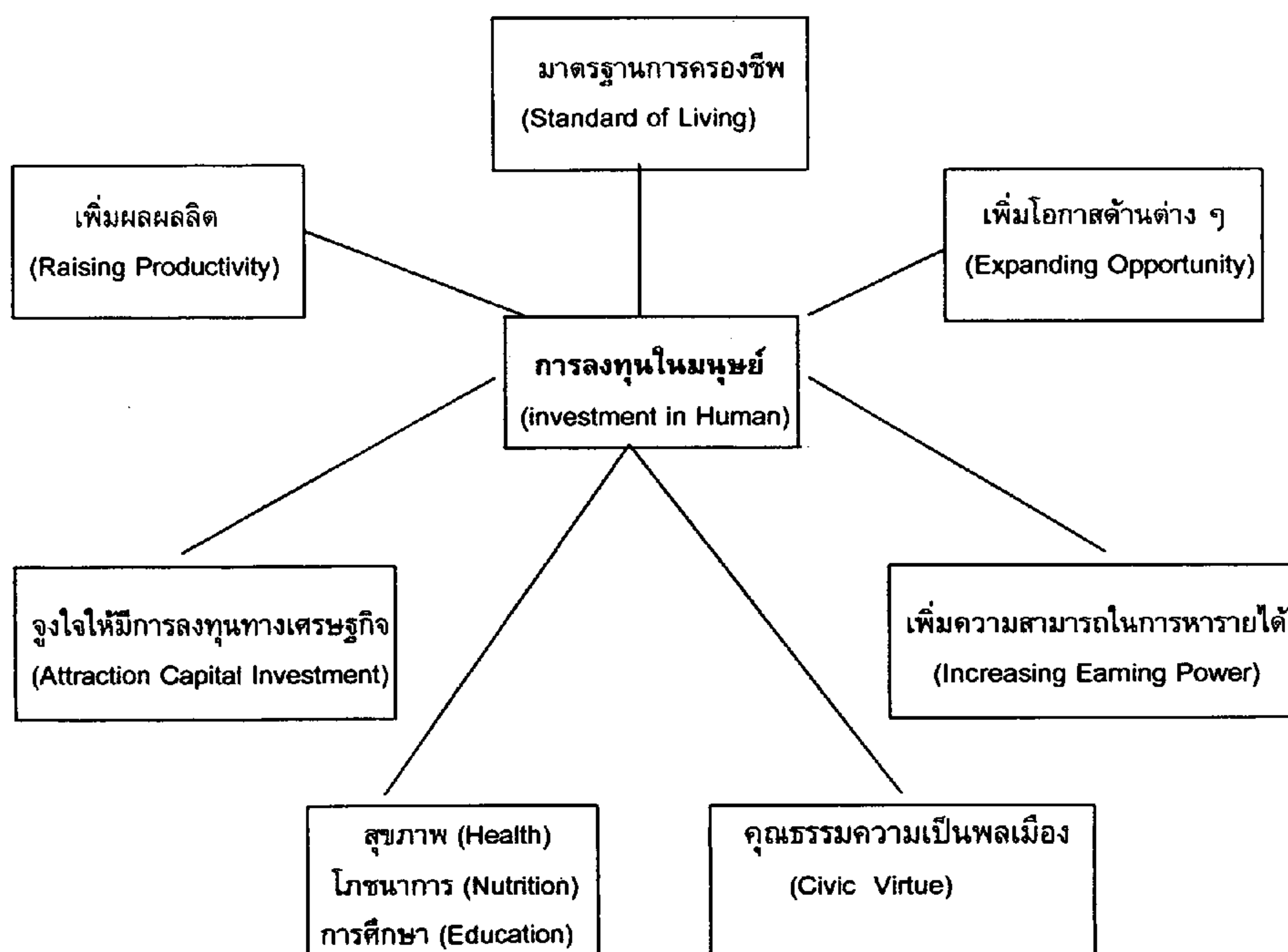
- ค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายให้แก่สถานศึกษา ได้แก่ หน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียม และค่ากิจกรรมต่างๆ

- ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าตำรา ค่ายานพาหนะไปสถานศึกษา และค่าอุปกรณ์การเรียนและอื่นๆ

2. ต้นทุนทางอ้อมหรือค่าเสียโอกาส (Indirect Cost) คือ การเสียโอกาสที่จะได้รับรายได้จากการทำงานแต่ต้องเสียไปกับการเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย

2.4 ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา

ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา คือ รายได้หรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งสามารถวัดได้ในรูปของตัวเงินได้ และไม่สามารถวัดออกมาเป็นรูปตัวเงินได้ เช่น เงินเดือน รายได้พิเศษ สวัสดิการ เพิ่มความสามารถในการหารายได้ เพิ่มโอกาสด้านต่าง ๆ มาตรฐานการครองชีพ เพิ่มผลผลิต จูงใจให้มีการลงทุนทางด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ คุณธรรมการเป็นพลเมือง ซึ่งสามารถเขียนเป็นแผนภาพได้ดังนี้ (চারুক উদ্ভট চিত্র গুল)

ภาพประกอบ 3 ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา

บลาวก์ (Blaug.1968 : 212-213) ได้เสนอวิธีการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีต่อบุคคล โดยจะนำรายได้หลังหักภาษีมาคิด เพราะถือว่ารายได้หลังหักภาษีเป็นรายได้สุทธิของบุคคลที่แท้จริงและสามารถนำไปใช้จ่ายได้

คอฟแมน (Kanfman.1986 : 264-265) ได้อธิบายวิธีการคำนวณอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจต่อบุคคลที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาจะคำนวณจากรายได้หลังหักภาษีแล้ว เนื่องจากรายได้หลังหักภาษีเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ที่ได้รับจากการลงทุนในทุนมนุษย์

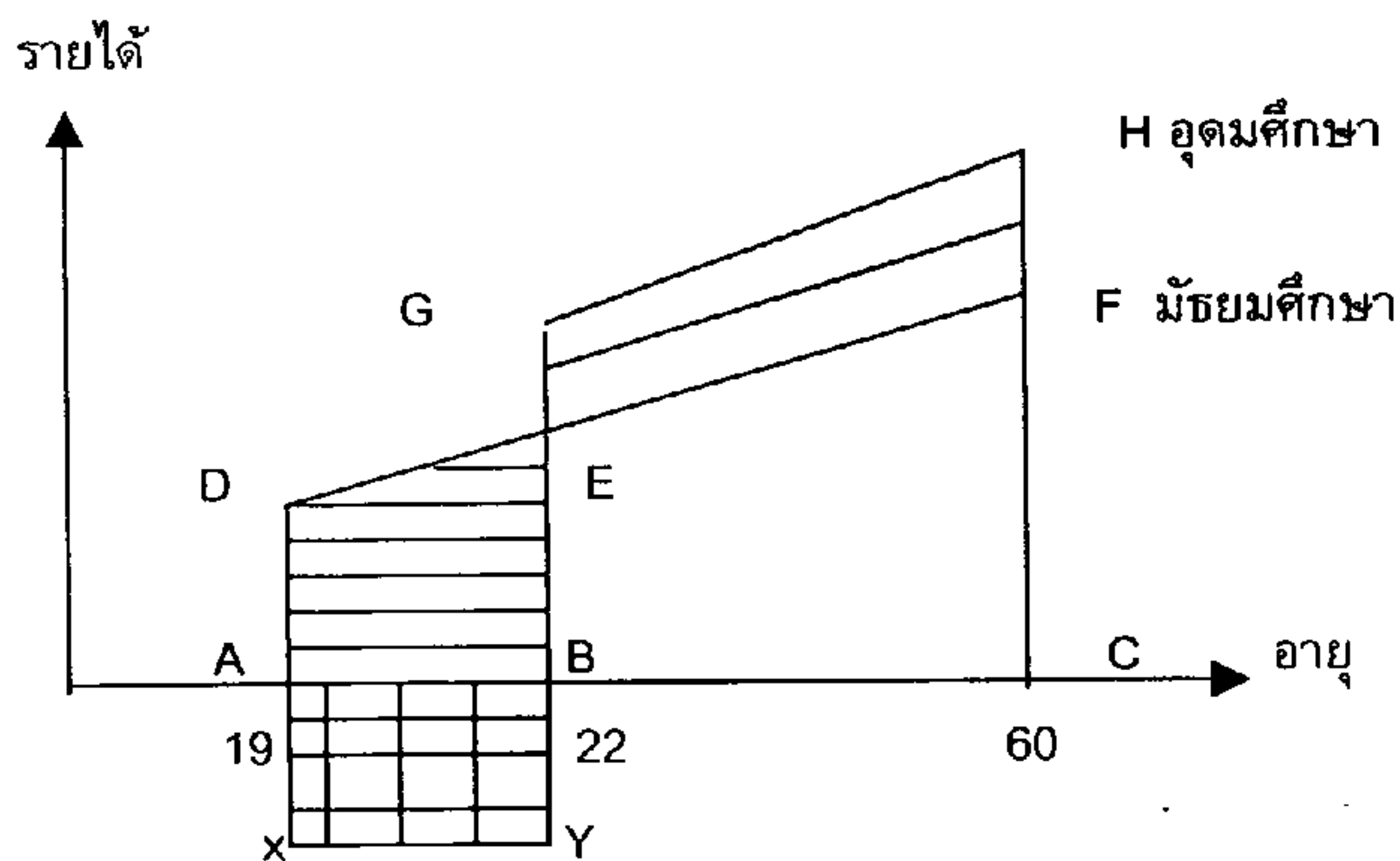
คูมปี และ ฮอลแลค (Coomb and Hallak.1972 : 22) ได้ให้ความหมายของผลตอบแทนทางตรงส่วนบุคคล คือ การวัดรายได้ของบุคคลรวมกับรายได้พิเศษ เนื่องจากบุคคลที่มีการศึกษาจะทำให้ผลิตภาพของเขาเพิ่มขึ้นและส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย

ดังนั้น ผลตอบแทนส่วนบุคคลคือ รายได้หลังหักภาษีและรายได้พิเศษอื่นๆจากการทำงานหลังจบการศึกษา ซึ่งเป็นรายได้ส่วนเพิ่มที่เกิดจากการศึกษาที่สูงขึ้น 1 ระดับการศึกษา โดยหักรายได้ในส่วนที่เกิดจากการศึกษาระดับต่ำกว่าออกไป และในการศึกษานี้ได้ใช้ ข้อมูลของผู้ที่ทำงานเป็นข้อมูลเชิงตัดขวาง (Cross - Section Data) เนื่องจากรายได้ที่มาจาก การเก็บข้อมูลเป็นรายได้ที่เกิดจากการศึกษา และปัจจัยหลายๆอย่างรวมกัน ดังนั้นจึงต้องมีการปรับรายได้เพื่อขจัดปัจจัยตัวอื่นออกไป เพื่อหารายได้ที่เกิดจากการลงทุนทางการศึกษาเพียงอย่างเดียว โดยมีวิธีการจาก ซาชาโรพูโลส (Pasacharopoulos 1973 : 28) คือการสร้างสมการถดถอยพหุคูณของรายได้ ซึ่งวิธีนี้เป็นการหารายได้ที่มีผลมาจากการศึกษาเพียงอย่างเดียว เนื่องจากสมการที่สร้างขึ้นประกอบด้วยตัวแปรต่างๆที่มีอิทธิพลต่อรายได้ และการสร้างสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) สามารถแยกอิทธิพลของปัจจัยได้อย่างชัดเจนและเมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆที่ไม่ใช่อายุและระดับการศึกษาคงที่

ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า ผลตอบแทนส่วนบุคคลหาได้จากรายได้หลังหักภาษีและรายได้พิเศษอื่นๆ รวมกันซึ่งจะหาได้จากสมการถดถอยพหุคูณของรายได้

2.5 อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุนทางการศึกษา

เมื่อนักศึกษาจะต้องเสียค่าใช้จ่ายและเวลาในการศึกษาแล้วจะได้อะไรเป็นสิ่งตอบแทน ผลที่ได้รับในส่วนตัวของนักศึกษา ก็คือ ได้รับความรู้ ความสามารถ นำไปประกอบอาชีพได้และมีรายได้เป็นผลตอบแทนดังนั้นจึงทำให้นักเศรษฐศาสตร์ คิดหาทางคำนวณหาอัตราผลตอบแทนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการลงทุน ดังแผนภาพ

ภาพประกอบ 4 ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาระดับปริญญาตรีและรายได้ส่วนเพิ่มมาจากการศึกษาปริญญาตรี

ผลตอบแทนจากการเรียนอุดมศึกษา

EGHF = ส่วนต่างของรายได้อุดมศึกษากับมัธยมศึกษา

ABXY = ค่าใช้จ่ายทางตรงในการเรียนอุดมศึกษา เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน

ABDE = ค่าเสียโอกาสที่จะมีรายได้ เมื่อจบมัธยมศึกษาแต่ตัดสินใจเรียนต่อระดับอุดมศึกษา

จากแผนภาพที่ 4 จะเห็นได้ว่า ADFC เป็นรายได้ตลอดชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาและ BGHC เป็นรายได้ตลอดชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบรายได้ ทั้งสองส่วนที่แตกต่างกัน 2 ส่วนคือ

1. EGHF เป็นส่วนต่างของรายได้ที่ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี พึงจะได้รับจากการศึกษาแต่ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไม่ได้รับส่วนนี้ เพราะฉะนั้นส่วนแตกต่างนี้ก็คือ รายได้ตลอดชีพขั้นปริญญาตรี

2. ADEB เป็นส่วนแตกต่างที่ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาได้รับ แต่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีไม่ได้รับ เพราะค่าเสียโอกาสที่จะมีรายได้ เมื่อจบมัธยมศึกษาแล้วแต่ตัดสินใจเรียนต่อระดับอุดมศึกษา

กล่าวโดยสรุป เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วและเข้าทำงาน คนที่มีการศึกษาสูงกว่าย่อมมีรายได้ในขั้นต้นสูงกว่าคนที่มีการศึกษาน้อยกว่า และรายได้ที่สูงกว่าก็จะเพิ่มในอัตราที่เร็วกว่าไปจนถึงจุดสูงสุด และยังคงเป็นเช่นนี้ตลอดวัยทำงาน

ถึงอย่างไรก็ตามอัตราผลตอบแทนที่คำนวณได้ไม่ได้เป็นผลมาจากการศึกษาเพียงอย่างเดียว แต่อาจเป็นผลมาจากตัวแปรอื่นๆ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องขจัดอิทธิพลของตัวแปรอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลมีรายได้แตกต่างกันออกไป เหลือไว้เฉพาะตัวแปรการศึกษาเท่านั้น ดังนี้

ก. การปรับตัวแปรอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อรายได้ ตัวแปรที่มีผลให้รายได้ของบุคคลแตกต่างกัน ได้แก่ อายุ เพศ หน่วยงาน ระดับการศึกษา ภูมิหลังครอบครัว

ข. การปรับอัตราการว่างงาน เนื่องจากผู้ที่สำเร็จการศึกษาทุกคน เมื่อเรียนจบแล้วไม่สามารถหางานทำได้ทุกคน ซึ่งต้องใช้เวลาในการหางานทำ ในช่วงนี้คนที่ไม่มีงานทำ รายได้จะได้เป็นศูนย์ ดังนั้นจึงต้องนำอัตราการว่างงานที่ทำให้รายได้ลดลงมาปรับตามระดับการศึกษาที่เรียนสำเร็จจึงจะได้ค่ารายได้ที่ถูกต้อง

ค. การปรับการเรียน เนื่องจากที่ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาบางคนก็ใช้เวลาในการเรียนเกินกำหนดหลักสูตรจึงทำให้ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเพิ่มขึ้น

ความสำคัญของเวลา

หากโครงการที่กำลังพิจารณาเป็นโครงการที่มีอายุการดำเนินงานเพียงปีเดียว การตัดสินใจจะไม่มีปัญหาอะไร หรือแม้จะเลือก การลงทุนตามโครงการใดในระหว่างโครงการต่างๆ ที่มีมาให้เลือกก็ไม่มีปัญหาอีกเช่นกัน เพราะไม่มีปัญหาเรื่องของเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ส่วนใหญ่โครงการจะมีอายุเกินกว่าหนึ่งปีขึ้นไป

โครงการที่มีอายุเกินกว่าหนึ่งปีขึ้นไป ก็อาจจะไม่มีปัญหาเรื่องการตัดสินใจ ถ้าผลตอบแทนสุทธิของโครงการหนึ่งสูงกว่าอีกโครงการหนึ่งตลอดเวลา แต่ปัญหาจะยากขึ้นจนไม่สามารถจะตัดสินใจได้ หากผลตอบแทนสุทธิของแต่ละโครงการมีความแตกต่างกันไปในแต่ละปี โดยโครงการหนึ่งมีผลตอบแทนสุทธิสูงกว่าอีกโครงการหนึ่งและต่ำกว่าในบางปีสลับกันไป

การปรับเวลา

เป็นกระบวนการซึ่งมูลค่าที่คิดเป็นเงินของต้นทุน (Cost) ผลประโยชน์ (Benefit) และผลประโยชน์สุทธิ (Net Benefit) ของโครงการที่เกิดขึ้นในระยะเวลาต่างๆกัน ในอนาคตถูกปรับให้มาอยู่ในเวลาปัจจุบันหรือในเวลาที่เป็นศูนย์ มูลค่าของเงินที่เกิดขึ้นในอนาคตซึ่งถูกปรับมาเป็นปัจจุบันนั้นเราเรียกว่า มูลค่าปัจจุบัน (Present Value:PV) กระบวนการปรับค่าของเวลาดังกล่าวจะกระทำโดยการหักลด (Discount) มูลค่าของเงินที่เกิดขึ้นในอนาคต ด้วยอัตราส่วนลด (Discount Rate)

การคำนวณค่าปัจจุบัน

การคำนวณหาค่าปัจจุบันของรายได้หรือผลประโยชน์ตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับของรายจ่ายทั้งสิ้นที่คาดว่าจะจ่ายไปในโครงการ สามารถทำได้โดยอาศัยแนวความคิดเดียวกับการคำนวณหาเงินต้น จากเงินรวมในดอกเบี๊ยกทบต้น (บุญพุ่ม เสนารักษ์. 2531 : 227) จากสูตร

$$A_t = P(1+i)^t$$

เมื่อ

$$A_t = \text{เงินรวมเมื่อสิ้นปี } t \text{ ใดๆ}$$
$$P = \text{เงินต้น}$$
$$i = \text{อัตราดอกเบี้ย}$$
$$t = \text{ระยะเวลาของปี}$$

2.6 เกณฑ์การตัดสินใจที่ใช้ในการลงทุนทางการศึกษา

เนื่องจากการศึกษาจัดได้ว่าเป็นการลงทุนชนิดหนึ่ง จึงต้องมีการประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนทางการศึกษา ดังนี้

1. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value หรือ NPV) คือ การคัดเลือกเอาทุกโครงการที่ค่าปัจจุบันรวมของผลประโยชน์ตอบแทนที่จะได้รับมีค่ามากกว่า ค่าปัจจุบันรวมของรายจ่ายที่คาดว่าจะจ่ายไปตลอดสิ้นสุดของโครงการดังนี้ คอห์น และ เกสเค (Cohn & Geske.1990 :98)

$$NPV = B_0 - C_0$$
$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{B_t - C_t}{(1+i)^t}$$

เมื่อ

$$NPV = \text{มูลค่าปัจจุบันสุทธิในปีที่ } t$$
$$B_0 = \text{ค่าปัจจุบันรวมของผลตอบแทน}$$
$$C_0 = \text{ค่าปัจจุบันรวมของต้นทุน}$$
$$B_t = \text{ผลตอบแทนในปีที่ } t$$
$$C_t = \text{ต้นทุนในปีที่ } t$$
$$t = \text{ระยะเวลาของปี มีค่าตั้งแต่ } 0,1,2,...n$$
$$n = \text{จำนวนปี}$$
$$i = \text{อัตราดอกเบี้ย}$$

จากสูตรดังกล่าว หลักเกณฑ์นี้ B_0 จะต้องมามีค่ามากกว่า C_0 จึงจะแสดงว่า โครงการนั้นมีกำไร และการลงทุนในโครงการที่ NPV มีค่าสูงสุดเป็นอันดับแรก

2. อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio หรือ B/C) คือ หลักเกณฑ์อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนจะต้องเลือกเอาทุกโครงการที่อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุนมีค่ามากกว่า 1 โดยคัดเลือกเอาโครงการที่มีค่าสูงสุดเป็นอันดับแรก ดังนี้ คอห์น และ เกสกี (Cohn & Geske.1990 :98)

$$\begin{aligned} B/C &= \frac{\text{PV Of benefits}}{\text{PV Of cost}} \\ &= \frac{\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+i)^t}}{\sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+i)^t}} \end{aligned}$$

เมื่อ

PV Of benefits	=	ค่าปัจจุบันสุทธิของผลตอบแทน
PV Of cost	=	ค่าปัจจุบันสุทธิของต้นทุน
B_t	=	ผลตอบแทนในปีที่ t
C_t	=	ต้นทุนในปีที่ t
t	=	ระยะเวลาของปี มีค่าตั้งแต่ 0,1,2,...n
n	=	จำนวนปี
i	=	อัตราดอกเบี้ย

หลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเพื่อการลงทุนในโครงการ

B/C	>	1	:	ควรลงทุน
B/C	<	1	:	ไม่ควรลงทุน
B/C	=	1	:	ไม่มีผลกระทบใดๆ

3. อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return หรือ IRR) คือ อัตราส่วนลด (Discount Rate) ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเท่ากับศูนย์ หรืออัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนพอดี ดังนี้ คอห์น และ เกสกี (Cohn & Geske.1990 :98)

ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

IRR คือ r ที่ทำให้
$$\sum_{t=0}^n \frac{B_t - C_t}{(1+r)^t} = 0$$

$$\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+r)^t} = \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+r)^t}$$

เมื่อ

- B_t = ผลตอบแทนในปีที่ t
- C_t = ต้นทุนในปีที่ t
- n = จำนวนปี
- t = ระยะเวลาของปี มีค่าตั้งแต่ $0,1,2,...,n$
- r = อัตราผลตอบแทน

เกณฑ์การตัดสินใจ

- IRR > อัตราดอกเบี้ย ควรตัดสินใจลงทุน
- IRR < อัตราดอกเบี้ย ไม่ควรตัดสินใจลงทุน

โดยเกณฑ์การตัดสินใจความคุ้มค่าของการลงทุนคือการตัดสินใจการลงทุนในกรณีที่อัตราผลตอบแทนภายในสูงกว่าต้นทุนของการลงทุนหรืออัตราดอกเบี้ย

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

อาร์. เก. คานา และ แอนโทนี บูททอมเลย์ (Khana And Boottomley.1967) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเบรดฟอร์ด(The University Of Bradford) โดยคิดคำนวณจากค่าดำเนินการ ค่าลงทุน และค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา ซึ่ง

รวมทั้งค่าเสียรายได้ที่ควรได้รับในขณะที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อการ ศึกษาต่อคนตลอดหลักสูตรนั้น หลักสูตรวิศวกรรมเครื่องกล ชีววิทยา ฟิสิกส์ และบริหาร ประมาณ 5,377 ปอนด์ 5,316 ปอนด์ 5,205 ปอนด์ และ 3,077 ปอนด์

दनัย สติธินาวุฒิ (2520 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาอัตราผลตอบแทนของการลงทุน ทางด้านการศึกษาในวิทยาลัยเอกชน พบว่า ต้นทุนทางตรงประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายสองประเภท คือ ประเภทแรก ค่าใช้จ่ายส่วนตัว เช่น ค่าเสื้อผ้า ค่าที่พัก และค่าอุปกรณ์การศึกษา เป็นต้น ซึ่ง นักศึกษามีค่าใช้จ่ายประเภทนี้ ปีละประมาณ 1,440.48 บาทต่อคน และประเภทที่สอง คือ ค่า ใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่ สถาบันการศึกษา เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา และค่าธรรมเนียม ต่างๆ นักเรียนต้องจ่ายปีละประมาณ 4,054.49 บาทต่อคน

ต้นทุนทางอ้อมเป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นเนื่องจากนักเรียนเข้ารับการศึกษาคือโดยไม ทำงาน ดังนั้น จึงสูญเสียรายได้ไปในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ จากการศึกษาค้นคว้ามีต้นทุนประเภท นี้ปีละประมาณ 11,939.63 บาทต่อคน

วัชรวิลาสเดชานนท์ (2522 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาอัตราผลตอบแทนของการลง ทุนทางอาชีวศึกษา พบว่าการศึกษาทางด้านต้นทุน (Cost) แยกเป็นต้นทุนทางสังคมและต้นทุน ส่วนบุคคล องค์ประกอบของต้นทุนทางตรงในแง่สังคม แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆคือ ต้นทุน ดำเนินการ และต้นทุนทรัพย์สิน ซึ่งช่วงกลปทุมวันมีต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านนี้สูงที่สุดถึง 5,531 บาทต่อปี ช่วงก่อสร้างอุเทนถวาย 5,062 บาท และพาณิชยการพระนคร น้อยที่สุดคือ 2,552 บาทต้นทุนที่แตกต่างด้านนี้ เนื่องจากลักษณะเนื้อหาของวิชาในหลักสูตรที่ต้องใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ประกอบการศึกษาที่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาต้นทุนส่วนบุคคล ซึ่ง ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายส่วนตัว ช่วงกลปทุมวันมีต้นทุนด้านนี้ ต่ำ คือ เพียงแค่ 2,022 บาทเท่านั้น ของช่วงก่อสร้างอุเทนถวายสูงถึง 2,632 บาท และพาณิชย การพระนคร 2,479 บาท สรุปแล้วต้นทุนส่วนบุคคลของการเรียนอาชีว ประมาณ 2,290 บาทคน ต่อปี

สุภาพรรณ ไชยเศรษฐ (2525 : บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า นักศึกษาทุกสถาบันใช้จ่ายเฉลี่ย 30,344.17 บาทต่อ 1 ปีการศึกษา คือนักศึกษาวิทยาลัยอัสสัมชัญใช้จ่ายมากที่สุด 35,836.34 บาท นักศึกษาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาลัยการคำ วิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาลัยพ่ายัพ วิทยาลัยหัวเฉียว วิทยาลัยเกริก และวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิตใช้จ่ายเฉลี่ยระหว่าง 31,474.58 – 29,860.24 บาท นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสยาม วิทยาลัยคณาวิสต์และวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ใช้จ่ายเฉลี่ยระหว่าง 26,506.81 – 22,632.67 บาท นักศึกษาวิทยาลัยแสงธรรมใช้จ่ายน้อยที่สุดคือ 12,631.68 บาท

ผลการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาชาย-หญิงปรากฏว่าค่าใช้จ่ายของนัก ศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01ผลการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษา

ในระดับอุดมศึกษาเอกชนส่วนกลางส่วนภูมิภาค ปรากฏว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

วไลพร คุณุโทษัย (2527 : 222) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและเปรียบเทียบปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุด นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสยามเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาตามตัวแปร สาขาวิชา พบว่านักศึกษาบริหารธุรกิจเสียค่าใช้จ่ายมากที่สุด นักศึกษาสาขาเศรษฐศาสตร์ เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาตามตัวแปรสาขาวิชาเดียวกันจาก แต่ละสถาบัน พบว่านักศึกษาที่เรียนสาขาการบัญชี วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุด นักศึกษาที่เรียนวิทยาลัยกรุงเทพเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ส่วนนักศึกษาที่เรียนสาขาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอัสสัมชัญ บริหารธุรกิจเสียค่าใช้จ่ายมากที่สุด นักศึกษาที่เรียนที่วิทยาลัยสยามเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ส่วนนักศึกษาที่เรียนสาขาเศรษฐศาสตร์วิทยาลัยการค้าเสียค่าใช้จ่ายมากกว่านักศึกษาที่เรียนที่วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และส่วนนักศึกษาที่เรียนสาขานิติศาสตร์ วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเสียค่าใช้จ่ายมากกว่านักศึกษาที่เรียนที่วิทยาลัยศรีปทุม

นักศึกษาศถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครเมื่อพิจารณาตามสถาบัน สาขา เพศ ระดับชั้น ภูมิฐานะและสาขาวิชาแต่ละสถาบันมีปัญหาทางการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น นักศึกษาที่เรียนสาขานิติศาสตร์ที่มาจากสถาบันต่างกัน มีปัญหาทางการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .03

นิพนธ์ บุญรักษา (2527) ได้วิเคราะห์อัตราผลตอบแทนของการลงทุน ในการศึกษาของวิทยาลัยครูอุดรธานี ผลจากการศึกษาในวิทยาลัยครูอุดรธานี ผลปรากฏว่าต้นทุนทั้งหมดของการศึกษาในวิทยาลัยครูอุดรธานี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง เฉลี่ยตลอดหลักสูตร 2 ปีต่อคน คิดเป็นจำนวน 77,922.42 บาท ซึ่งแยกเป็นค่าใช้จ่ายโดยรัฐบาล 9,697.54 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล 24,484.88 บาท ค่าเสียโอกาสคิดเป็นจำนวนเงิน 43,740 บาท ส่วนในระดับปริญญาตรีต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยตลอดหลักสูตร 2 ปี รวม 93,401.48 บาท แยกเป็นค่าใช้จ่ายโดยรัฐบาล 9,697.54 บาท ค่าใช้จ่ายโดยบุคคล 29,103.94 บาท และค่าเสียโอกาสคิดเป็นจำนวนเงิน 54,600 บาท

กชกร อินทุโสภณ และคณะ (2528: บทคัดย่อ) การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย พบว่า

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยเสียค่าใช้จ่ายต่อเดือนละ 4,441.25 บาท โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเสียค่าใช้จ่ายสูงสุดต่อคน เดือนละ 4,577.78 บาท รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เสียค่าใช้จ่ายต่อคน เดือนละ 4,4993.6 บาท มหาวิทยาลัยพายัพเฉลี่ยต่อคนเดือนละ 4,3662.8 บาท

2. ผลการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในภาคเหนือและส่วนกลาง ปรากฏว่าค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าอาหาร ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียน ค่า

ธรรมเนียม และค่าชักกริด ค่าพาหนะเดินทางไปกลับสถาบัน ค่าเครื่องแต่งกายโอกาสอื่น ค่าพาหนะไปกลับภูมิลำเนาของนักศึกษา ในภาคเหนือและส่วนกลางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ .01 โดยมีค่าใช้จ่ายเรื่องค่าที่พัก ค่าบันทึก ค่าเครื่องแบบ/ชุดฝึกงาน และค่าอุปกรณ์การเรียนของนักศึกษาในภาคเหนือ และส่วนกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ .01

3. ผลการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายที่มหาวิทยาลัยเอกชน ในแต่ละแห่งลงทุนในด้าน การศึกษากับค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาเป็นผู้ลงทุนต่อปี ปรากฏว่ามหาวิทยาลัยพายัพ ลงทุนร้อยละ 26.83 นักศึกษาจะลงทุนร้อยละ 73.18 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยลงทุนร้อยละ 16.95 นักศึกษาลงทุน 83.05 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ลงทุนร้อยละ 19.13 นักศึกษาจะลงทุน ร้อยละ 80.87

4. ปัญหาทางการเงินนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย ร้อยละ 62.99 มีปัญหาด้านการเงินไม่พอใช้ คือค่าบันทึก อุปกรณ์ทางด้านการเงินส่งเงินมาล่าช้า เพื่อนฝูงยืม การจัดสรรการเงินไม่เป็นระบบ

นงราม เศรษฐพานิช และคณะ (2532) ได้วิจัยเรื่อง ต้นทุนและแหล่งที่มาของ เงินทุนเพื่อการอุดมศึกษา พบว่ามหาวิทยาลัยจำกัดรับของรัฐเสียค่าใช้จ่ายทางตรงของสังคมสูง ที่สุดคือ สูงเป็น 6 เท่าของค่าใช้จ่ายของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนและ 2-9 เท่าของค่าใช้จ่าย ในสถาบันของรัฐประเภทอื่น ๆ แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายทางตรงส่วนบุคคลปรากฏว่านัก ศึกษาในมหาวิทยาลัยจำกัดรับกลับเสียค่าใช้จ่ายที่คิดจากค่าเล่าเรียนและอุปกรณ์การเรียนเพียง 1 ใน 3 ของค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน นอกจากนั้นยังเสียค่าใช้จ่าย น้อยกว่านักศึกษาในสถาบันของรัฐประเภทอื่น ๆ บางประเภททั้ง ๆ ที่การจัดการศึกษาใน มหาวิทยาลัยจำกัดรับของรัฐต้องเสียทุนค่าใช้จ่ายสูงกว่ามาก แสดงให้เห็นถึงการเก็บค่าเล่า เรียนที่ไม่ได้สัดส่วนกับค่าใช้จ่ายที่แท้จริง

นันทวรรณ เจริญจิตต์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วน ตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในสถาบันศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนใช้จ่ายเงินในหมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาที่ จ่ายให้กับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตลอดหลักสูตรตั้งแต่ 37,735 - 80,870 บาท
2. หมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาซึ่งมิได้จ่ายให้กับสถาบัน พบว่านัก ศึกษาบัณฑิตศึกษาส่วนมากในเกือบทุกสาขามีการใช้จ่ายเงิน เป็นค่าใช้จ่ายประเภทต่าง ๆ ใน หมวดนี้ต่ำกว่า 1,000 บาทในทุกประเภท ยกเว้นส่วนใหญ่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในสาขา บริหารธุรกิจ และสาขาวิชาระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ มีค่าเอกสาร/ตำราสูงกว่า นักศึกษาทั้ง หมดส่วนการประมาณการค่าใช้จ่ายพบว่า ร้อยละ 45.1 ไม่มีค่าใช้จ่ายประเภทนี้ และร้อยละ 36.2 คาดว่าจะมีค่าใช้จ่ายประเภทนี้ต่ำกว่า 10,000 บาท

3. หมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำรงชีพ พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยส่วน ใหญ่ในเกือบทุกสาขาวิชาไม่มีค่าที่พักและมีค่าใช้จ่ายประเภท ค่าแต่งกาย ค่าพักผ่อนหย่อนใจ

และค่าเดินทางมาสถานศึกษาประเภทละต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือน และระหว่าง 2,000-4,000 บาทไม่พบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายในหมวดต่างๆ ของนักศึกษาบัณฑิตศึกษาในสถาบันศึกษาเอกชน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชั้นปี สถานภาพการทำงานและเพศ

4. นักศึกษابัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ มีปัญหาค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ที่จ่ายให้กับสถาบันและปัญหาค่าใช้จ่ายส่วนตัว แหล่งที่นักศึกษابัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใช้แก้ปัญหาเมื่อประสบปัญหาทางการเงิน ได้แก่ บิดาและมารดา และญาติพี่น้อง

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2534) ได้วิจัยเรื่อง การพึ่งพาตนเองทางการเงินของมหาวิทยาลัยในประเทศ พบว่าสำหรับสถาบันศึกษาเอกชน นักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่านักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอยู่มาก การศึกษาครั้งนี้พบว่า ในปี2533 นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีค่าใช้จ่ายทางตรงเฉลี่ย 44,863 บาทต่อคน สูงกว่านักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 18,526 บาท สำหรับมหาวิทยาลัยจำกัดรับ และ 22,567 บาท สำหรับมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ หรือค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสถาบันศึกษาเอกชนสูงเป็นประมาณ 2 เท่าของสถาบันของรัฐ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวของนักศึกษาสถาบันศึกษาเอกชน เป็นค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษา 18,109 บาท (คิดเป็นร้อยละ 40.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด) เทียบกับ 3,338 บาท สำหรับมหาวิทยาลัยจำกัดรับของรัฐ และ 1,581 บาท สำหรับมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับจึงเห็นได้ว่าค่าเล่าเรียน และค่าธรรมเนียมการศึกษาของสถาบันศึกษาเอกชน ในปัจจุบันประมาณ 5.4 เท่าของมหาวิทยาลัยจำกัดรับของรัฐ และประมาณ 11.5 เท่าของมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ

สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน นักศึกษาเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา รวมค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษารวมค่าเสียโอกาส ปีละ 23,282-35,556 บาทโดยนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เสียค่าใช้จ่ายสูงสุด และนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีสังคมเกริกเสียต่ำสุด ทั้งนี้ พิจารณาเฉพาะสถาบันศึกษาเอกชน 7 แห่ง นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา และค่าเสียโอกาสสูงเป็นอันดับ 2 ตกปีละ 33,654 บาท รองลงไปได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และมหาวิทยาลัยพายัพตามลำดับ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสูงกว่าของมหาวิทยาลัยของรัฐทั้งสิ้น แต่ค่าเสียโอกาสไม่แตกต่างกันมาก

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้ศึกษาอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุนทางการศึกษา พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาทั้งรัฐและเอกชน เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับการศึกษาที่สูงขึ้น กล่าวคือ นักเรียนระดับประถมศึกษาของรัฐเสียค่าใช้จ่ายต่อคนต่ำที่สุดปีละ 1,658 บาท และเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็น 4,992 บาท และมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ 7,865 บาท และนักศึกษาบางประเภท การอาชีวศึกษาก็ยังเป็นผู้ที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูงกว่าการศึกษาประเภทอื่นอีกด้วย กล่าวคือ นักศึกษา ปวช.เสียค่าใช้จ่ายปีละ 10,785 บาท ปวท. เสีย 13,367 บาท

และระดับปริญญาตรีเสีย 19,843 บาท ในขณะที่ประเภทการฝึกหัดครูนักศึกษาระดับ
อนุปริญญาเสียค่าใช้จ่ายปีละ 10,719 บาท ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี เสีย 13,728 บาท
และหลักสูตร 4 ปี เสีย 15,607 บาท สำหรับสถานศึกษาของเอกชน นักเรียนประถมศึกษาเสีย
ค่าใช้จ่ายปีละ 7,990 บาท ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญเสีย
ค่าใช้จ่ายปีละ 10,412 และ 14,670 บาทตามลำดับ ซึ่งเมื่อนำผลประโยชน์ไปเปรียบเทียบกับนัก
เรียนของรัฐก็จะเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายของนักเรียนโรงเรียนเอกชนจะค่อนข้างสูงกว่า นักเรียนใน
โรงเรียนของรัฐมาก โดยเฉพาะระดับประถมศึกษาสูงกว่าถึง 4.8 เท่า

สำหรับค่าเสียโอกาสของผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของสถานศึกษาของรัฐ
เท่ากับปีละ 17,301 บาท และสถานศึกษาของเอกชนปีละ 17,601 บาท แต่จะมีความแตกต่าง
กัน สำหรับระดับการศึกษาเดียวกัน แต่ต่างประเภท เช่น ค่าเสียโอกาสของผู้เรียนที่จบการ
ศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทการอาชีพศึกษา มีค่าเสียโอกาสปีละ 33,616 บาท ในขณะที่ผู้
เรียนระดับปริญญาตรี ประเภทการฝึกหัดครูมีค่าเสียโอกาส ปีละ 24,692 บาท แสดงว่ารายได้
ของผู้ที่จบการศึกษาประเภทอาชีพศึกษาสูงกว่ารายได้ของผู้จบประเภทการฝึกหัดครู

อาธิ ครูตากยวงศ์ (2541 : 1-10) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน
ทาง การศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏของประเทศไทย พบว่า ต้นทุนทั้งหมดของการลง
ทุนทางการศึกษาในคณะครุศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ และคณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีค่าเท่ากับ 394,305 บาท 419,152 บาท และ 422,103 บาท
และ 430,017 บาท ตามลำดับ มูลค่าปัจจุบันสุทธิของการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษา
คณะครุศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ และคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มีค่าเท่ากับ 252,182.54 บาท 251,201.98 บาท 251,085.52 บาท และ
250,773.20 บาทตามลำดับ

สำรวล ชุ่มเมืองปัก (2542 : 65-66) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทาง
การเงินของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน
พบว่า มหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยกรุงเทพและมหาวิทยาลัยสยามมีค่าใช้จ่ายมากกว่า
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งได้แก่ ด้านค่าที่พักอาศัย ค่าอาหารประจำวัน ค่าพาหนะเดินทาง
ค่าบันเทิงและค่าพักผ่อนหย่อนใจ เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายส่วนตัวโดยเฉลี่ยในหนึ่งปีการศึกษาพบ
ว่า ทั้งคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนเสียค่าใช้จ่ายมากกว่า
นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าใช้จ่ายด้านอื่น ๆ ไม่แตก
ต่างกันมากนัก ยกเว้น ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ที่นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนต้อง
เสียค่าใช้จ่ายมากกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยเอกชนเป็นสถาบันการศึกษาที่อยู่ใน
ลักษณะของการดำเนินธุรกิจอย่างหนึ่งและอาจจะเป็น เพราะมหาวิทยาลัยเอกชนต้องพึ่งตนเอง
ในด้านงบประมาณทำให้ต้องเรียกเก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาสูงกว่ามหาวิทยาลัย
ของรัฐ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนทางการศึกษา

มาร์ก บลาวก์ (Mark Blaug : 1971) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาในประเทศไทยเป็นครั้งแรก โดยคำนวณหาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา โดยใช้สมการถดถอยของรายได้ที่คำนวณจากข้อมูลที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างในเขตพระนคร-ธนบุรี และข้อมูลค่าใช้จ่ายที่เป็นข้อมูลเฉลี่ยทั่วประเทศ Blaug โดยเป็นการคาดคะเนประมาณจากตัวแปรที่เกี่ยวข้อง เช่น อายุ เพศ ภูมิหลังของครอบครัว ประเภทการศึกษาที่ได้รับ จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา ประเภทของอาชีพ ได้สรุปว่า การใช้กระบวนการปรับรายได้จริง (Actual Income) ด้วย สมการถดถอย (Regression) เป็นกระบวนการสมการประมาณการรายได้ที่น่าจะเป็นผลจากการได้รับการศึกษาด้วยการใช้จำนวนปีของการศึกษาที่เป็นตัวแปรตัวหนึ่งควบคู่กับสัมประสิทธิ์ของตัวแปรนี้จากสมการถดถอย ซึ่งวิธีนี้ให้ใช้ในการปรับรายได้ที่แสดงให้เห็นผลของการศึกษาโดยตรง ซึ่งผลของการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนทางสังคมระดับประถมศึกษาที่มีค่าสูงที่สุดคือร้อยละ 22 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอัตราผลตอบแทนเท่ากันคือร้อยละ 10 ส่วนการศึกษาระดับปริญญาตรีนั้นให้อัตราผลตอบแทนส่วนสังคมต่ำที่สุดคือร้อยละ 7 ผลการศึกษาของ Blaug ในครั้งนี้ยังมีข้อโต้แย้ง คือ อัตราผลตอบแทนระดับประถมศึกษาที่คำนวณได้สูงเกินจริง เนื่องจากรายได้ของคนในเขตพระนคร-ธนบุรี มีระดับสูงกว่าระดับของคนทั้งประเทศ และสมการรายได้ที่ใช้อธิบายความแตกต่างของรายได้เพียง ร้อยละ 58

दनัย สติธนาวุติ (2520) ได้ศึกษาอัตราผลตอบแทนของการลงทุนด้านการศึกษาในวิทยาลัยเอกชน พบว่า สมการประมาณการรายได้นั้นมีตัวแปร 7 ตัวที่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุ ชั่วโมงการทำงานมากกว่า 8 ชั่วโมงต่อวัน อาชีพบัณฑิตที่เป็นนักบริหาร ปริญญาเกียรตินิยม อาชีพบัณฑิตที่เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจเอกชน อาชีพบัณฑิตที่ประกอบกิจการส่วนตัว และองค์กรขนาดใหญ่ และศึกษาต้นทุนของการศึกษาซึ่งนักศึกษามีรายจ่ายส่วนตัวประมาณ 1,450.48 บาทต่อคน และรายจ่ายที่จ่ายให้แก่สถาบัน 4,054.49 บาทต่อคน ในส่วนของต้นทุนทางอ้อม พบว่านักศึกษามีต้นทุนประเภทนี้ปีละประมาณ 11,939.63 บาทต่อคน และอัตราผลตอบแทนที่นักเรียนได้รับเท่ากับ 22.76 เปอร์เซ็นต์

วัชรวิ ธิลาสเดชาพันธ์ (2522 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางอาชีวศึกษา จากการศึกษพบว่า กระแสรายได้ของผู้สำเร็จจากช่างกลมีค่าในระดับสูงสุดส่วนสมการถดถอยของ รายได้ของผู้ที่สำเร็จจากช่างก่อสร้างอุเทนถวายอยู่ในสมการเส้นตรง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่ออายุเพิ่มขึ้นรายได้จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนถึงสิ้นสุดการทำงาน ในบรรดาผู้สำเร็จการศึกษาแล้วปรากฏว่า ต้องใช้เวลาหางานทำโดยเฉลี่ย 3.1 เดือน เพื่อให้ผลตอบแทนที่วัดได้มีค่าใกล้เคียงความจริงมากที่สุด จึงมีการปรับปรุงรายได้ที่ผู้สำเร็จได้รับในปีแรก

โดยคำนวณอัตราผลตอบแทน (Rate of Return) สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมจึงใช้วิธีคำนวณ อัตราผลตอบแทนภายใน และในการคำนวณอัตราผลตอบแทนในแง่สังคม ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรทางสังคม ใช้รายได้ก่อนเสียภาษีเทียบกับต้นทุนของสังคม บวกกับต้นทุนรวมบุคคลซึ่งไม่รวมค่าเล่าเรียน ผลปรากฏว่า ช่างกลปทุมวันให้อัตราผลตอบแทนของการศึกษาสูงสุดถึง 8.39% ในขณะที่ช่างก่อสร้างอุเทนถวายและพาณิชยการพระนครมีอัตราเป็น 4.75% และ 6.77% แต่ เมื่อเปรียบเทียบผลตอบแทนของสาขาช่าง กับพาณิชยการแล้ว พบว่ามีอัตราเท่าๆกันนั้น คือ 6% สำหรับอัตราผลตอบแทนภายในแง่ส่วนบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงอุปสงค์ต่อการศึกษา นั้น พาณิชยการพระนคร มีอัตราผลตอบแทนเป็น 9.67% ช่างก่อสร้างอุเทนถวาย 9.38% และสำหรับช่างกลปทุมวัน สูงถึง 12.75% สรุปแล้ว การเรียนอาชีวะในระดับ ปวช. ให้ผลตอบแทนโดยเฉลี่ย 9.59% จะเห็นอัตราผลตอบแทนของการลงทุนอาชีวศึกษาในระดับ ปวช. นี้ค่อนข้างต่ำ

นิพนธ์ บุญรักษา (2527 : บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์อัตราผลตอบแทนของการลงทุนในการศึกษาของวิทยาลัยครูอุดรธานี ผลการวิเคราะห์ได้อัตราผลตอบแทน-ต้นทุน (Benefit - Cost Ratio) ของระดับประกาศนียบัตรวิชาการชั้นสูง ระดับปริญญาตรี ในส่วนสังคมมีค่า 0.78 และ 0.51 ตามลำดับ ผลตอบแทนส่วนบุคคลมีค่า 0.83 และ 0.53 ตามลำดับ ส่วนค่าผลตอบแทนมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) ของระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงและปริญญาตรีในส่วนของสังคมมีค่า -17,490.95 บาท และ -40,668.57 บาท ตามลำดับ ผลตอบแทนส่วนบุคคลมีค่า -13,819.90 บาท และ -38,954.45 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return) ปรากฏว่าในระดับประกาศนียบัตรวิชาการชั้นสูงและปริญญาตรี ในส่วนของสังคมมีค่าร้อยละ 9.01 , 4.91 ผลตอบแทนในส่วนบุคคลมีค่าร้อยละ 9.80 , 5.11 ตามลำดับ จากค่าผลตอบแทนภายในนี้เป็นข้อหนึ่งชี้ให้เห็นว่า ในระดับการศึกษาชั้นสูงขึ้นไปจะให้อัตราผลตอบแทนลดลง

นงราม เศรษฐพานิช และคณะ (2532 : 89-98) ได้ศึกษาอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีต่อส่วนบุคคลหรือผู้เรียน เป็นอัตราที่คิดจากรายได้ของผู้สำเร็จมัธยมศึกษา เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนหรือผู้ปกครองเสียไปเพื่อการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จที่ทำงานในรัฐวิสาหกิจได้รับอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลสูงที่สุด (ร้อยละ 16.1) และราชการ (ร้อยละ 15.8) ตามลำดับ

ผลการจำแนกตามประเภทสถาบัน พบว่าผู้สำเร็จจากมหาวิทยาลัยจำกัดรับของ รัฐได้รับผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษาสูงที่สุด ในขณะที่ผู้สำเร็จสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนได้รับอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลต่ำที่สุดไม่ว่าจะทำงานในหน่วยงานใด (ยกเว้นหน่วยงานของเอกชน)

ผลการวิเคราะห์จำแนกตามสาขา พบว่าสาขาที่ให้อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลที่สูงที่สุดอันดับแรก ได้แก่ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ (ร้อยละ 23.4) สาขาเกษตรศาสตร์ (ร้อยละ

20.3) และสาขาแพทยศาสตร์ (ร้อยละ 18.5) ส่วนสาขาวิชาที่ให้อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลต่ำสุด ได้แก่ สาขานิติศาสตร์ (ร้อยละ 12.1) และสาขาศึกษาศาสตร์ (ร้อยละ 11.1)

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540 : 98) จากการวิจัยพบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี สาขาวิชาบัญชี การเงิน การตลาด และคณะเศรษฐศาสตร์ คือ 69.18 57.21 61.744 และ 68.01 ตามลำดับ กรณี พิจารณาอัตราผลตอบแทนบุคคล โดยเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยซึ่งมีค่าประมาณร้อยละ 11 จะพบว่า การลงทุนทางการศึกษาให้ประโยชน์มากกว่าการลงทุนโดยการฝากเงินแบบประจำกับธนาคาร ดังนั้น แรงจูงใจให้บุคคลเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีจึงมีมาก ซึ่งก็คือ อุปสงค์ สำหรับการศึกษาที่มากซึ่งสอดคล้องกับข้อเท็จจริงดังนี้ จากตาราง

ตาราง 1 แสดงอัตราผลตอบแทนภายในของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในแต่ละสาขา (ร้อยละ)

สาขาวิชา	อัตราผลตอบแทนสังคม	อัตราผลตอบแทนบุคคล	ผลต่าง
การบัญชี	54.13	69.18	15.05
การเงิน	52.96	57.21	12.05
การตลาด	47.87	68.74	13.87
เศรษฐศาสตร์	53.16	68.01	14.85

เมื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนสังคม และบุคคลในแต่ละสาขาวิชาพบว่าสาขาวิชาที่มีผลตอบแทนสังคมและบุคคลสูงสุด คือ สาขาบัญชี สาขาวิชาที่มีผลตอบแทนสังคม และบุคคลต่ำสุด คือสาขาการเงิน

ประดัตพร ชินวัตร (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลตอบแทนในการลงทุนเพื่อการศึกษาของมหาบัณฑิตสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า

- 1.ต้นทุนทางการศึกษา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ค่าใช้จ่ายให้กับสถาบันการศึกษา และค่าใช้จ่ายในการทำวิทยานิพนธ์ มีค่าเฉลี่ยต่อคนต่อปี เท่ากับ 39,203.91 บาท
2. ผลประโยชน์หลังสำเร็จการศึกษาได้แก่ รายได้จากเงินเดือนประจำรวมกับ

ประโยชน์พิเศษจากหน่วยงาน และรายได้พิเศษอื่นๆ พบว่ามีค่าเฉลี่ยต่อคนต่อปีต่ำสุดเท่ากับ 64,708 บาทและสูงสุดเท่ากับ 171,919.20 บาท

3. อัตราผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินมีค่าร้อยละ 13.12

4. สำหรับผลตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงินพบว่า ส่วนมากมหาบัณฑิตประเมินว่าคุ้มค่ากับการลงทุน โดยเฉลี่ยอย่างยิ่งผลตอบแทนด้านวิชาการ มีผู้ประเมินว่าคุ้มค่าในระดับสูงมาก (มากกว่าร้อยละ 90) ยกเว้น ความรู้สึกว่าตนเองมีความเด่นทางวิชาการ ส่วนผลตอบแทนทางด้านส่วนตัวบุคคล ทั้งทางด้านตำแหน่งหน้าที่การงานและด้านการยอมรับของผู้อื่น ส่วนมากมีผู้ประเมินว่าคุ้มค่าในระดับปานกลาง (ระหว่างร้อยละ 70-79) และระดับสูง(ร้อยละ80-89) แต่มีผลตอบแทนทางด้านตำแหน่งหน้าที่การงาน มีผู้ประเมินว่าคุ้มค่าน้อยมาก (ระหว่างร้อยละ 50-59) คือ ได้คุณวุฒิช่วยให้ดำรงตำแหน่งหน้าที่สูงขึ้นและการมีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่

เชษฐา โพธิ์ประทับ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนในการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตทางการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า

1.ต้นทุนทางการศึกษา ค่าใช้จ่ายที่สถาบันจ่ายในการศึกษาระดับปริญญาโทโดยเฉลี่ย 29,734.50 บาทต่อคน และเสียค่าใช้จ่ายมากที่สุดในปี 2533 (34,904 บาท) ค่าใช้จ่ายของมหาบัณฑิตทางการศึกษา เฉลี่ยตลอดหลักสูตรเท่ากับ 113,384 บาท โดยสาขาวิชาบริหารการศึกษามีค่าใช้จ่ายมากที่สุด (159,832 บาท) และสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด (74,929 บาท)

2.ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินมหาบัณฑิตชายที่ไม่ใช่ผู้บริหารและมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่าจะมีผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน มากกว่า มหาบัณฑิตหญิงที่เป็นผู้บริหารและมีประสบการณ์การทำงานมาก

3.อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล สูงกว่า อัตราผลตอบแทนสังคม ในตัวแปรทุกด้าน มหาบัณฑิตชายที่ไม่ใช่ผู้บริหารและประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและสังคมสูงกว่า มหาบัณฑิตหญิงที่เป็นผู้บริหาร และมีประสบการณ์การทำงานมาก มหาบัณฑิตชาย และเป็นผู้บริหาร สาขาจิตวิทยาการศึกษา มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและสังคม สูงที่สุด (13.18% ,7.02%) ส่วนมหาบัณฑิตหญิงที่เป็นผู้บริหารและไม่ใช้ผู้บริหาร สาขาจิตวิทยาการศึกษา มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล สูงสุด (12.42% และ 12.69%) มหาบัณฑิตชายและหญิงที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี สาขาจิตวิทยาการศึกษา มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลสูงที่สุด (13.10%,12.46%) และมหาบัณฑิตชายและหญิง สาขาจิตวิทยาการศึกษา มีอัตราผลตอบแทนทางด้านสังคม สูงที่สุด (6.87% , 6.18%)

ประพันธ์ ธรรมไชย (2536 : 207-208) ได้ศึกษาวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนในการผลิตบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศาสตร์และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ของวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยล้านนา พบว่า

1. การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ โดยวิธีการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน พบว่า ในหน่วยงานเอกชนและสมาคม/มูลนิธิ อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีต่อบุคคลของบัณฑิตสาขาวิชาศิลปศาสตร์ (9.49-12.29) สาขาวิทยาศาสตร์ (9.19-11.29) ในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีต่อบุคคล ของบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์ (8.54-13.50) สาขาวิทยาศาสตร์ (11.90-23.64)

2. การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ โดยวิธีการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน พบว่า ในหน่วยงานเอกชนและสมาคม/มูลนิธิ อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนส่วนบุคคลของบัณฑิตสาขาวิชาศิลปศาสตร์ (1.79-2.91) สาขาวิทยาศาสตร์ (1.42-2.91) ในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนของบัณฑิตสาขาวิชาศิลปศาสตร์ (1.15-3.24) สาขาวิทยาศาสตร์ (1.67-4.43)

3. ผลการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ระหว่างบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยล้านนา กับสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า เมื่อจำแนกตามประเภทหน่วยงานแล้ว บัณฑิตสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์ของวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยล้านนา มีอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีต่อบุคคลและสังคมใกล้เคียงกับอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีต่อบุคคลและสังคม ของบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์และสาขาวิทยาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยจำกัดรับ มหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับและวิทยาลัย/มหาวิทยาลัยเอกชน

ลาวัลย์ คุณสิริกุลวณิชย์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน (ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยสยาม) ผลการวิจัยพบว่า

1. ต้นทุนทั้งหมดของการลงทุนทางการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต และนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ในระดับปริญญาโทตลอดหลักสูตร เฉลี่ยคนละ 369,441.87 บาท 370,665 บาท และ 374,815.33 บาท ตามลำดับ

2. ผลตอบแทนมูลค่าปัจจุบัน (NPV) ของการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต และนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ส่วนที่บุคคลได้รับในการรับราชการ มีค่า 496,334.52 บาท 495,584.13 บาท และ 489,989.93 บาท ตามลำดับ การทำงานรัฐวิสาหกิจ มีค่า 727,130.51 บาท 726,380.12 และ 720,785.91 บาท ตามลำดับ

3. อัตราผลส่วนตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) ทางการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต และนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ส่วนที่บุคคลได้รับในการรับราชการ มีค่า 2.59 2.58 และ 2.54 ตามลำดับ การทำงานรัฐวิสาหกิจ มีค่า 3.33 3.32 และ 3.26 ตามลำดับ

4. อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ทางการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต และนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ส่วนที่บุคคลได้รับใน

การรับราชการ มีค่าร้อยละ 24.43 24.40 และ 23.97 ตามลำดับ การทำงานรัฐวิสาหกิจมีค่าร้อยละ 28.09 28.06 และ 27.57 ตามลำดับ

ปฐมพร วิเศษชาญเวช (2537 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง(ปวส.)ในภาพรวมมีค่าเท่ากับร้อยละ 12.48 อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับเดียวกันนี้ทำงานอยู่ในภาครัฐกับที่ทำงานอยู่ในภาคเอกชน มีค่าเท่ากับ 12.14 และ 16.06 ตามลำดับ อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับดังกล่าวที่จบจากวิชาการบัญชี กับที่จบวิชาการตลาดมีค่าเท่ากับ 9.19 และ 24.12 ตามลำดับ อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับนี้ที่ทำงานในภาคเอกชนและจบวิชาการบัญชี กับที่จบวิชาการตลาด มีค่าเท่ากับ 10.34 และ 26.08 ตามลำดับ ส่วนอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานอยู่ในภาครัฐและจบวิชาการบัญชีคำนวณได้เท่ากับ 5.05 เฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในภาครัฐและจบวิชาการตลาด ไม่สามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนได้เนื่องจากปัญหาทางเทคนิคในทางเศรษฐมิติ (Econometric Technique)

จากอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาในภาพรวมการลงทุนในการศึกษาระดับนี้จึงนับว่ามีความคุ้มค่า และปัจจัยการศึกษา(ปวส.)มีอิทธิพลต่อการกำหนดความแตกต่างของรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ

กอบกุล ปิตรชาติ (2539) ได้ศึกษาอัตราผลตอบแทนของการลงทุนส่งคนไปศึกษาต่อต่างประเทศด้วยทุนรัฐบาล ซึ่งเป็นการลงทุนที่ต้องใช้ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ดังนั้นงานศึกษาเรื่องอัตราผลตอบแทนของการลงทุนส่งคนไปศึกษาต่อต่างประเทศด้วยทุนรัฐบาลทั้งในมุมมองของรัฐบาลและสังคมที่เป็นผู้ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน โดยใช้แนวทางความคิดของ ทฤษฎีทุนมนุษย์ (The Human Capital Model) ที่เชื่อว่า “การศึกษาสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตทรัพยากรมนุษย์” และใช้อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate Of Return) พบว่าวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ คือ การลงทุนส่งคนไปศึกษาต่อต่างประเทศด้วยทุนรัฐบาล

สำหรับการคำนวณอัตราผลตอบแทนของการลงทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศ ด้วยทุนรัฐบาลว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าหรือไม่นั้น งานศึกษานี้จะพิจารณาในมุมมอง 2 ด้าน คือ ด้านที่รัฐบาลเป็นผู้ลงทุนและเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ จากการส่งคนไปศึกษาต่อต่างประเทศซึ่งในแนวทางนี้ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 แบบ ดังนี้

มุมมองของรัฐบาล

แบบที่ 1 ผลตอบแทนที่รัฐบาลได้จากผู้รับทุนตลอดช่วงระยะเวลา การปฏิบัติงานราชการชดใช้ทุนตามสัญญา

แบบที่ 2 ผลตอบแทนที่รัฐบาลได้รับจากผู้รับทุนในกรณีที่ปฏิบัติราชการจนครบอายุเกษียณราชการ

มุมมองของสังคม

แบบที่ 3 ผลตอบแทนที่สังคมได้รับจากการส่งคนไปศึกษาต่อต่างประเทศด้วยทุนรัฐบาล

ผลการศึกษาโดยใช้มุมมองของรัฐบาล พบว่าอัตราผลตอบแทนภายในที่รัฐบาลได้รับจากการทำงานของผู้รับทุนรัฐบาลตลอดช่วงระยะเวลาของการปฏิบัติราชการชดใช้ทุน แสดงว่า ผลตอบแทนที่รัฐบาลจะได้รับจากผู้รับทุนรัฐบาลด้วยการจ่ายค่าจ้าง ในอัตราที่ต่ำกว่าอัตราค่าจ้างตลาดตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติราชการ ชดใช้ทุนตามที่กำหนดไว้ในสัญญานั้นไม่ควรควบคุมต้นทุนทั้งหมดที่รัฐบาลได้ลงทุนใช้จ่ายใน การส่งคนไปศึกษาต่อต่างประเทศ แต่ถ้ารัฐบาลสามารถจูงใจให้ผู้รับทุนรัฐบาลอยู่ปฏิบัติงานในภาคราชการจนกระทั่งครบอายุเกษียณราชการ พบว่า การส่งคนไปศึกษาต่อต่างประเทศด้วยทุนรัฐบาลเป็นการลงทุนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่คุ้มค่าในมุมมองของรัฐบาล ถ้ารัฐบาลจะสามารถจูงใจให้ผู้รับทุนรัฐบาลอยู่ปฏิบัติงานในภาคราชการจนกระทั่งเกษียณอายุ

สำหรับผลการศึกษาโดยใช้มุมมองของสังคม พบว่าอัตราผลตอบแทนภายในโดยเฉลี่ยมีค่าอยู่ในช่วงร้อยละ 9 ถึง ร้อยละ 18 ซึ่งให้ค่าที่ต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนภายในที่รัฐบาลจะได้รับ หากสามารถจูงใจให้ผู้รับทุนรัฐบาลอยู่ปฏิบัติงานในภาคราชการจนกระทั่งครบเกษียณอายุราชการ ทั้งที่เป็นเพราะรัฐบาลจ่ายค่าจ้างแก่ผู้รับทุนรัฐบาลในอัตราค่าจ้างที่ต่ำกว่าตลาดมาก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้ศึกษาอัตราผลตอบแทนทางการลงทุนทางด้านการศึกษา พบว่า อัตราผลตอบแทนที่บุคคลได้รับจะมีค่าสูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่สังคมได้รับทุกระดับการศึกษา ในระดับประถมศึกษา พบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลมีอัตราสูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่มีต่อสังคม เกือบร้อยละ 20 และเป็นอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย ของเงินฝากประจำปี พ.ศ. 2533 (ร้อยละ 12.0)ค่อนข้างมาก จะเห็นถ้าการศึกษาในระดับนี้ ผู้ที่เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากรัฐเป็นผู้ลงทุนในการจัดการศึกษาเกือบทั้งหมด

วราพรรณ มีเฟื่องศาสตร์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษา :กรณีศึกษาผู้จบปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยภายในประเทศ และมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า ต้นทุนทางการศึกษาของผู้จบการศึกษาจากสหรัฐสูงกว่าผู้จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศประมาณ 3-4 เท่า โดยผู้ที่จบจากสหรัฐอเมริกา มีต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนทางสังคมเฉลี่ยต่อคนต่อปีเท่ากับ 994,463 บาท และ 1,089,469 บาท ตามลำดับ ส่วนผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศมีต้นทุนส่วนบุคคล และต้นทุนทางสังคมเฉลี่ยต่อคนต่อปีเท่ากับ 236,368 บาท และ 362,934 ตามลำดับ สำหรับรายได้

เฉพาะที่เป็นผลมาจากการศึกษา ผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยที่ติดอันดับ 1 ใน 20 ของสหรัฐอเมริกา มีรายได้ต่อปีสูงสุด รองลงมาคือผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ไม่ติดอันดับ 1 ใน 20 ผู้ที่จบจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามลำดับ เมื่อนำเอารายได้และต้นทุนมาคำนวณหาอัตราผลตอบแทนพบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนสังคมของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศสูงกว่าผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ไม่ติดอันดับ 1 ใน 20 แต่ต่ำกว่าผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ติดอันดับ 1 ใน 20 คือ อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนทางสังคมของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศเท่ากับร้อยละ 34.8 และ 29.4 ในขณะที่อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนทางสังคมของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ไม่ติดอันดับ 1 ใน 20 เท่ากับร้อยละ 13.9 และ 15.4 และของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ติดอันดับ 1 ใน 20 เท่ากับร้อยละ 40.1 และ 24.6 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและอัตราผลตอบแทนทางสังคมพบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในประเทศและผู้จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ติดอันดับ 1 ใน 20 สูงกว่าอัตราผลตอบแทนทางสังคม แต่อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาที่ไม่ติดอันดับ 1 ใน 20 มีค่าใกล้เคียงกับอัตราผลตอบแทนทางสังคม

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นพบว่า การศึกษาเป็นการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูง ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากการวิเคราะห์ โดยอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทน (Cost-Benefit Analysis) และผลที่ได้จากการวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการลงทุนด้านการศึกษาว่า ผลตอบแทนนั้นคุ้มค่าหรือไม่ ซึ่งต้นทุนที่ใช้ในการศึกษาสามารถแบ่งได้เป็น ต้นทุนทางตรง ประกอบด้วย ค่าใช้จ่าย 2 ประเภทคือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว เช่น ค่าที่พัก ค่าเสื้อผ้า ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้สถาบัน เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษา และต้นทุนทางอ้อม เป็นต้นทุนที่นักเรียนต้องเสียไปจากการเลือกที่จะเข้าศึกษาต่อโดยไม่ทำงาน สำหรับงานวิจัยของ วชิร วิลาสเดชนนท์ (2522) ได้แบ่ง ต้นทุนส่วนบุคคล ประกอบด้วย ค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายส่วนตัว จากงานวิจัยของ ดนัย สถิตธนาวุฒิ (2520) ได้พบว่าต้นทุนค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยของเอกชนสูงกว่ามหาวิทยาลัยของรัฐบาล ทั้งนี้เนื่องมาจากมหาวิทยาลัยเอกชนไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเรียกเก็บค่าเล่าเรียนสูงกว่ามหาวิทยาลัยรัฐบาลประมาณ 2 เท่า ในส่วนการศึกษาด้านรายได้ (Benefit) จะใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่มีอายุต่างกันเก็บในเวลาเดียวกันคือ แบบ Cross-Section Data ซึ่งรายได้ที่นำมาศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจะนำรายได้หลังหักภาษีมาใช้ในการคำนวณ บลาว์ (1971) ได้พบว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการศึกษาผลตอบแทน ได้แก่ อายุ เพศ ภูมิภาคหลังครอบครัวยุติ จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา ประเภทการศึกษาที่ได้รับ และประเภทอาชีพ

จากการศึกษาอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาหลายงานวิจัย จะเลือกใช้การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน โดยใช้วิธี The Internal Rate Of Return (IRR)

เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงปัญหาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลที่คิดจาก NPV และ B/C ซึ่งจากการศึกษาโดยรวมพบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจะสูงกว่าทางสังคม

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ซึ่งวิธีการดำเนินการวิจัย มีดังต่อไปนี้

- 1. การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 4. การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
1. การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้
- 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาต้นทุนค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนส่วนบุคคลคือบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ทั้งหมด 1,441 คน ดังนี้

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากร

หน่วย : คน

สถาบัน	บัณฑิตนิสิตาสาตร์ ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	323
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	75
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	306
มหาวิทยาลัยศรีปทุม	678
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	59
รวม	1,441

1.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 จำนวน 142 คน โดยการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 10% ของเกย์ (Gay .1990 :114)

1.3 การวิจัยครั้งนี้จะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง”แบบเฉพาะเจาะจง” หรือ “แบบมีจุดมุ่งหมาย” (Purposive Sampling) คือ บัณฑิตนิสิตาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 จำนวน 142 คน ที่ทำงานในหน่วยงานของ ภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ ดังนี้

ตาราง 3 แสดงจำนวนตัวอย่าง

หน่วย:คน	
หน่วยงาน	2537 - 2540
หน่วยงานภาครัฐ	48
หน่วยงานภาคเอกชน	48
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	46
รวม	142

ตัวแปรที่ศึกษา

การกำหนดตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

- 1. ด้านต้นทุนทางการศึกษา ประกอบด้วย อายุ เพศ สถาบันการศึกษา และค่าใช้จ่ายส่วนตัว
- 2. ด้านผลตอบแทนทางการศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ หน่วยงาน ชั่วโมงการทำงาน รายได้พิเศษ ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ และประสบการณ์การทำงาน

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด คือ แบบสำรวจเอกสารเพื่อสำรวจโครงสร้างของหลักสูตรและอัตราค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมและค่าการบำรุง ที่สถาบันอุดมศึกษาเรียกเก็บจากบัณฑิตนิสิตาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ในปีการศึกษา 2537-2540 จากเอกสารคู่มือนักศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาแจกให้กับนักศึกษา ในปีการศึกษา 2534-2537 และแบบสอบถามเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนทางการศึกษา

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารการวิจัยเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษาและอัตราผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทที่มีผู้ทำการวิจัยไว้ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาศึกษาและสร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับต้นทุนทางการศึกษาและผลตอบแทนหรือรายได้

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านตรวจเพื่อให้ครอบคลุมกับที่ต้องการและถูกต้องในเนื้อหา

2. เมื่อผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามกลับมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเพื่อหาข้อบกพร่อง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง จนได้แบบสอบถามในการวิจัย ดังนี้

การสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลคำถาม ซึ่งสามารถแบ่งได้ 2 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิลำเนา สถานะภาพ รายได้ของบิดามารดาและผู้ปกครอง มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษา ปีที่เข้ารับการศึกษ ปีที่สำเร็จการศึกษา หน่วยงานที่ทำงาน ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ และตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนทางการศึกษา ได้แก่ จำนวนหน่วยกิตที่ศึกษา อัตราค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าบำรุงการศึกษา ค่าใช้จ่ายด้านอุปกรณ์ทางการศึกษาประจำภาคเรียนและ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ใช้ประจำเดือนระหว่างที่ศึกษา สำหรับ ผลตอบแทน ได้แก่ รายได้หลังหักภาษี และรายได้พิเศษ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้ประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบและแก้ไข เพื่อให้ครอบคลุมกับเนื้อหาที่ต้องการที่จะศึกษา ตลอดจนข้อแนะนำอื่นๆแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ และให้ประธาน รวมทั้งกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท ผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ และได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยผ่านสมาคมศึกษาเอกชน เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับ จำนวนหน่วยกิต อัตราค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา และค่าบำรุงทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนค่าใช้จ่ายและผลตอบแทน จากจำนวนบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนที่สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2537-2540 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 142 คน ซึ่งผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลยังสถานที่ที่คาดว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาทำงานอยู่ใน หน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ และโดยส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยจดหมายขอความร่วมมือไปทางไปรษณีย์กำหนดส่งกลับภายใน 1 เดือนโดยจะใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้จะใช้ วิธีการเก็บข้อมูลแบบ Snowball Sampling ซึ่งจะเป็นการติดต่อด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลค่าเสียโอกาส ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่าเสียโอกาส โดยการหาค่าเฉลี่ยจากรายได้ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แต่ละฉบับจะมีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window Version 8 ซึ่งจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของ บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 วิเคราะห์โดยหาความถี่ และร้อยละ (percent)

4.2 การวิเคราะห์ต้นทุนทางตรงของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540

4.2.1 ต้นทุนทางการศึกษาทางตรงหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาทางตรงซึ่งบัณฑิตนิสิตศาสตร์ จ่ายให้กับสถาบันที่ตนศึกษา โดยการวิเคราะห์เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตร โดยการศึกษาจำนวนค่าใช้จ่ายจากจำนวนหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษาต่างๆ ตามแต่ละสถาบันจะเรียกเก็บ จากบัณฑิตนิสิตศาสตร์ โดยใช้อัตราที่แต่ละสถาบันประกาศในหนังสือคู่มือนักศึกษาซึ่งแจกให้กับนักศึกษาในปีการศึกษา 2534-2537 โดยเฉลี่ยตลอดหลักสูตรต่อคน

4.2.2 ต้นทุนทางการศึกษาทางตรงหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาทางตรงที่บัณฑิตนิสิตศาสตร์ไม่ได้จ่ายให้กับสถาบัน ได้วิเคราะห์โดยเฉลี่ยต่อภาคการศึกษา

4.2.3 ต้นทุนทางการศึกษาทางตรงหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาทางตรงที่บัณฑิตนิสิตศาสตร์จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวในขณะที่ศึกษาอยู่ ได้วิเคราะห์โดยเฉลี่ยต่อเดือน

4.3 การวิเคราะห์ผลตอบแทนหรือรายได้ โดยการนำข้อมูลจากแบบสอบถามรายได้ทางการศึกษาของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการ

ศึกษา 2537-2540 โดยการหาผลรวมของผลตอบแทนทางการศึกษาของแต่ละคน วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของผลรวมนั้น

4.4 การหาค่าเฉลี่ยรายได้ต่อคนต่อปีในแต่ละระดับอายุและเพื่อให้ได้รายได้ที่เป็นผลจากการศึกษาอย่างเดียว โดยการแยกอิทธิพลของตัวแปรอื่นๆ เพื่อเป็นการสร้างสมการถดถอยพหุคูณประมาณการรายได้ของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 โดยอาศัยสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

จากสูตร (Berenson & Levine.1996) ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \dots + \beta_i X_i + e_i$$

เมื่อ

$$Y_i = \text{รายได้}$$
$$\beta_0 = \text{ค่าคงที่}$$
$$\beta_1 - \beta_i = \text{ค่าสัมประสิทธิ์ของสมการถดถอยพหุคูณส่วนย่อย (Partial Multiple Regression Coefficient) ซึ่งเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามเมื่อตัวแปรอิสระตัวที่ i (Xi) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย โดยที่ตัวแปรอิสระอื่นๆในสมการมีค่าคงที่}$$
$$X_1 - X_i = \text{ตัวแปรที่ศึกษา}$$
$$e_i = \text{ความคลาดเคลื่อน}$$

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หาอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return หรือ IRR) คือ ผลตอบแทนภายในของการลงทุนทางการศึกษาหรือ IRR โดยอัตราความสามารถของต้นทุนที่ทำให้เกิดประโยชน์คุ้มค่างบเงินที่ลงทุนพอดี หรือ การหาอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็น 0 หรืออัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนพอดี คอห์น และ เกสกี (Cohn & Geske.1990 : 98)

$$IRR = \sum_{t=0}^n \frac{B_t - C_t}{(1+r)^t} = 0$$

$$\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+r)^t} = \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+r)^t}$$

เมื่อ

- B_t = ผลตอบแทนในปีที่ t
- C_t = ต้นทุนในปีที่ t
- n = จำนวนปี
- t = ระยะเวลาของปีมีค่าตั้งแต่ $0,1,2,...n$
- r = อัตราผลตอบแทนภายใน

- $IRR >$ อัตราดอกเบี้ย ควรตัดสินใจลงทุน
- $IRR <$ อัตราดอกเบี้ยไม่ควรตัดสินใจลงทุน

โดยเกณฑ์การตัดสินใจความคุ้มค่าของการลงทุน คือ การตัดสินใจการลงทุนในกรณีที่อัตราผลตอบแทนภายในสูงกว่าอัตราดอกเบี้ย

5. สถิติที่ใช้

5.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ และ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิต
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ซึ่ง
การวิจัยได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต
กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537 - 2540
2. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนใน
เขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537 - 2540
3. การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอก
ชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน
และรัฐวิสาหกิจ
4. การเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอก
ชน และรัฐวิสาหกิจ

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ ในการแปลผลข้อมูลไว้ดังนี้

$\bar{X}$	=	ค่าเฉลี่ย
F	=	อัตราส่วนความแปรปรวน
R^2	=	ค่าอำนาจพยากรณ์
Adj R^2	=	ค่าอำนาจพยากรณ์ที่ปรับแล้ว
b	=	สัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์
β	=	สัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในข้อมูล มาตรฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างในการรวบรวมข้อมูล 3 กลุ่มดังนี้

4.1 กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาครรัฐ

4.2 กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาคเอกชน

4.3 กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลในส่วนต่างๆสำหรับการวิจัยครั้งนี้จากกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัย
ได้จัดเก็บแบบสอบถามและได้รับคืนเป็นจำนวนดังแสดงในตาราง

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดเก็บและได้รับคืนมาจาก
กลุ่มตัวอย่าง

หน่วย : คน			
กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ได้จัดเก็บ	ที่ได้รับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
บัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540			
หน่วยงานภาครัฐ	48	48	100
หน่วยงานภาคเอกชน	48	48	100
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	48	46	95.80
รวม	144	142	98.61

จากตาราง 5 แสดงจำนวนของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดเก็บและได้รับคืนจากกลุ่ม
ตัวอย่าง สามารถนำมาใช้ในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนทางการศึกษาหรือค่าใช้จ่ายทางการ
ศึกษาและผลตอบแทนหรือรายได้จากการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 142 ชุด จากจำนวนแบบสอบ
ถามที่จัดเก็บ 144 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.61 โดยเป็นข้อมูลจากบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัย
เอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในหน่วยงานภาครรัฐ 48 ชุด จากจำนวนจัดเก็บ 48 ชุด คิดเป็น
ร้อยละ 100 บัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในหน่วยงานภาค
เอกชนจำนวน 48 ชุด จากจำนวนจัดเก็บ 48 ชุด คิดเป็นร้อยละ100 บัณฑิตนิสิตาสาตร์
มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 46 ชุด จาก
จำนวนจัดเก็บ 48 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.80

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขต
กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต
กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537 - 2540

ข้อมูลทั่วไป	บัณฑิตนิสิตศาสตร์	
	จำนวน(f)	ร้อยละ(%)
1.เพศ		
- ชาย	95	66.9
- หญิง	47	33.1
2. อายุ		
- น้อยกว่า 25 ปี	21	14.8
- 25-30 ปี	106	74.6
- 31-35 ปี	15	10.6
- 36-40 ปี	-	-
- 41-45 ปี	-	-
- มากกว่า 45 ปี	-	-
3. ภูมิลำเนา		
- ภาคเหนือ	9	6.3
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10	7.0
- ภาคกลาง	96	67.7
- ภาคตะวันตก	1	0.7
- ภาคตะวันออก	10	7.0
- ภาคใต้	16	11.3

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	บัณฑิตนิสิตศาสตร์	
	จำนวน(f)	ร้อยละ(%)
4.สถานภาพ		
- โสด	124	87.3
- สมรส	18	12.7
5. รายได้ของบิดามารดา รวมกันประมาณ		
เดือนละ		
- ต่ำกว่า 10000 บาท/เดือน	11	7.7
- 10001-25000 บาท/เดือน	31	21.8
- 25000-50000 บาท/เดือน	57	40.2
- 50001-75000 บาท/เดือน	26	18.3
- สูงกว่า 75000 บาท/เดือน	17	12.0
6. สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน		
- มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	38	26.8
- มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	16	11.3
- มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	42	29.5
- มหาวิทยาลัยศรีปทุม	28	19.7
- มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	18	12.7
7. ปีที่เข้ารับการศึกษ		
- ปี 2534	49	34.5
- ปี 2535	23	16.2
- ปี 2536	20	14.1
- ปี 2537	50	35.2
8. ปีการศึกษาที่สำเร็จ		
- ปี 2537	35	24.6
- ปี 2538	29	20.4
- ปี 2539	16	11.3
- ปี 2540	62	43.7

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	บัณฑิตนิสิตศาสตร์	
	จำนวน(f)	ร้อยละ(%)
9. หน่วยงานการทำงาน		
- ภาครัฐ	48	33.8
- ภาคเอกชน	48	33.8
- รัฐวิสาหกิจ	46	32.4
10. ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ		
- ผู้พิพากษา	-	-
- ทนายความ	15	10.6
- อัยการ	-	-
- ที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย	11	7.8
- นิติกร	60	42.2
- อื่นๆ	56	39.4

จากตาราง 5 แสดงว่าบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 รวมทั้งสิ้น 142 คน เป็นเพศชาย 95 คน คิดเป็นร้อยละ 66.9 เพศหญิง 47 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 บัณฑิตนิสิตศาสตร์ ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 25-30 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 74.6 และอายุระหว่าง 31-35 ปี น้อยที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6

ภูมิลำเนาของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ จะอยู่ในภาคกลางมากที่สุด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 67.7 และน้อยที่สุดจะอยู่ที่ภาคตะวันตก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7

สถานภาพโสด จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 87.3 และ สมรส จำนวน 18 คิดเป็นร้อยละ 12.7

รายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครองจะอยู่ระหว่าง 25,001-50,000 บาท/เดือน มากที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 และน้อยที่สุด จะมีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7

บัณฑิตนิสิตศาสตร์จาก มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มากที่สุดจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 และมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต น้อยที่สุดจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3

สำหรับปีที่ บัณฑิตนิสิตาสาตร์เข้ารับการศึกษามากที่สุด จะอยู่ในปีการศึกษา 2537 จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 35.2 และน้อยที่สุดในปีการศึกษา 2536 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 ส่วนในปีที่สำเร็จการศึกษาจะอยู่ในปีการศึกษา 2540 มากที่สุด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 และน้อยที่สุดในปีการศึกษา 2539 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3

หน่วยงานที่เข้าทำงาน ภาครัฐ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 ภาคเอกชน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 และรัฐวิสาหกิจ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4

ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ คือ ทนายความ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 ที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 นิติกร จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2 และอาชีพอื่นๆ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4

2. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัย เอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายของบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537 - 2540

2.2 การวิเคราะห์ผลตอบแทนหรือรายได้ของบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537 - 2540

2.1 การวิเคราะห์ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายของบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537 - 2540

ตาราง 6 แสดงต้นทุนทางการศึกษา หลักสูตรการศึกษาต่อคนของบัณฑิตนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540

หน่วย:บาท

สถาบัน	อัตราค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมและ ค่าบำรุงการศึกษา	ค่าอุปกรณ์ การศึกษา	ค่าใช้จ่าย ส่วนตัว	รวม
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	102,235.10	24,374.50	151,659.60	278,269.14
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	129,900.00	20,000.00	144,000.00	293,900.00
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	61,133.50	21,466.67	141,000.00	223,600.41
มหาวิทยาลัยศรีปทุม	76,757.14	20,771.43	169,200.00	266,728.60
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	105,013.30	29,833.33	155,000.00	289,847.20

จากตาราง 6 แสดงว่าบัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงการศึกษามากที่สุด 129,900 บาท รองลงมาก็คือ บัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ 105,013.30บาท บัณฑิตนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 102,235.10 บาท บัณฑิตนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีปทุม 76,757.14 บาท และบัณฑิตนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 61,133.50 บาท ตามลำดับ

สำหรับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาทางตรงเกี่ยวกับอุปกรณ์ทางการศึกษา พบว่าบัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีค่าใช้จ่ายมากที่สุด 29,833.33 บาท รองลงมาก็คือ บัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 24,374.50 บาท บัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 21,466.67 บาท บัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม 20,771.43 บาท และบัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 20,000 บาท ตามลำดับ

สำหรับค่าใช้จ่ายส่วนตัว พบว่า บัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุด 169,200 บาท รองลงมาก็คือ บัณฑิตนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ 155,000 บาท บัณฑิตนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 151,659.60 บาท บัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 144,000 บาท และ บัณฑิตนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 141,000 บาท ตามลำดับ

ดูเป็นราคาของผู้บริโภคด้วย

ตาราง 7 แสดงการปรับต้นทุนทางการศึกษา หลักสูตรการศึกษาต่อคนของบัณฑิตนิสิตาสตร์
มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540

ปีงบประมาณ 1010-11 งบประมาณ)
หน่วย: บาท

สถาบัน	ต้นทุนทางการศึกษา (ตัวเลขที่ยังไม่ได้ปรับ)	ต้นทุนทางการศึกษา (ตัวเลขที่ปรับด้วยดัชนีราคา ผู้บริโภค)
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	278,269.14	378,622.10
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	293,900.00	381,776.10
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	223,600.41	320,361.20
มหาวิทยาลัยศรีปทุม	266,728.60	367,178.10
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	289,847.20	388,565.50

จากตาราง 7 แสดงว่าเมื่อนำต้นทุนทางการศึกษามาปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคเพื่อ
ทำให้ต้นทุนทางการศึกษาเป็นค่าปัจจุบันพบว่าบัณฑิตนิสิตาสตร์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญมีต้นทุน
ทางการศึกษามากที่สุด 388,565.50บาท รองลงมาคือ บัณฑิตนิสิตาสตร์มหาวิทยาลัยเกษม
บัณฑิต 381,776.10 บาท บัณฑิตนิสิตาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 378,622.10 บาท บัณฑิต
นิสิตาสตร์มหาวิทยาลัยศรีปทุม 367,178.10 บาท และบัณฑิตนิสิตาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิต 320,361.20 บาท ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงต้นทุนทางการศึกษาและค่าเสียโอกาส หลักสูตรการศึกษาต่อคนของ
บัณฑิตนิสิตาสดรมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา
2537 - 2540

หน่วย:บาท

สถาบัน	ต้นทุนทาง การศึกษา (ที่ปรับแล้ว)	ค่าเสียโอกาส (ปรับตัวยอัตรากรว่างาน)		รวม (ต้นทุนส่วน บุคคลที่ปรับแล้ว)
		ยังไม่ปรับ	ปรับแล้ว	
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	378,622.10	319,200.00	228,875.00	607,497.10
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	381,776.10	319,200.00	228,875.00	610,651.10
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	320,361.20	319,200.00	228,875.00	549,236.20
มหาวิทยาลัยศรีปทุม	367,178.10	319,200.00	228,875.00	596,053.10
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	388,565.50	319,200.00	228,875.00	617,440.50

ที่มา : รายงานผลการสำรวจค่าตอบแทนภาคเอกชน พ.ศ. 2541 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรื

จากตาราง 8 แสดงต้นทุนทางการศึกษาปรับตัวยค่าเสียโอกาส(ปรับแล้ว) พบว่า
บัณฑิตนิสิตาสดร มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญมีต้นทุนทางการศึกษามากที่สุด 617,440.50 บาท รอง
ลงมาคือ บัณฑิตนิสิตาสดรมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 610,651.10 บาท บัณฑิตนิสิตาสดร
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 607,497.10 บาท บัณฑิตนิสิตาสดรมหาวิทยาลัยศรีปทุม 596,053.10
บาท และบัณฑิตนิสิตาสดรมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต 549,236.20 บาท ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงต้นทุนส่วนบุคคลที่ปรับแล้ว หลักสูตรการศึกษาต่อคนของบัณฑิตนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540

หน่วย:บาท	
สถาบัน	ต้นทุนส่วนบุคคล
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	617,440.50
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	610,651.10
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	607,497.10
มหาวิทยาลัยศรีปทุม	596,053.10
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	549,236.20
เฉลี่ย	596,175.60

จากตาราง 9 แสดงต้นทุนส่วนบุคคลที่ปรับแล้ว หลักสูตรการศึกษาต่อคนของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 โดยเฉลี่ยประมาณ 596,175.60 พบว่าบัณฑิตนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีต้นทุนทางการศึกษามากที่สุด 617,440.50 บาท รองลงมาคือ บัณฑิตนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 610,651.10 บาท บัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 607,497.10 บาท บัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม 596,053.10 บาท และบัณฑิตนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 549,236.20 บาท ตามลำดับ

2.2 การวิเคราะห์ผลตอบแทนหรือรายได้ ของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540

โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณประมาณการรายได้สำหรับการศึกษาผลตอบ
แทนของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา
2537 - 2540 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาผลตอบแทนหรือรายได้หลังหักภาษีบัณฑิตนิสิตศาสตร์
มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ซึ่งวิเคราะห์ได้
จากการแบ่งประเภทของหน่วยงานที่บัณฑิตสังกัดอยู่ดังนี้

- 2.2.1 บัณฑิตนิสิตศาสตร์ หน่วยงานภาครัฐ
- 2.2.2 บัณฑิตนิสิตศาสตร์ หน่วยงานภาคเอกชน
- 2.2.3 บัณฑิตนิสิตศาสตร์ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับสมการถดถอยพหุคูณประมาณการรายได้มีการกำหนดตัวแปรดังนี้

SEXM	คือ เพศชาย
SEXF	คือ เพศหญิง
OCCLAWY	คือ ตำแหน่งนิติกร
OCCLAWA	คือ ตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย
OCCOTH	คือ ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ
EXPRE	คือ ประสบการณ์การทำงาน
EXPREQ	คือ ประสบการณ์การทำงานยกกำลังสอง
JTWEEL	คือ ชั่วโมงการทำงานต่อ สัปดาห์
SPCSY	คือ รายได้พิเศษ
ตัวแปรตาม	คือ ผลตอบแทนที่วัดจากรายได้ ได้แก่
SATEX	คือ รายได้หลังหักภาษี

→ ที่ไม่ตรงกับ
ค่าคือ 2

2.2.1 บัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปี
การศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานภาครัฐ

ในการวิจัยครั้งนี้ผลตอบแทนคือ รายได้หลังหักภาษีเฉลี่ยต่อคนต่อปี ในช่วงประสบ
การณ์การทำงาน ข้อมูลที่ได้จากสมการถดถอยประมาณการรายได้ คือ ข้อมูลที่ได้จากกลุ่ม
บัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540
สมการถดถอยพหุคูณประมาณการรายได้จากกลุ่มบัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานของภาครัฐ ผล
การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณได้แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง 10 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ในหน่วยงานภาครัฐ

ตัวแปร	รายได้หลังหักภาษี		
	b	β	P
ค่าคงที่	-4609.395	—	.006*
เพศหญิง	-804.893	-.320	.002*
ตำแหน่งนิติกร	1521.569	.361	.001*
ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ	-2019.601	-.643	.000*
ประสบการณ์	759.261	-.569	.036*
ประสบการณ์กำลังสอง	-11.538	.635	.022*
ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์	310.043	.725	.001*
รายได้พิเศษ	0.130	.951	.000*

ค่าอำนาจพยากรณ์	99.80
ค่าอำนาจพยากรณ์ที่ปรับแล้ว	99.50
อัตราส่วนความแปรผัน	270.235

P* < 0.05

ตัวแปรที่ถูกนำเข้าไปในสมการประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานภาครัฐ คือ เพศหญิง ตำแหน่งนิติกร ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ ประสบการณ์ ประสบการณ์กำลังสอง ชั่วโมงการทำงาน รายได้พิเศษ คือสัมประสิทธิ์เรียงลำดับคือ -804.893 ,1521.569, -2019.601, 759.261, -11.538, 310.043 และ 0.130 ค่าคงที่ คือ -4609.395 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานคือ -.32 , .361, - .643, - .569, .635, .725 และ .951 ตามลำดับ ตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการประมาณการรายได้หลังหักภาษี ของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ ในหน่วยงานภาครัฐ ร้อยละ 99.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F=270.235) ซึ่งเขียนเป็นสมการประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ ในหน่วยงานภาครัฐ ในรูปข้อมูลมาตรฐานดังนี้

SATEXGOV = - 4609.395 - 804.893(SEXF) +1521.569(OCCLAWY) - 2019.601
(OCCOTH) + 759.261(EXPRE) -11.538(EXPREQ) + 310.043
(JTWEEK) + 0.13(SPCSY)

2.2.2 บัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานภาคเอกชน

ในการวิจัยครั้งนี้ผลตอบแทนคือ รายได้หลังหักภาษีเฉลี่ยต่อคนต่อปีในช่วงประสบการณ์การทำงาน ข้อมูลที่ได้จากสมการถดถอยพหุคูณประมาณการรายได้ คือ ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 สมการถดถอยพหุคูณประมาณการรายได้จากกลุ่มบัณฑิตในหน่วยงานภาคเอกชน ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณได้แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง 11 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ ในหน่วยงานภาคเอกชน

ตัวแปร	รายได้หลังหักภาษี		
	b	β	p
ค่าคงที่	- 6414.923	—	.501
ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ	8121.253	.277	.099
ประสบการณ์	12470.938	1.563	.021*
ประสบการณ์กำลังสอง	-287.202	-1.365	.041*
ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์	39.904	.016	.210
เพศหญิง	-3052.535	-.374	.016*
ตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย	4890.073	.130	.142

ค่าอำนาจพยากรณ์	77.70
ค่าอำนาจพยากรณ์ที่ปรับแล้ว	53.10
อัตราส่วนความแปรผัน	52.013

P* < 0.05

ตัวแปรที่ถูกนำเข้าไปในสมการประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในหน่วยงานภาคเอกชน คือ ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ ประสบการณ์ ประสบการณ์สอง ชั่วโมงการทำงาน เพศ ตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเรียงลำดับ คือ 8121.253 , 12470.938 , - 287.202, 39.904, - 3052.535 และ 4890.073 ค่าคงที่ คือ - 6414.923 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน คือ .277, 1.563, - 1.365, .016, -.374 และ .130 ตามลำดับ ตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการประมาณการรายได้หลังหักภาษีของ

บัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในหน่วยงานเอกชน ได้ร้อยละ 53 .10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F=52.013) ซึ่งเขียนเป็นสมการประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิติศาสตร์ ในหน่วยงานเอกชนในรูปข้อมูลมาตรฐานได้ดังนี้

SATEXPRI = - 6414.923+8121.253(OCCOTH)+12470.938(EXPRE) - 287.202
(EXPREQ)+39.904(JTWEEK) - 3052.535(SEXF)+4890.073
(OCCLAWA)

2.2.3 บัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537- 2540 ในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

ในการวิจัยครั้งนี้ผลตอบแทนคือ รายได้หลังหักภาษี เฉลี่ยต่อคนต่อปี ในช่วงประสบการณ์การทำงาน ข้อมูลที่ได้จากสมการถดถอยพหุคูณประมาณการรายได้ คือ ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 สมการถดถอยพหุคูณประมาณการรายได้จากกลุ่มบัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยได้แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตาราง 12 แสดงประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิติศาสตร์ในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

ตัวแปร	รายได้หลังหักภาษี		
	b	β	P
ค่าคงที่	7720.021	—	.000*
ประสบการณ์	642.364	.825	.107
ประสบการณ์กำลังสอง	- 5.341	-.251	.003*
ตำแหน่งนิติกร	1970.531	.214	.007*
ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ	- 466.810	-.170	.171

ค่าอำนาจพยากรณ์	92.50
ค่าอำนาจพยากรณ์ที่ปรับแล้ว	87.60
อัตราส่วนความแปรผัน	11.140

P *< 0.05

จากตารางตัวแปรที่ถูกนำเข้าไปในสมการประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในหน่วย

งานรัฐวิสาหกิจ คือ ประสพการณ์ ประสพการณ์กำลังสอง ตำแหน่งนิติกร ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเรียงลำดับ 642.364 , -5.341 , 1970.531 และ -466.810 ค่าคงที่ คือ 7720.021 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน คือ .825 , -.251 , .214 , -.170 ตามลำดับ ตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนที่ทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ได้ร้อยละ 87.60 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($F=11.140$) ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการประมาณการรายได้ของบัณฑิตนิสิตาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ได้ดังนี้

$$\text{SATEXSTM} = 7720.021 + 642.364(\text{EXPRES}) - 5.341(\text{EXPRESQ}) + 1970.531(\text{OCCLAWY}) - 466.810(\text{OCCOTH})$$

ในการใช้สมการถดถอยพหุคูณประมาณการรายได้ของบัณฑิตนิสิตาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ เมื่อนำค่าเฉลี่ยตัวแปรต่างๆ ในสมการมาแทนค่าของประสพการณ์การทำงาน ตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 38 เพื่อคำนวณรายได้หลังหักภาษี ในทุกประเภทหน่วยงานด้วยจำนวนเดือนที่ว่างงานจากการตอบแบบสอบถามของบัณฑิตนิสิตาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ที่ว่างงานโดยเฉลี่ย 7.4 เดือน จะได้ค่าประมาณการรายได้หลังหักภาษี ของบัณฑิตนิสิตาสตร์ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ ดังตาราง

ตาราง13 แสดงประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีหลังหักภาษีปรับด้วยอัตราว่างงาน
ของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา
2537-2540 หน่วยงานภาครัฐ

ประสบการณ์ การทำงาน (ปี)	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
	เพศชายตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษ	เพศชายตำแหน่งนิติกรไม่มีรายได้พิเศษ
1	58191.9	50879.1
2	61525.3	54212.5
3	64752.5	57439.7
4	67873.6	60560.8
5	70888.5	63575.7
6	73797.3	66484.5
7	76599.9	69287.1
8	79296.4	71983.6
9	81886.7	74573.9
10	84370.9	77058.1
11	86748.9	79486.1
12	89020.8	81707.0
13	91186.6	83873.7
14	93246.1	85933.3
15	95199.6	87886.7
16	97046.8	89734.0
17	98787.0	91475.2
18	100423.0	93110.1
19	101951.8	94638.0
20	103374.5	96061.7
21	104691.0	97378.2
22	105901.4	98588.6
23	107005.6	99692.8
24	108003.7	100690.9
25	108895.6	101582.8
26	109681.4	102368.6
27	110361.1	103048.2
28	110934.6	103621.7

ตาราง 13 (ต่อ)

ประสบการณ์ การทำงาน (ปี)	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
	เพศชายตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษ	เพศชายตำแหน่งนิติกรไม่มีรายได้พิเศษ
29	111401.9	104089.1
30	111763.1	104450.3
31	112018.1	104705.3
32	12167.0	104854.2
33	112209.7	104896.9
34	112146.3	104833.5
35	111976.8	104663.9
36	111701.1	104388.2
37	111319.2	104006.4
38	110831.2	103518.4
รวม	3,659,178	3,381,291

จากตาราง 13 ประเมินการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีหลังหักภาษีตามปีประสบการณ์การทำงานของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในหน่วยงานของภาครัฐ ตลอดช่วงอายุการทำงานตั้งปีที่ 1 ถึงปีที่ 38 มีรายได้หลังหักภาษี เมื่อปรับด้วยอัตราค่าจ้างงานเฉลี่ยของบัณฑิตนิติศาสตร์ จำแนกได้ดังนี้ เพศชายตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษ มีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 3,659,178 บาทและ เพศชายตำแหน่งนิติกรไม่มีรายได้พิเศษ มีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 3,381,291 บาท

ตาราง 14 แสดงประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี หลังหักภาษีปรับด้วยอัตราว่างงาน
ของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา
2537-2540 หน่วยงานภาครัฐ

ประสบการณ์	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
การทำงาน	เพศหญิงตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษ	เพศหญิงตำแหน่งนิติกรไม่มีรายได้พิเศษ
(ปี)		
1	50786.9	43474.1
2	54120.3	46807.4
3	57347.5	50034.7
4	60468.6	53155.8
5	63483.5	56170.7
6	66392.3	59079.5
7	69194.9	61882.1
8	71891.4	64578.6
9	74481.7	67168.9
10	76965.9	69653.1
11	79343.9	72031.1
12	81615.8	74302.9
13	83781.5	76468.7
14	85841.1	78528.3
15	87794.5	80481.3
16	89641.8	82329.0
17	91382.0	84070.1
18	93017.9	85705.1
19	94546.8	87233.0
20	95969.5	88656.6
21	97285.0	89973.2
22	98496.4	91183.5
23	99600.6	92287.8
24	100598.7	93285.9
25	101490.6	94177.8
26	102276.4	94963.6
27	102956.1	95643.2
28	103529.5	96216.7

ตาราง 14 (ต่อ)

ประสบการณ์ การทำงาน (ปี)	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
	เพศหญิงตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษ	เพศหญิงตำแหน่งนิติกรไม่มีรายได้พิเศษ
29	103996.9	96684.1
30	104358.1	97045.2
31	104613.1	97300.3
32	104762.0	97449.1
33	104804.7	97491.9
34	104741.3	97428.5
35	104571.8	97258.9
36	104296.0	96983.2
37	103914.2	96601.4
38	103426.2	96113.4
รวม	3,377,787	3,099,900

จากตาราง 14 ประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีหลังหักภาษีตามปีประสบการณ์การทำงานของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานของภาครัฐ ตลอดช่วงอายุการทำงานตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 38 มีรายได้หลังหักภาษี เมื่อปรับด้วยอัตราค่าจ้างงานเฉลี่ยของบัณฑิตนิติศาสตร์ จำแนกได้ดังนี้ เพศหญิงตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษ มีรายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 3,377,787 บาท และ เพศหญิงตำแหน่งนิติกรไม่มีรายได้พิเศษ มีรายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 3,099,900 บาท

ตาราง15 แสดงประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี หลังหักภาษีปรับตัวอัตราว่างงาน
ของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา
2537-2540 หน่วยงานภาครัฐ

ประสบการณ์	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
การทำงาน	เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆมีรายได้พิเศษ	เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆไม่มี
(ปี)		รายได้พิเศษ
1	41902.5	34589.7
2	45235.9	37923.1
3	48463.1	41150.3
4	51584.2	44271.4
5	54599.1	47286.3
6	57507.9	50195.1
7	60310.5	52997.7
8	63007.0	55694.2
9	65597.3	58284.5
10	68081.5	60768.7
11	70459.6	63146.7
12	72731.4	65418.6
13	74897.2	67584.3
14	76956.7	69643.9
15	78910.2	71597.4
16	80757.5	73444.6
17	82498.6	75185.8
18	84133.6	76820.8
19	85662.4	78349.6
20	87085.1	79772.3
21	88401.6	81088.8
22	89612.0	82299.2
23	90716.2	83403.4
24	91714.3	84401.5
25	92606.3	85293.4
26	93392.1	86079.2
27	94071.7	86758.9
28	94645.2	87332.4

ตาราง 15 (ต่อ)

ประสบการณ์ การทำงาน (ปี)	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
	เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆมีรายได้พิเศษ	เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆไม่มี รายได้พิเศษ
29	95112.5	87799.7
30	95473.7	88160.9
31	95728.7	88415.9
32	95877.6	88564.8
33	95920.4	88607.5
34	95856.9	88544.1
35	95687.4	88374.6
36	95411.7	88098.9
37	95029.8	87717.0
38	94541.8	87228.0
รวม	3,040,181	2,762,294

จากตาราง 15 ประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีหลังหักภาษีตามปีประสบการณ์การทำงานของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานของภาครัฐ ตลอดช่วงอายุการทำงานตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 38 มีรายได้หลังหักภาษี เมื่อปรับด้วยอัตราการว่างงานเฉลี่ยของบัณฑิตนิสิตาสตร์ จำแนกได้ดังนี้ เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆมีรายได้พิเศษ มีรายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 3,040,181 บาท เพศชาย ตำแหน่งงานด้านอื่นๆไม่มีรายได้พิเศษ มีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 2,762,294 บาท

ตาราง 16 แสดงประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี หลังหักภาษีปรับด้วยอัตราการว่างงาน
 ของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา
 2537 - 2540 หน่วยงานภาครัฐ

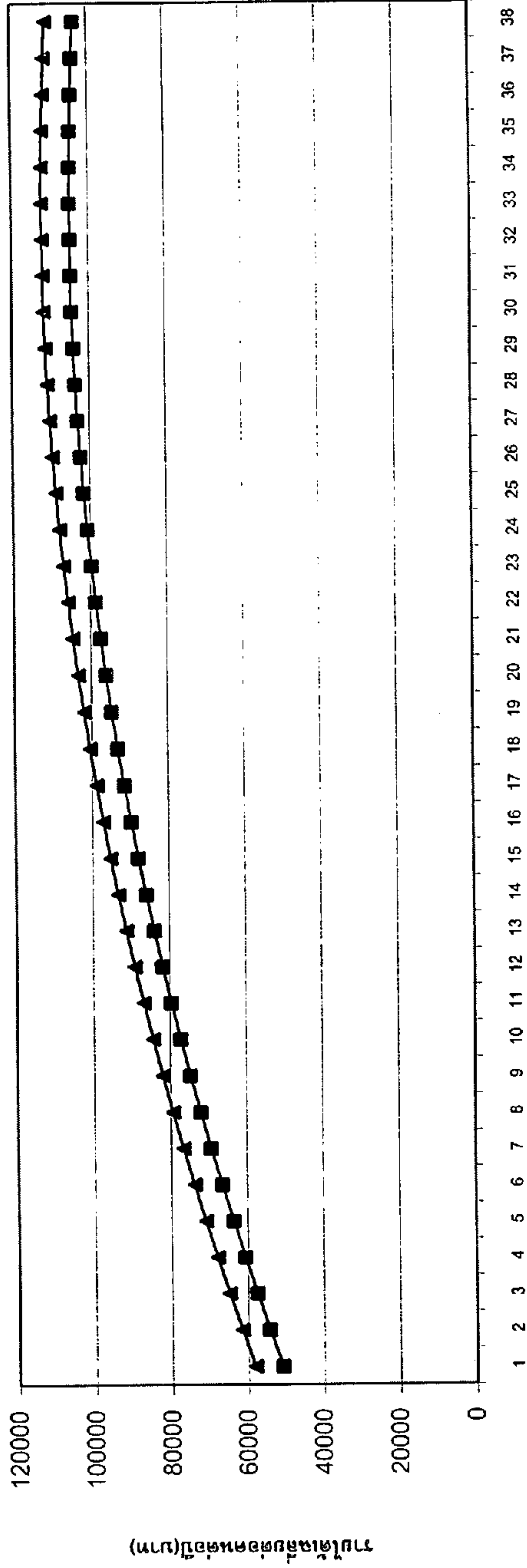
ประเภทการ	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
การทำงาน	เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่น ๆมีรายได้พิเศษ	เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่น ๆไม่มี
(ปี)		รายได้พิเศษ
1	34497.5	27184.7
2	37830.9	30518.1
3	41058.1	33745.3
4	44179.1	36866.4
5	47194.1	39881.3
6	50102.9	42790.1
7	52905.5	45592.7
8	55602.0	48289.2
9	58192.3	50879.5
10	60676.5	53363.7
11	63054.5	55741.7
12	65326.4	58013.6
13	67492.2	60179.3
14	69551.7	62238.9
15	71505.2	64192.3
16	73352.4	66039.6
17	75093.6	67780.7
18	76728.5	69415.7
19	78257.4	70944.6
20	79680.0	72367.2
21	80996.6	73683.0
22	82206.0	74894.2
23	83311.2	75998.4
24	84309.3	76996.5
25	85201.2	77888.4
26	85987.0	78674.2
27	86666.6	79353.9
28	87240.7	79927.3

ตาราง 16 (ต่อ)

ประสบการณ์ การทำงาน (ปี)	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
	เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่น ๆ มีรายได้พิเศษ	เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่น ๆ ไม่มี รายได้พิเศษ
29	87707.5	80394.7
30	88068.7	80755.9
31	88323.7	81010.9
32	88472.6	81159.8
33	88575.3	81202.5
34	88451.9	81139.1
35	88282.4	80969.5
36	88006.6	80693.8
37	87624.8	80311.0
38	87136.8	79823.0
รวม	2,758,791	2,480,903

จากตาราง 16 ประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีหลังหักภาษีตามปีประสบการณ์การทำงานของบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในหน่วยงานของภาครัฐ ตลอดช่วงอายุการทำงานตั้งปีที่ 1 ถึงปีที่ 38 มีรายได้หลังหักภาษี เมื่อปรับด้วยอัตราการว่างงานเฉลี่ยของบัณฑิตนิสิตาสาตร์ จำแนกได้ดังนี้ เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่น ๆ มีรายได้พิเศษ มีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 2,758,791 บาท และเพศหญิง ตำแหน่งงานด้านอื่น ๆ ไม่มีรายได้พิเศษ มีรายได้หลังหักภาษีมีค่าเท่ากับ 2,480,903 บาท

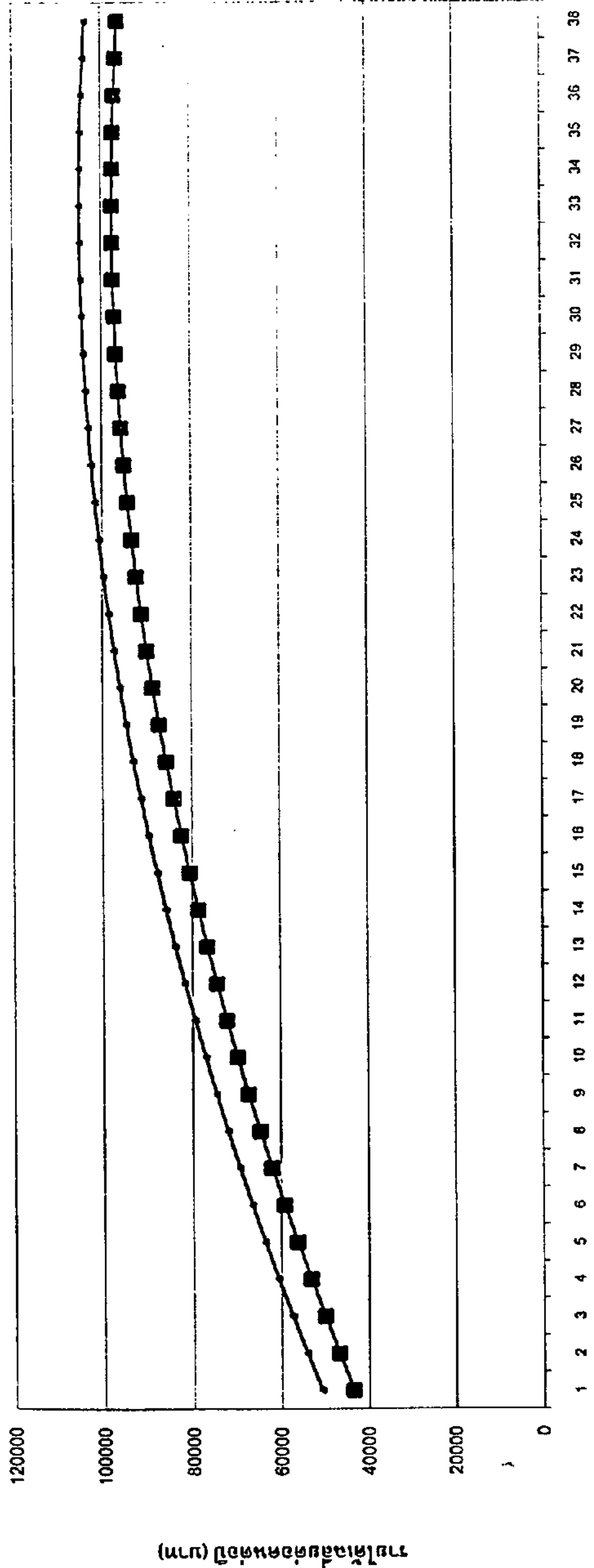
จากตาราง13 ถึง 16 ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานของภาครัฐ พบว่า เพศชายตำแหน่งนิติกรมีรายได้หลังหักภาษี สูงกว่า เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่น ๆ และ เพศหญิงตำแหน่งนิติกรมีรายได้หลังหักภาษี สูงกว่า เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่น ๆ ส่วนผู้ที่มีรายได้พิเศษจะมีรายได้หลังหักภาษี สูงกว่า ผู้ที่ไม่มีรายได้พิเศษ และโดยภาพรวม เพศชายมีรายได้ สูงกว่า เพศหญิงในตำแหน่งเดียวกัน

ประสบการณ์การทำงาน (ปี)

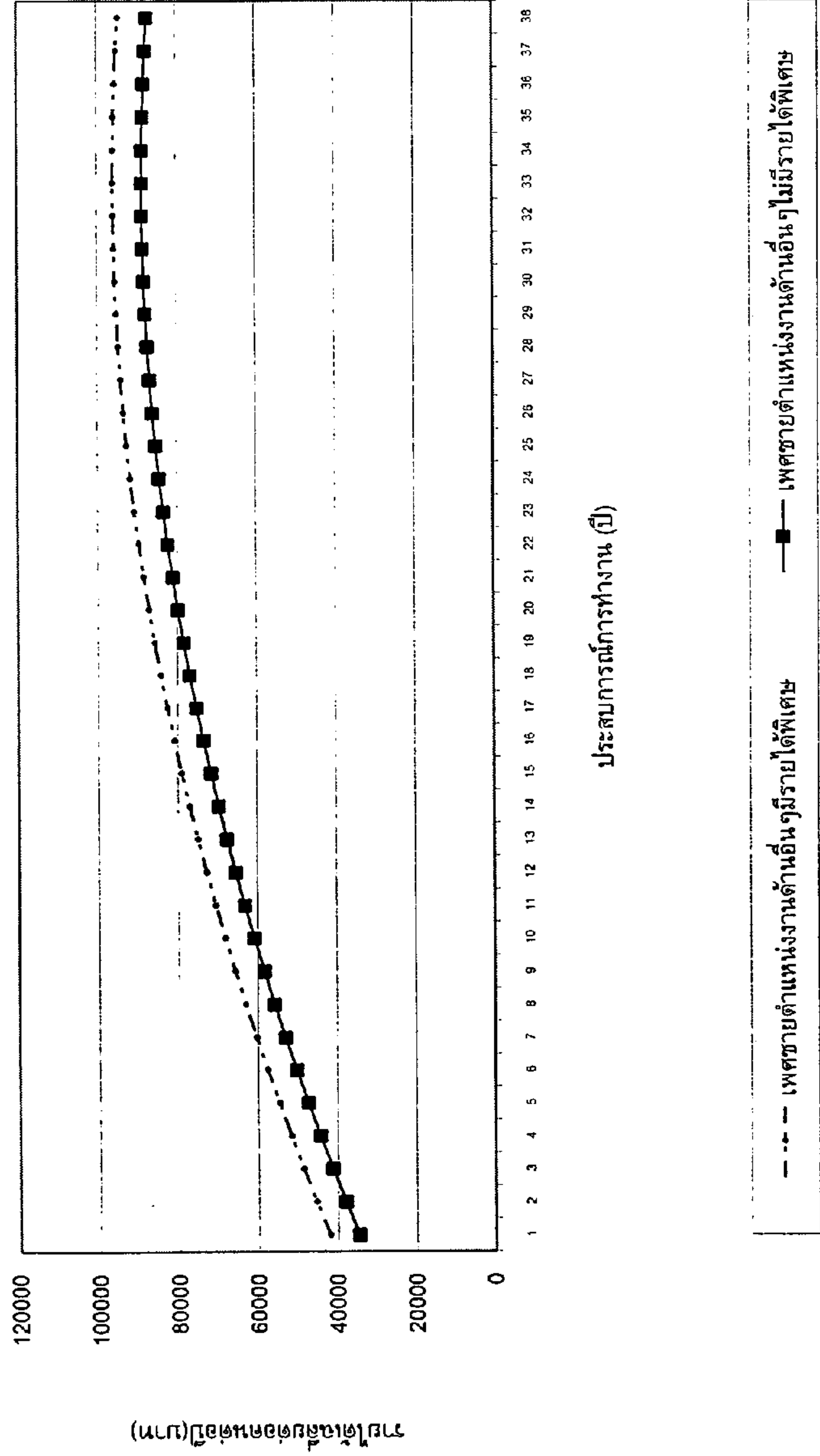
▲ เพศชายตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษ
 ■ เพศชายตำแหน่งนิติกรไม่มีรายได้พิเศษ

ภาพประกอบ 5 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2537-2540
 หน่วยงานภาครัฐ

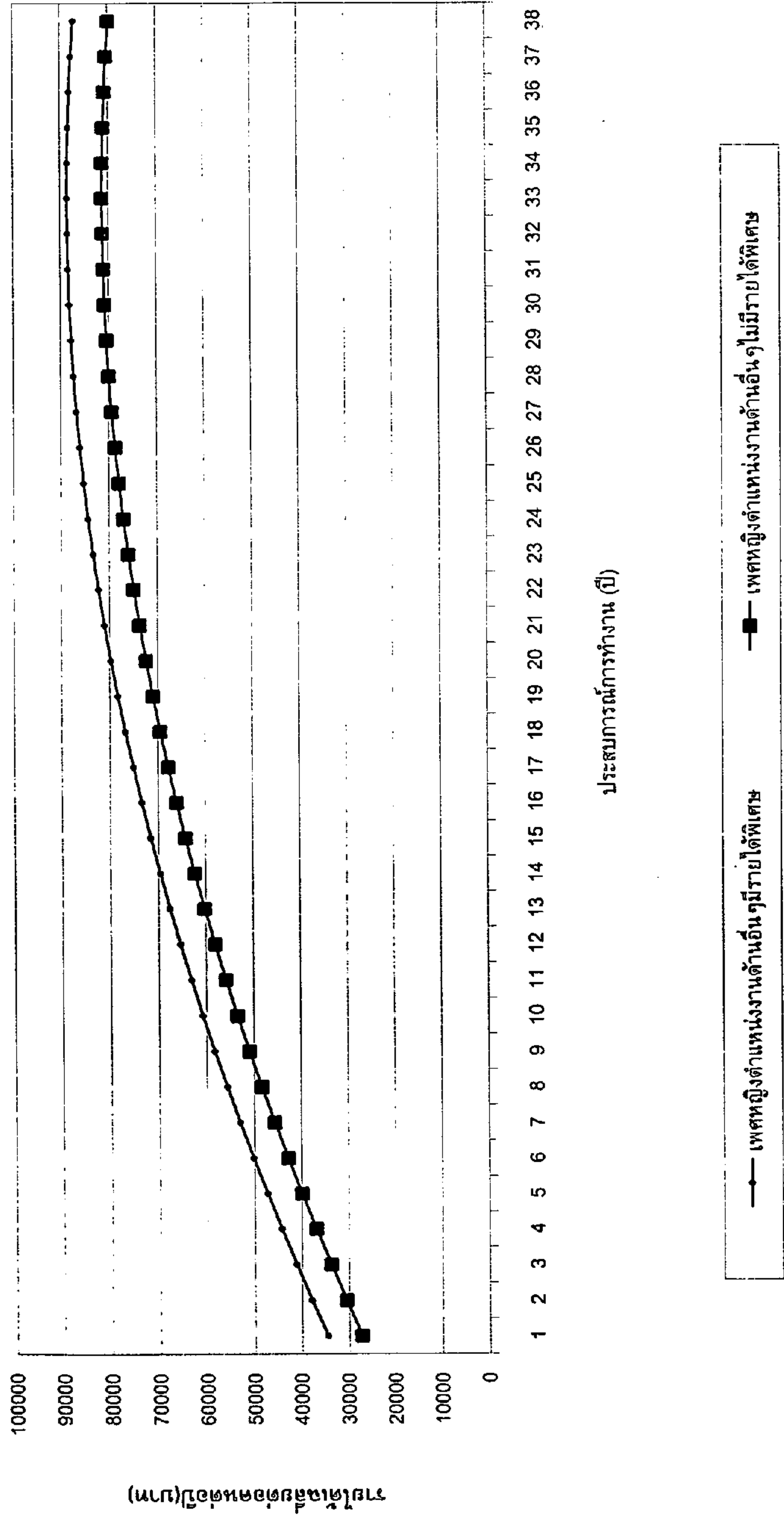
ประสบการณ์การทำงาน (ปี)

—●— พิเศษ (เฉพาะตำแหน่งที่มีรายได้พิเศษ)
 —■— ไม่พิเศษ (เฉพาะตำแหน่งนิติกรไม่มีรายได้พิเศษ)

ประสบการณ์การทำงาน (ปี)

ภาพประกอบ 7 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาครัฐ

ภาพประกอบ 8 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตสตรัมมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540หน่วยงานภาครัฐ

ตาราง17 แสดงประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี หลังหักภาษีปรับด้วยอัตราว่างงาน
ของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา
2537 - 2540 หน่วยงานภาคเอกชน

ประสบการณ์ การทำงาน (ปี)	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
	เพศชายตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย	เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆ
1	71000.4	85863.8
2	124403.4	139266.8
3	175164.0	190027.4
4	223282.4	238145.9
5	268758.6	283622.0
6	311592.5	326455.9
7	351784.1	366647.5
8	389333.5	404196.9
9	424240.6	439104.0
10	456505.5	471368.9
11	486128.1	500991.5
12	513108.4	527971.8
13	537446.5	552309.9
14	559142.3	574005.8
15	578195.9	593059.3
16	594607.2	609470.6
17	608376.3	623239.7
18	619503.0	634366.5
19	627987.6	642851.0
20	633829.9	648693.3
21	637029.9	651893.3
22	637587.6	652451.1
23	635503.1	650366.6
24	630776.4	645639.8
25	623407.4	638270.8
26	613396.1	628259.5
27	600742.6	615606.0
28	585446.8	600310.2

ตาราง 17 (ต่อ)

ประสบการณ์	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
การทำงาน	เพศชายตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย	เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆ
(ปี)		
29	567508.7	582372.1
30	546928.4	561791.8
31	523705.8	538569.3
32	497841.0	512704.4
33	469333.9	484197.4
34	404393.0	453048.0
36	367959.1	82822.0
37	328883.0	343746.4
38	287164.6	302028.1
รวม	17,950,182	18,514,992

จากตาราง 17 ประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีหลังหักภาษีตามปีประสบการณ์การทำงานของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานของภาคเอกชน ตลอดช่วงอายุการทำงานตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 38 มีรายได้หลังหักภาษี เมื่อปรับด้วยอัตราการว่างงานเฉลี่ยของบัณฑิตนิติศาสตร์ จำแนกได้ดังนี้ เพศชายตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย มีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 17,950,182 บาท และเพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 18,514,992 บาท

ตาราง18 แสดงประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี หลังหักภาษีปรับด้วยอัตราการว่างงาน
ของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา
2537 - 2540 หน่วยงานภาคเอกชน

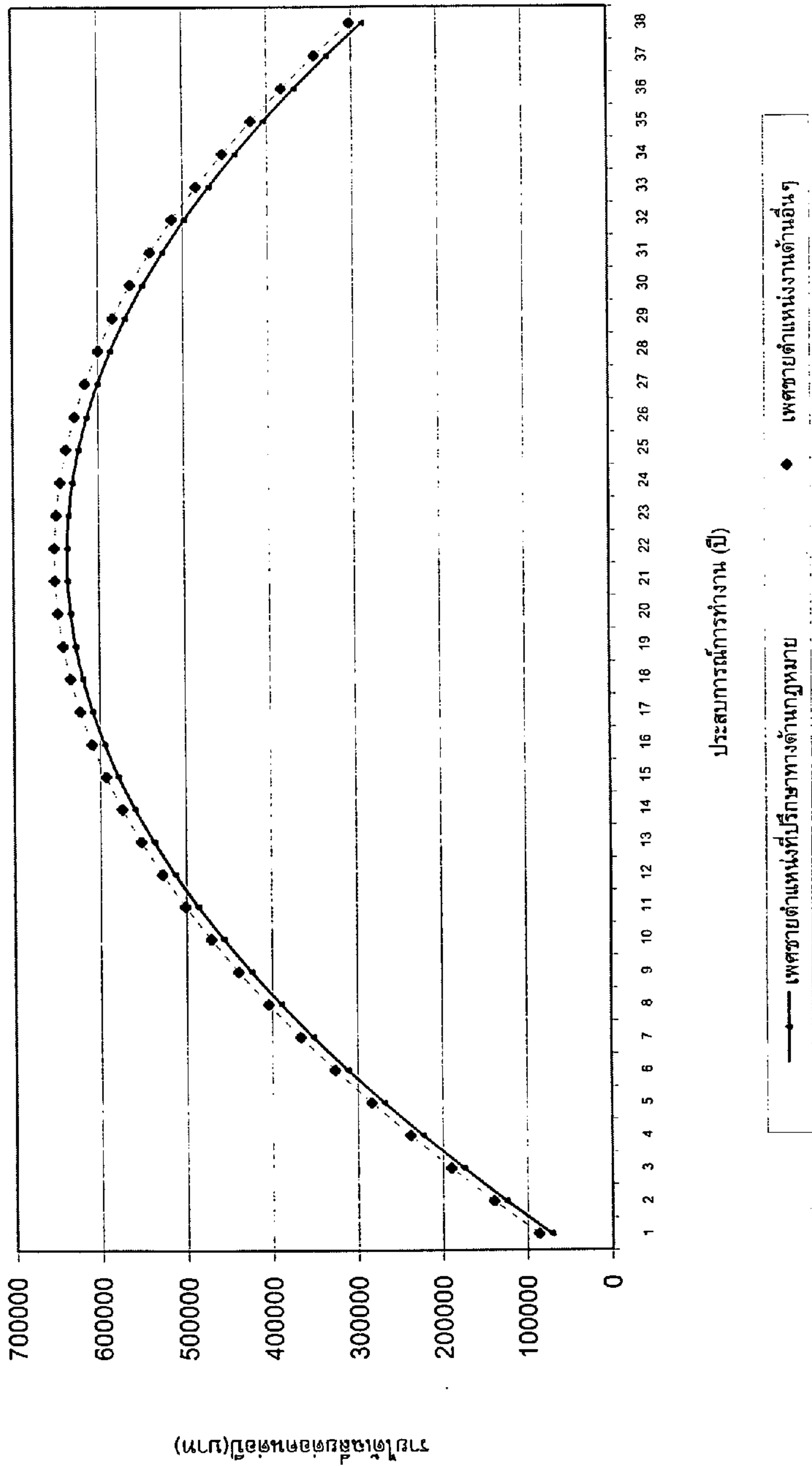
ประสบการณ์	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
การทำงาน	เพศหญิงตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย	เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆ
(ปี)		
1	42917.1	57780.5
2	96320.0	111183.5
3	147080.7	161944.1
4	195199.1	210062.5
5	240675.3	255538.7
6	283509.2	298372.6
7	323700.8	338564.2
8	361250.2	376113.6
9	396157.3	411020.7
10	428422.1	443285.6
11	458044.7	472908.2
12	485025.1	499888.5
13	509363.2	524226.6
14	531059.0	545922.4
15	550112.6	564976.0
16	566523.9	581387.3
17	580292.9	595156.4
18	591419.7	606283.1
19	599904.3	614767.7
20	605746.5	620610.0
21	608946.5	623810.0
22	609504.3	624367.7
23	607419.8	622283.2
24	602693.1	617556.5
25	595324.0	610187.5
26	585312.8	600176.2
27	572659.2	587522.7
28	557363.4	572226.9

ตาราง 18 (ต่อ)

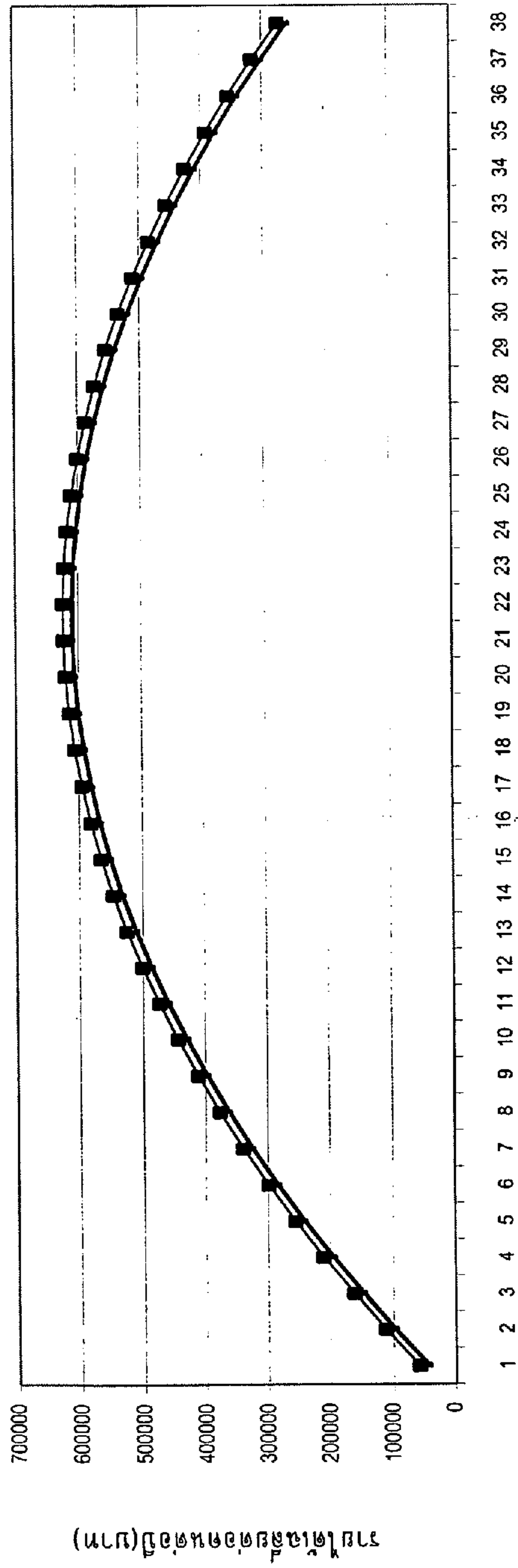
ประสบการณ์ การทำงาน (ปี)	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
	เพศหญิงตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย	เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆ
29	539425.4	554288.8
30	518845.1	533708.5
31	495622.5	510485.9
32	469757.7	484621.1
33	441250.6	456114.0
34	410101.3	424964.7
35	376309.7	391173.1
36	339875.8	354739.2
37	259081.3	315663.1
38	259081.3	273944.7
รวม	16,883,016	17,447,826

จากตาราง 18 ประเมินการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีหลังหักภาษีตามปีประสบการณ์การทำงานของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานของภาคเอกชน ตลอดช่วงอายุการทำงานตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 38 มีรายได้หลังหักภาษี เมื่อปรับด้วยอัตราค่าจ้างงานเฉลี่ยของบัณฑิตนิติศาสตร์ จำแนกได้ดังนี้ เพศหญิงตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย มีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 16,883,016 บาท และเพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 17,447,826 บาท

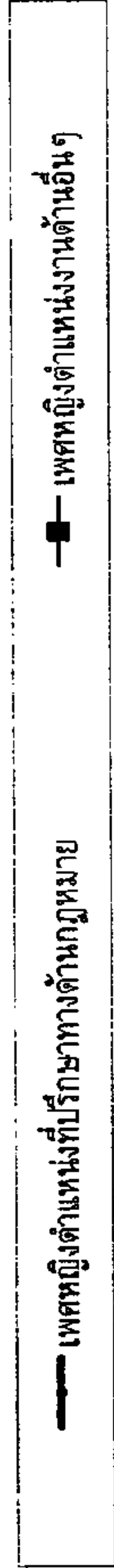
จากตาราง 17 และ 18 ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชน เพศชายมีรายได้หลังหักภาษี สูงกว่า เพศหญิง และผู้ที่มีตำแหน่งงานด้านอื่นๆ จะมีรายได้หลังหักภาษี สูงกว่า ผู้ที่มีตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย

ภาพประกอบ 9 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาคเอกชน

ประสบการณ์การทำงาน (ปี)

ภาพประกอบ 10 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาคเอกชน

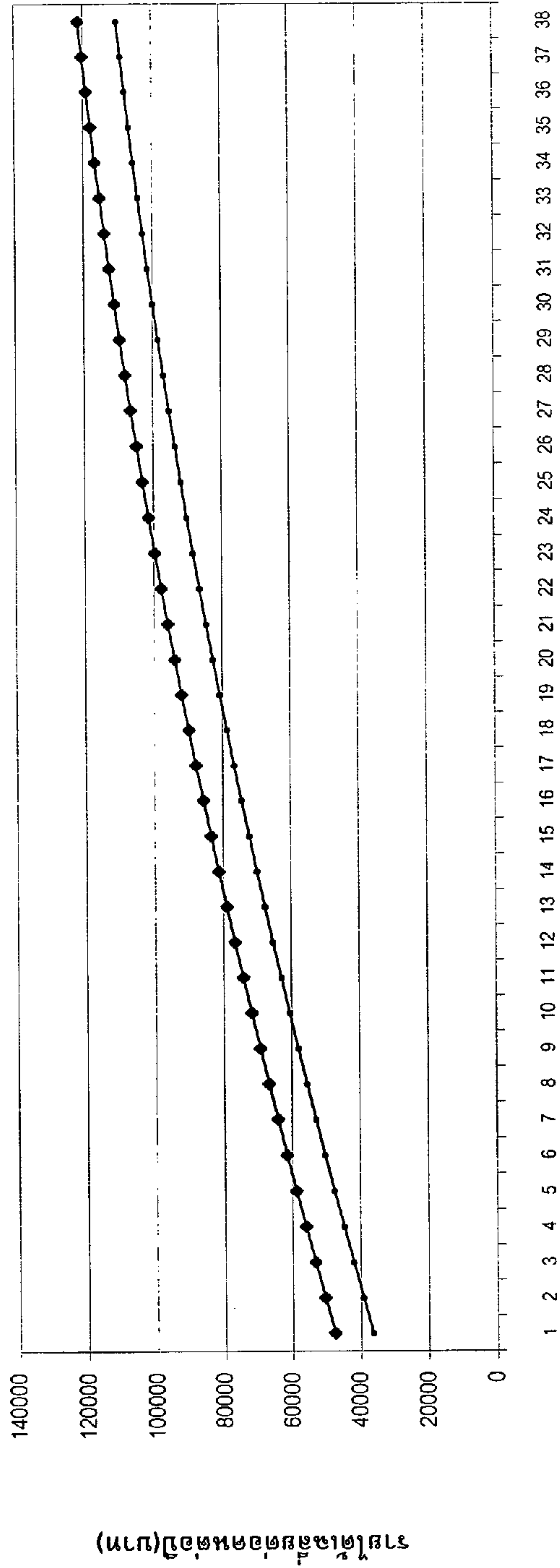
ตาราง19 แสดงประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี หลังหักภาษีปรับด้วยอัตราว่างงาน
ของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา
2537 - 2540 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

ประสพการณ์ การทำงาน (ปี)	รายได้หลังหักภาษี ตำแหน่งนิติกร	รายได้หลังหักภาษี ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ
1	47506.9	36295.1
2	50388.0	39176.3
3	53220.1	42008.3
4	56002.9	44791.2
5	58736.7	47524.9
6	61421.3	50209.5
7	64056.8	52845.0
8	66643.1	55431.4
9	69180.3	57968.5
10	71668.4	60456.6
11	74107.3	62895.5
12	76497.2	65285.4
13	78837.8	67626.0
14	81129.3	69917.6
15	83371.7	72159.9
16	85564.9	74353.2
17	87709.1	76497.3
18	89804.1	78592.3
19	91849.9	80638.1
20	93846.6	82634.8
21	95794.2	84582.4
22	97692.6	86480.8
23	99541.9	88330.1
24	101342.0	90130.2
25	103093.0	91881.3
26	104794.1	93583.1
27	106447.6	95235.9
28	108051.2	96839.5

ตาราง 19 (ต่อ)

ประสบการณ์ การทำงาน (ปี)	รายได้หลังหักภาษี	รายได้หลังหักภาษี
	ตำแหน่งนิติกร	ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ
29	109605.7	98393.9
30	111111.0	99899.3
31	112567.2	101355.5
32	113974.3	102762.5
33	115332.2	104120.4
34	116641.0	105429.2
35	117900.6	106688.8
36	119111.1	107899.3
37	120272.5	109060.7
38	121384.7	110172.9
รวม	3,416,200	2,990,153

จากตาราง 19 ประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีหลังหักภาษีตามปีประสบการณ์การทำงานของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ ตลอดช่วงอายุการทำงานตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 38 มีรายได้หลังหักภาษี เมื่อปรับด้วยอัตราการว่างงานเฉลี่ยของบัณฑิตนิติศาสตร์ จำแนกได้ดังนี้ ตำแหน่งนิติกรมีรายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 3,416,200 บาท ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มีรายได้หลังหักภาษี เท่ากับ 2,990,153 บาท ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีตำแหน่งนิติกรจะมีรายได้หลังหักภาษี สูงกว่า ผู้ที่มีตำแหน่งงานด้านอื่นๆ

ประสบการณ์การทำงาน (ปี)

—◆— ผู้ทำงานตำแหน่งนิติกร —●— ผู้ทำงานตำแหน่งงานด้านอื่นๆ

ภาพประกอบ 11 รายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

3. การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตาสาตร์มหาวิทยาลัยเอกชน
ในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานของภาครัฐ ภาค
เอกชน และ รัฐวิสาหกิจ

ในการวิจัยครั้งนี้จะทำการวิเคราะห์หาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลโดยเป็นการ
คำนวณหา อัตราส่วนลด ระหว่างผลต่างของรายได้หลังหักภาษี เท่ากับต้นทุนส่วนบุคคล
สำหรับผลต่างของรายได้หลังหักภาษี ได้แก่ รายได้รวมหลังหักภาษีตลอดระยะเวลาการ
ทำงาน 38 ปี ของบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการ
ศึกษา 2537-2540 ในหน่วยงานของ ภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ ที่คำนวณได้จากสม
การประมาณการรายได้ เท่ากับ ต้นทุนส่วนบุคคลที่เกิดจากการเข้ารับการศึกษาลดหลักสูตร
4 ปี ได้แก่ ต้นทุนทางการศึกษาทางตรง และต้นทุนทางอ้อม

การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 เขียนเป็นรูปสมการ ได้ดังนี้

$$IRR = \sum_{t=0}^n \frac{B_t - C_t}{(1+r)^t} = 0$$

$$\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+r)^t} = \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+r)^t}$$

เมื่อ

- B_t = ผลตอบแทน หรือรายได้ ในปีที่ t
- C_t = ต้นทุนทางการศึกษาหรือค่าใช้จ่ายในปีที่ t
- n = จำนวนปี 1,2,3..., n
- t = ระยะเวลาของปี มีค่าตั้งแต่ 0,1 , 2,... n
- r = อัตราผลตอบแทนภายใน

ผลการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลโดยวิธีการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน ของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 แสดงในตารางดังนี้

ตาราง 20 แสดงอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540

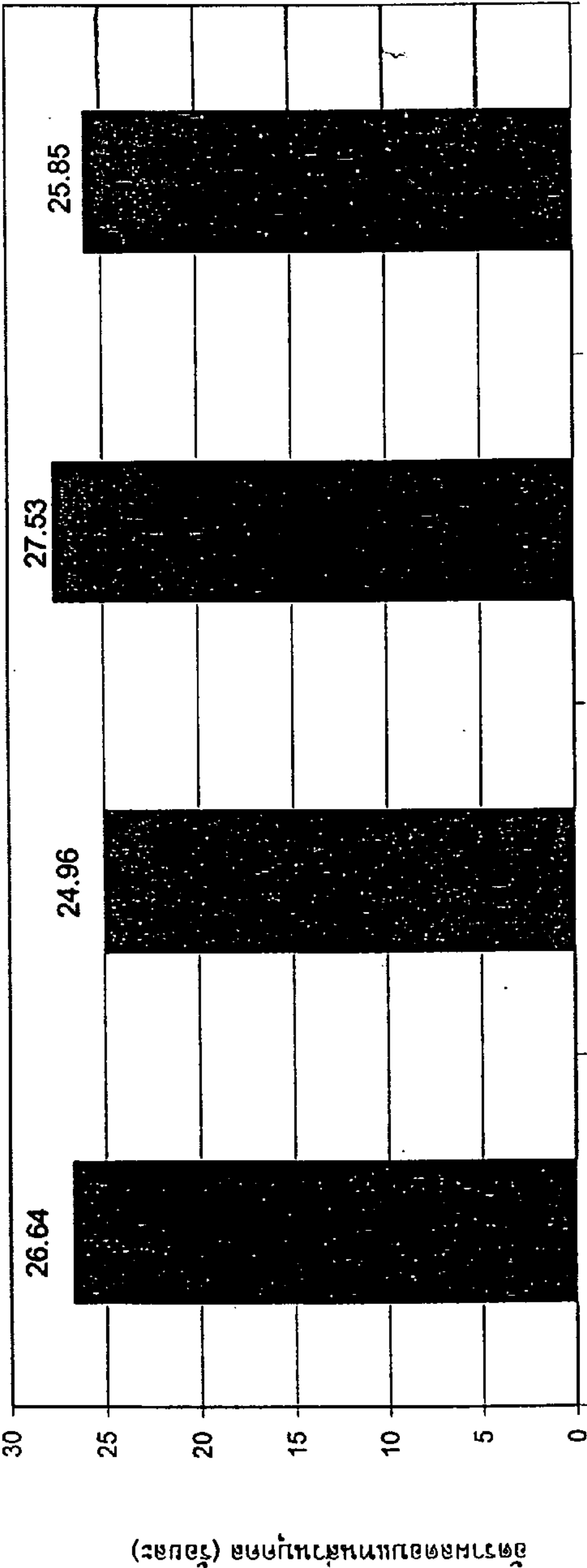
นางอภิญญา ด้วง
7

ประเภทของหน่วยงาน	อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล
หน่วยงานภาครัฐ	
- เพศชายตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษ	11.08
- เพศชายตำแหน่งนิติกรไม่มีรายได้พิเศษ	10.26
- เพศหญิงตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษ	10.25
- เพศหญิงตำแหน่งนิติกรไม่มีรายได้พิเศษ	9.42
- เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆมีรายได้พิเศษ	9.22
- เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆไม่มีรายได้พิเศษ	8.36
- เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆมีรายได้พิเศษ	8.35
- เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆไม่มีรายได้พิเศษ	7.46
หน่วยงานภาคเอกชน	
- เพศชายตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย	26.64
- เพศหญิงตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย	24.96
- เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆ	27.53
- เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆ	25.85
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	
- ตำแหน่งนิติกร	9.87
- ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ	8.61

จากตาราง 20 อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในหน่วยงานภาครัฐ สามารถจำแนกได้ดังนี้ เพศชายตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษ เท่ากับ 11.08 เพศชายตำแหน่งนิติกรไม่มีรายได้พิเศษ เท่ากับ 10.26 เพศหญิงตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษ เท่ากับ 10.25 เพศหญิงตำแหน่งนิติกรไม่มีรายได้พิเศษ เท่ากับ 9.42 สำหรับเพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆมีรายได้พิเศษ เท่ากับ 9.22 เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆไม่มีรายได้พิเศษ เท่ากับ 8.36 เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆมีรายได้พิเศษ เท่ากับ 8.35 เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆไม่มีรายได้พิเศษ เท่ากับ 7.46

สำหรับอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในหน่วยงานภาคเอกชน สามารถจำแนกเพศและตำแหน่ง ได้ดังนี้ เพศชายตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย เท่ากับ 26.64 เพศหญิงตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย เท่ากับ 24.96 ส่วนเพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆ เท่ากับ 27.53 และเพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆ เท่ากับ 25.85

สำหรับอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ พบว่าผู้ที่ทำงานในตำแหน่งงานด้านอื่นๆมีค่าเท่ากับ 8.61 และ ผู้ที่ทำงานในตำแหน่งนิติกร มีค่าเท่ากับ 9.87

บุคลากรในหน่วยงาน

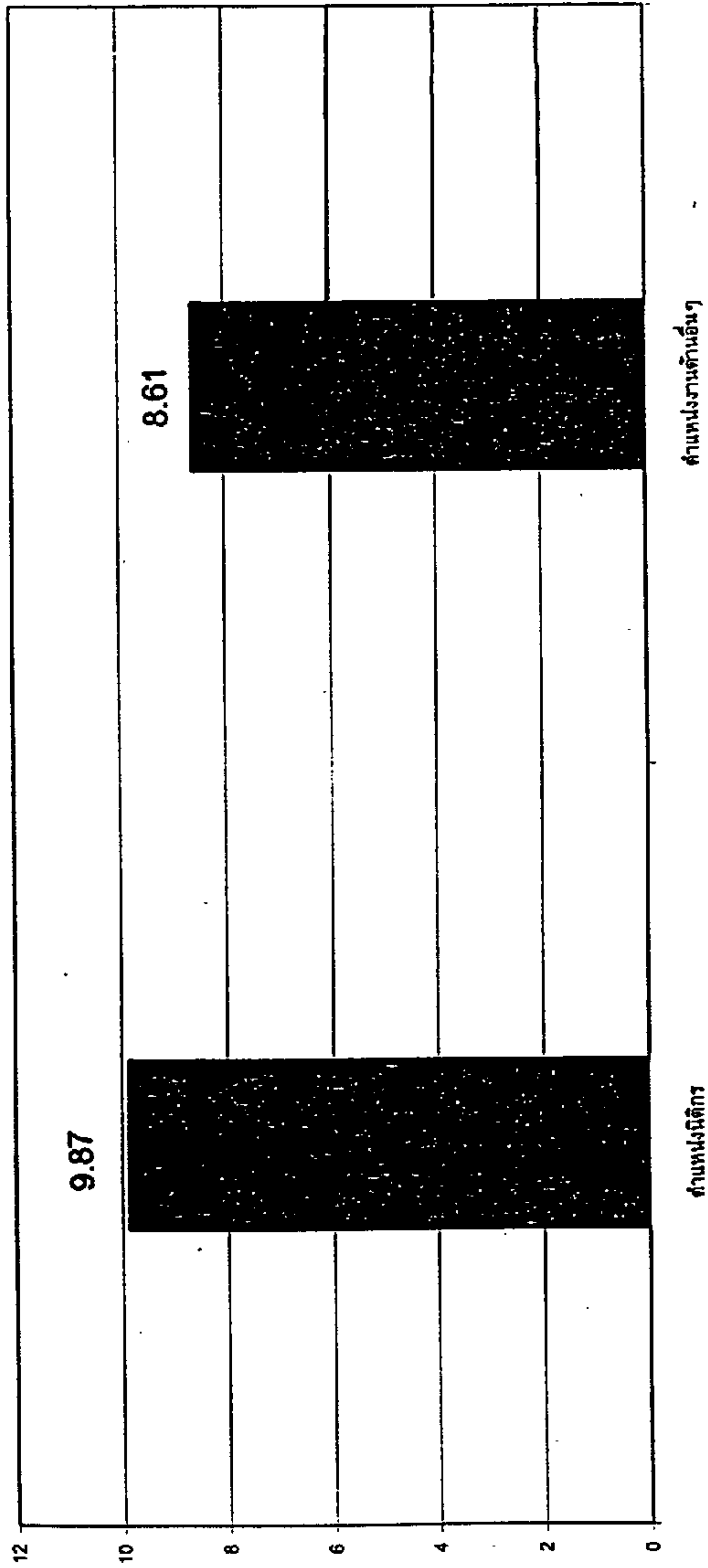
บุคลากรในหน่วยงาน

บุคลากรในหน่วยงาน

บุคลากรในหน่วยงาน

ภาพประกอบ 13 อัตราการตอบแบบสอบถามของบัณฑิตนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540

หน่วยงานเอกชน

(ร้อยละ) ของคะแนนการตอบคำถาม

ภาพประกอบ 14 อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิต มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

4. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตาสตร์
มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540
หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ

ตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลโดยเฉลี่ยของบัณฑิตนิสิตาสตร์
มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาค
รัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ

ประเภทหน่วยงาน	อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล
หน่วยงานภาครัฐ	9.30
หน่วยงานภาคเอกชน	26.24
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	9.24

ที่มา: จากตาราง 21

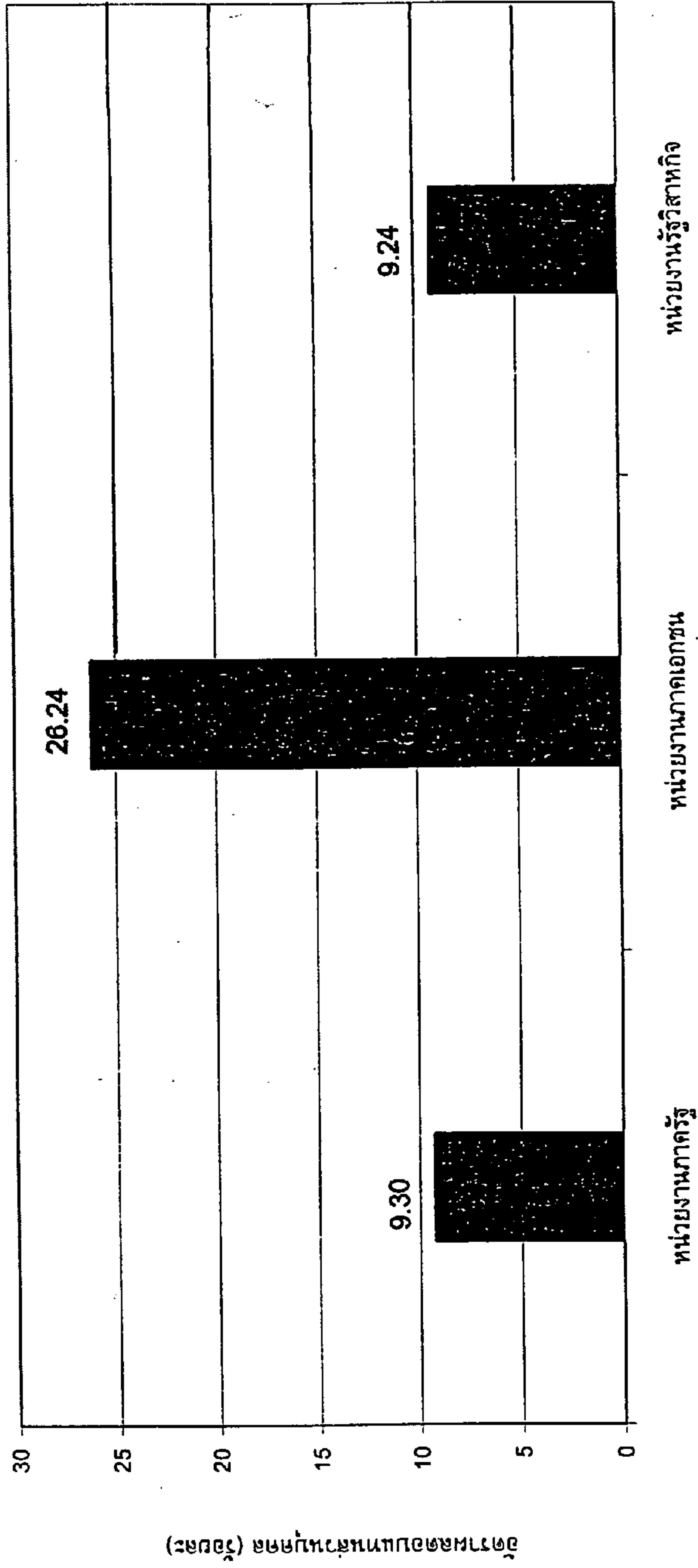
จากตาราง 21 แสดงค่าอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ พบว่า มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลเฉลี่ยเท่ากับ 9.30 26.24 และ 9.24

เมื่อพิจารณาจากผลการหาค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ เพื่อนำมาเปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างของทั้ง 3 หน่วยงาน พบว่าหน่วยงานภาครัฐมีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล เฉลี่ยเท่ากับ 9.30 และหน่วยงานภาคเอกชนมีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลเฉลี่ยเท่ากับ 26.24 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของหน่วยงานภาคเอกชนสูงกว่าหน่วยงานของภาครัฐ โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 16.94

เมื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลระหว่างภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ พบว่ามีค่าเท่ากับ 9.30 และ 9.24 โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.06 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของหน่วยงานภาครัฐสูงกว่าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

ในขณะที่อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลในหน่วยงานภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ เท่ากับ 26.24 และ 9.24 ซึ่งมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 17 แสดงให้เห็นว่าอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลหน่วยงานภาคเอกชนสูงกว่ารัฐวิสาหกิจ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของหน่วยงานทั้ง 3 แห่งแล้ว พบว่าหน่วยงานภาคเอกชนมีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลสูงที่สุด รองลงมาคือหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ

ภาพประกอบ 15 อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540
 หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และ รัฐวิสาหกิจ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นการศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาดัชนีทุนและผลตอบแทนของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540
2. เพื่อศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และ รัฐวิสาหกิจ
3. เพื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัย เอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และ รัฐวิสาหกิจ

สมมุติฐานในการวิจัย

อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในหน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน และ รัฐวิสาหกิจ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัย เอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 จำนวน 5 แห่ง คือ มหาวิทยาลัย กรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม และ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ รวมจำนวน 142 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด คือ แบบสำรวจเอกสารเพื่อสำรวจโครงสร้างของ หลักสูตรและอัตราค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษา ที่สถาบันอุดมศึกษาเรียก

เก็บจากบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในปีการศึกษา 2537-2540 จากเอกสารคู่มือนักศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาแจกให้กับนักศึกษา ในปีการศึกษา 2534-2537 และแบบสอบถามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 มี 10 ข้อ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับต้นทุนทางการศึกษาหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและผลตอบแทนหรือรายได้ ที่อยู่ในรูปของตัวเงิน มี 22 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยผ่านสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับ จำนวนหน่วยกิต อัตราค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา และค่าบำรุงทางการศึกษาต่างๆของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนค่าใช้จ่ายและผลตอบแทน จากบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนที่สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2537 – 2540 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 142 คน ซึ่งผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลยังสถานที่ที่คาดว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาทำงานอยู่ใน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งได้ทำการส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยจดหมายขอความร่วมมือไปทางไปรษณีย์กำหนดส่งกลับภายใน 1 เดือนโดยจะใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้จะใช้ วิธีการเก็บข้อมูลแบบ Snowball Sampling ซึ่งจะเป็นการติดต่อด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บข้อมูลรวบรวมข้อมูลค่าเสียโอกาส ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่าเสียโอกาส โดยการหาค่าเฉลี่ยจากรายได้ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจาก รายงานผลการสำรวจคำตอบแทนภาคเอกชน พ.ศ.2541 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี โดยเฉลี่ย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลทางสถิติ คำนวณค่าต่างๆด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS Version 8 ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 โดยการหาค่าความถี่ และ ร้อยละ

2. วิเคราะห์ต้นทุนทางตรงของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

2.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาทางตรงของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ที่จะต้องจ่ายให้กับสถาบันการศึกษา ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรโดยหาค่าใช้จ่ายจากจำนวนหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงต่างๆ ตามแต่ละสถาบันจะเรียกเก็บกับบัณฑิตนิสิตศาสตร์ โดยใช้อัตราที่แต่ละสถาบันประกาศในหนังสือคู่มือนักศึกษาซึ่งแจกให้กับนักศึกษาในปีการศึกษา 2534-2537 โดยเฉลี่ยตลอดหลักสูตรการศึกษาต่อคน

2.2 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาทางตรงที่บัณฑิตนิสิตศาสตร์ ไม่ได้จ่ายให้สถาบัน ทำการวิเคราะห์โดยเฉลี่ยต่อภาคการศึกษา

2.3 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวขณะศึกษาของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยต่อเดือน

3. วิเคราะห์รายได้หรือผลตอบแทน โดยการนำข้อมูลจากแบบสอบถามของรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 เพื่อหาผลรวมของรายได้ทางการศึกษาของแต่ละคน และวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยจำแนกรายได้ต่อคนต่อปีในแต่ละระดับอายุและให้ได้รายได้ที่เกิดจากการศึกษาเพียงอย่างเดียวซึ่งจะต้องแยกตัวแปรอื่นๆที่คาดว่าจะมีผลต่อตัวแปรที่กำลังศึกษา โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

4. วิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หา อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate Of Return หรือ IRR) เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนที่แท้จริงของค่าเฉลี่ยก่อนวิกฤติในปี 2535-2539 มีค่าเท่ากับร้อยละ 4.3

5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของ บัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจากการสำรวจ พบว่า เพศชายมีจำนวนมากกว่าเพศหญิง โดยมีอายุอยู่ในช่วง 25-30 ปี มากที่สุด และมีสถานภาพโสด ภูมิลำเนาส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคกลาง รายได้ของบิดา มารดา จะอยู่ในระดับ 25,001-

50,000 บาท/เดือน และสถาบันการศึกษาที่ได้รับข้อมูลมากที่สุดคือมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต สำหรับประเภทของหน่วยงานจะมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งตำแหน่งที่รับผิดชอบส่วนใหญ่จะเป็นนิติกร และรองลงมาคือ ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ หนายความ และที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ต้นทุนทางการศึกษาของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 โดยผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์เป็นหลักสูตรการศึกษาต่อคน ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาทางตรงที่ยังไม่ได้ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคซึ่งบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 จะต้องจ่ายให้กับสถาบันการศึกษา ก็คือ อัตราค่าหน่วยกิต^๗ ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษา บัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตเสียค่าใช้จ่ายมากที่สุดเท่ากับ 129,900 บาท รองลงมาคือ บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีค่าเท่ากับ 105,013.30 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีค่าเท่ากับ 102,253.10 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีค่าเท่ากับ 76,757.14 บาท และบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดเท่ากับ 61,133.50 บาท ตามลำดับ

2.2 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาทางตรงที่ยังไม่ได้ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคซึ่งบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ไม่ได้จ่ายให้กับสถาบันการศึกษาก็คือค่าอุปกรณ์ทางการศึกษา บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญเสียค่าใช้จ่ายมากที่สุดเท่ากับ 29,833.33 บาท รองลงมาคือ บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีค่าเท่ากับ 24,374.50 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีค่าเท่ากับ 21,466.67 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีค่าเท่ากับ 20,771.43 บาท และบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เท่ากับ 20,000.00 บาท ตามลำดับ

2.3 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวขณะกำลังศึกษาที่ยังไม่ได้ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 บัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุมเสียค่าใช้จ่ายมากที่สุด เท่ากับ 169,200 บาท รองลงมาคือ บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญมีค่าเท่ากับ 155,000 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีค่าเท่ากับ 151,659.60 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มีค่าเท่ากับ 144,000.00 บาท และบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เท่ากับ 141,000.00 บาท ตามลำดับ

สำหรับต้นทุนทางการศึกษาที่ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค เฉลี่ยหลักสูตรการศึกษาต่อคน ของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา

2537-2540 พบว่าบัณฑิตนิสิตศาสตรมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุด เท่ากับ 388,565.50 บาท รองลงมาคือบัณฑิตนิสิตศาสตรมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มีค่าเท่ากับ 381,776.10 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีค่าเท่ากับ 378,622.10 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตรมหาวิทยาลัยศรีปทุม มีค่าเท่ากับ 367,178.10 บาท และบัณฑิตนิสิตศาสตรมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เท่ากับ 320,361.20 บาท ตามลำดับ

สำหรับค่าเสียโอกาสของบัณฑิตนิสิตศาสตรมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 โดยเฉลี่ย 319,200 บาท ถ้าปรับตัวอัตราว่างงาน แล้วค่าเสียโอกาส เฉลี่ยหลักสูตรการศึกษาต่อคน ปรับแล้ว โดยเฉลี่ยประมาณ 228,875.00 บาท

ดังนั้นต้นทุนส่วนบุคคลที่ปรับตัวดัชนีราคาผู้บริโภคและค่าเสียโอกาสของบัณฑิตนิสิตศาสตร มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 หลักสูตรการศึกษาต่อคน โดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 596,175.60 บาท ประกอบด้วย บัณฑิตนิสิตศาสตรมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีต้นทุนส่วนบุคคลมากที่สุด เท่ากับ 617,440.50 บาท รองลงมาคือ บัณฑิตนิสิตศาสตร มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มีค่าเท่ากับ 610,651.10 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีค่าเท่ากับ 607,497.10 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีค่าเท่ากับ 596,053.10 บาท และบัณฑิตนิสิตศาสตร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีต้นทุนส่วนบุคคลน้อยที่สุด เท่ากับ 549,236.20 บาท

3. สรุปผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนของบัณฑิตนิสิตศาสตร มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540

การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตศาสตร ซึ่งได้จำแนกตามหน่วยงาน ผลปรากฏดังนี้

3.1 สมการประมาณการรายได้ของบัณฑิตนิสิตศาสตร มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 ที่ทำงานในหน่วยงานของภาครัฐ พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความผันแปรของการประมาณการรายได้หลังหักภาษี คือ เพศหญิง ตำแหน่งนิติกร ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ ประสบการณ์ ประสบการณ์กำลังสอง ชั่วโมงการทำงาน รายได้พิเศษ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์เรียงลำดับ คือ - 804.893 , 1521.569 , - 2019.601 , 759.261 -11.538 , 310.043 และ 0.13 มีค่าคงที่ - 4609.395 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน คือ -.32 .361 , -.643 , -.569 , .635 , .725 , .951 ตามลำดับ ตัวแปรทั้งหมดในสมการประมาณการรายได้หลังหักภาษีสามารถอธิบายความผันแปรได้ ร้อยละ 99.5

3.2 สมการประมาณการรายได้ของบัณฑิตนิสิตศาสตรมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ที่ทำงานในหน่วยงานของภาคเอกชนพบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความผันแปรของการประมาณการรายได้หลังหักภาษี คือ ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ ประสบการณ์ ประสบการณ์กำลังสอง ชั่วโมงการทำงาน เพศ ตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์เรียงลำดับ คือ 8121.253 , 12470.938 , -287.202 , 39.904

, -3052.535 และ 4890.073 มีค่าคงที่ -6414.923 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน คือ .277, 1.563 , -1.365 , 0.16 , -.374 และ .130 ตามลำดับ ตัวแปรทั้งหมดในสมการประมาณการรายได้หลังหักภาษีสามารถอธิบายความผันแปรได้ ร้อยละ 53.10

3.3 สมการประมาณการรายได้ของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 ที่ทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความผันแปรของการประมาณการรายได้หลังหักภาษี คือ ประสบการณ์ ประสบการณ์กำลังสอง ตำแหน่งนิติกร ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์เรียงลำดับ คือ 642.364 , - 5.341 , 1970.531 และ -466.810 มีค่าคงที่ 7720.021 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน คือ .825 , -.251 , .214 และ -.170 ตามลำดับ ตัวแปรทั้งหมดในสมการประมาณการรายได้หลังหักภาษีสามารถอธิบายความผันแปรได้ ร้อยละ 87.60

สำหรับตัวแปรที่เหมือนกันในการอธิบายความผันแปรของการประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ คือ ประสบการณ์ ประสบการณ์กำลังสอง และ ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ

3.4 การวิเคราะห์ผลตอบแทนที่ได้จากสมการประมาณการรายได้ ของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ตลอดช่วงประสบการณ์การทำงาน 38 ปี พบว่าหน่วยงานภาครัฐ สามารถจำแนกได้ดังนี้ เพศชาย ตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษ และไม่มีรายได้พิเศษ มีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 3,659,178 และ 3,381,291 บาท ต่อคนต่อปี เพศหญิงตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษและไม่มีรายได้พิเศษ มีรายได้รวมหลังหักภาษีเท่ากับ 3,377,787 และ 3,099,900 บาท ต่อคนต่อปี เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มีรายได้พิเศษ และไม่มีรายได้พิเศษ มีรายได้รวมหลังหักภาษีเท่ากับ 3,040,181 และ 2,762,294 บาท ต่อคนต่อปี เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มีรายได้พิเศษ และไม่มีรายได้พิเศษ มีรายได้รวมหลังหักภาษีเท่ากับ 2,758,791 และ 2,480,903 บาท ต่อคนต่อปี ตามลำดับ

สำหรับในหน่วยงานภาคเอกชน สามารถจำแนกได้ดังนี้ เพศชายตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย และตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มีรายได้รวมหลังหักภาษี เท่ากับ 17,950,182 และ 18,514,992 บาท ต่อคนต่อปี เพศหญิงตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย และตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มีรายได้รวมหลังหักภาษี เท่ากับ 16,883,016 และ 17,447,826 บาท ต่อคนต่อปี ตามลำดับ

สำหรับในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สามารถจำแนกได้ดังนี้ ตำแหน่งนิติกรมีรายได้รวมหลังหักภาษีเท่ากับ 3,416,200 บาท ต่อคนต่อปี และตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มีรายได้รวมหลังหักภาษี เท่ากับ 2,990,153 บาท ต่อคนต่อปี ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 โดยการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate Of Return) พบว่าในหน่วยงานภาครัฐ ในหน่วยงานภาครัฐ เพศชาย ตำแหน่งนิติกร มีรายได้พิเศษและไม่มีรายได้พิเศษ อัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 11.08 และ 10.26 เพศหญิงตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษและไม่มีรายได้พิเศษ อัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 10.25 และ 9.42 เพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆมีรายได้พิเศษและไม่มีรายได้พิเศษ อัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 9.22 และ 8.36 เพศหญิงตำแหน่งงานด้านอื่นๆมีรายได้พิเศษและไม่มีรายได้พิเศษ อัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 8.35 และ 7.46 ตามลำดับ

สำหรับการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate Of Return) ในหน่วยงานภาคเอกชน พบว่า เพศชายตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย และเพศชายตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 26.64 และ 27.53 ส่วนเพศหญิงตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย และ ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มีอัตราผลตอบแทนภายใน เท่ากับ 24.96 และ 25.85 ตามลำดับ

สำหรับการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate Of Return) ในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ พบว่า ตำแหน่งนิติกรมีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 9.87 และ ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 8.61 ตามลำดับ

ดังนั้น อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานภาครัฐ มีค่าระหว่าง 7.46 - 11.08 ภาคเอกชน มีค่าระหว่าง 24.96 - 27.53 และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าระหว่าง 8.61 - 9.87

5. ผลสรุปการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของ บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 พบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลโดยเฉลี่ยของบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ พบว่า หน่วยงานภาคเอกชน มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลสูงสุดโดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 26.24 รองลงมาคือ ในหน่วยงานภาครัฐ มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลโดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 9.30 และ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลโดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 9.24 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลระหว่างหน่วยงานภาคเอกชนกับรัฐวิสาหกิจ พบว่าผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 17 รองลงมาคือ ค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชน มีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.94 และ ค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 0.06 ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

1. ต้นทุนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตาสาตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 พบว่าบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตจะต้องเสีย อัตราค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงทางการศึกษา หลักสูตรการศึกษาต่อคน สูงที่สุด มีค่าเท่ากับ 129,900 บาท เนื่องจาก อัตราค่าหน่วยกิต ของมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตอยู่ในอัตราที่สูงที่สุดในปีที่ทำการศึกษาแต่เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอุปกรณ์ทางการศึกษา บัณฑิตนิสิตาสาตร์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญจะมีค่าใช้จ่ายในส่วนนี้สูงที่สุด มีค่าเท่ากับ 29,833.33 บาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงราม เศรษฐพานิช (2528)

2. ค่าเสียโอกาสของบัณฑิตนิสิตาสาตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ต้นทุนทางการศึกษาสูง

3. สมการถดถอยพหุคูณประมาณการรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตนิสิตาสาตร์มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 เพื่อประมาณการรายได้ของผู้ที่ทำงานในหน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วยตัวแปร เพศ ตำแหน่งนิติกร ตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย ตำแหน่งงานด้านอื่นๆ ประสบการณ์ ประสบการณ์กำลังสอง ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ และรายได้พิเศษ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีความสำคัญมากที่สุดในการประมาณการรายได้หลังหักภาษีของทั้ง 3 หน่วยงาน คือ ประสบการณ์ ที่มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก แสดงว่าเมื่ออายุเพิ่มขึ้นรายได้จะสูงขึ้น เนื่องจากบุคคลจะมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น และตัวแปร ประสบการณ์กำลังสอง แต่เนื่องจากตัวแปรประสบการณ์กำลังสองมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ แสดงว่าสมการดังกล่าวจะเป็นสมการเส้นโค้ง เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆมีค่าคงที่ จะพบว่าเมื่ออายุเพิ่มขึ้นจะทำให้รายได้เพิ่มขึ้นจนถึงระดับหนึ่งรายได้จะสูงที่สุดหลังจากนั้นรายได้จะลดลง เนื่องจากมีอายุเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงทำให้ความสามารถในการทำงานลดลงจึงส่งผลให้รายได้ลดลงด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาร์ก บลาว์ (1970) ยกเว้นผลการวิเคราะห์ในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ปรากฏว่ามีอัตราการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

สำหรับตัวแปร เพศ จากการวิจัยพบว่าเพศหญิงจะมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ แสดงว่าเพศหญิงมีรายได้ต่ำกว่าเพศชาย ส่วนตัวแปรรายได้พิเศษ มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก แสดงว่าผู้ที่มีรายได้พิเศษจะมีรายได้สูงกว่าผู้ที่ไม่มียาได้พิเศษ และตัวแปรชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดนัย สถิตธรรม (2520) นงราม เศรษฐพานิช (2532) ประพันธ์ ธรรมไชย (2536)

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ตัวแปรตำแหน่งนิติกร และตำแหน่งงานด้านอื่นๆมีผลต่อผู้ที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีตำแหน่งนิติกรจะมีรายได้หลังหักภาษีสูงกว่าผู้ที่มีตำแหน่งงานด้านอื่นๆ ยกเว้น ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชน กล่าวคือ

ผู้ที่มีตำแหน่งงานด้านอื่นๆจะมีรายได้หลังหักภาษีสูงกว่าผู้ที่มีตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย เนื่องจากข้อมูลที่ได้รับจากผู้ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชนจะประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

4. อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 ในหน่วยงานภาครัฐ มีค่าระหว่าง 7.46 - 11.08 หน่วยงานภาคเอกชน มีค่าระหว่าง 24.96 - 27.53 และในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าระหว่าง 8.61 - 9.87 จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนที่แท้จริงของค่าเฉลี่ยก่อนวิกฤติในปี 2535 - 2539 มีค่าเท่ากับร้อยละ 4.3 แล้วจะเห็นว่า การลงทุนทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540 จะให้ผลตอบแทนคุ้มค่ากว่าการฝากเงินในธนาคาร ดังนั้นจึงทำให้บุคคลมีความต้องการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาสูงขึ้น แม้ว่าต้นทุนทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาในอัตราที่สูง แต่ก็ถือได้ว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า

5. เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 โดยการหาค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลในหน่วยงานภาครัฐมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.30 หน่วยงานภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.24 และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.24 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่อนำค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลตามประเภทของหน่วยงานมาเปรียบเทียบแล้วพบว่า ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ แตกต่างกันไปเล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก มีรายได้หรือผลตอบแทนใกล้เคียงกัน แต่ค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลในหน่วยงานภาคเอกชน จะแตกต่างกันมากที่สุดกับหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้เนื่องจากโครงสร้างของระบบเงินเดือนในหน่วยงานภาคเอกชนต่างกับหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งจะมีระบบการเลื่อนตำแหน่งและขึ้นเงินเดือนที่ค่อนข้างตายตัวไม่ได้ยึดตามความสามารถและผลงานเหมือนกับหน่วยงานภาคเอกชน ดังนั้นการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของผู้ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชนจะสูงที่สุด รองลงมาคือหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผลการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 ในครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารการศึกษาเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายแผนการศึกษา หลักสูตรการศึกษา และเนื้อหาวิชา โดยควรที่จะมีการปฏิรูปการศึกษาในคณะนิสิตศาสตร์ ในลักษณะของการประยุกต์เพื่อนำไปใช้ไม่ใช่เพียงการท่องจำเท่านั้น รวมทั้งจะต้องมีการขยายขอบเขตการศึกษาออกไปจากกฎหมายไทยไปสู่กฎหมายสากลเพื่อให้รู้เท่าทันกับข้อตกลงและกฎหมาย ระหว่างประเทศที่นับวันจะเข้ามามีบทบาทสูงขึ้นในทุกๆประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน และเพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานทางการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานต่างๆ เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับอัตราค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะอยู่ในอัตราที่สูงดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาควรจะมีการกำหนดมาตรฐานในการกำหนดอัตราค่าเล่าเรียนให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน รวมทั้งควรมีการวางนโยบายโครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาเพื่อการศึกษาของแต่ละสถาบันการศึกษา สำหรับให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการเงินได้กู้เงินจากโครงการดังกล่าวแล้วจะต้องใช้คืนเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยควรมีการคัดเลือกนักเรียนที่ขอกู้เงินเพื่อการศึกษาตามความสามารถทางการเรียนของนักศึกษา

2. ผลการวิเคราะห์ต้นทุนทางการศึกษาหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการเรียนการสอน เนื่องจากตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ระบบการศึกษาของประเทศไทยยังคงที่จะเรียนแบบท่องจำ และมุ่งที่จะสอนในสิ่งที่มีอยู่แต่ในหนังสือเท่านั้นไม่ได้สอนในสิ่งที่ควรที่จะพัฒนา สามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง ดังนั้น จึงทำให้ประเทศไทยขาดแคลนบัณฑิตนิสิตศาสตร์ที่จะใช้กฎหมายได้อย่างถูกต้อง เพราะฉะนั้นผู้สอนควรที่จะมุ่งให้ผู้เรียนไม่ยึดติดกับตัวบทกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้มากนักแต่ผู้สอนต้องมุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำกฎหมายไปประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักของกฎหมายได้อย่างแท้จริง รวมทั้งควรที่จะมีการเปิดอบรมพัฒนาผู้สอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม

3. ผลจากการวิเคราะห์ต้นทุนทางการศึกษาและผลตอบแทนทางการศึกษาของบัณฑิตนิสิตาสาตรมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 เมื่อพิจารณาต้นทุนทางการศึกษาแล้วพบว่าค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะมาจากค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา มากกว่าค่าใช้จ่ายทางการศึกษาทางตรง เนื่องจากค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายให้กับสถาบันการศึกษา คือ อัตราค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษา ของมหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 5 แห่งแตกต่างกันไม่มากนัก ดังนั้นผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาในคณะนิสิตาสาตรของมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครควรพิจารณาเกี่ยวกับ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเป็นสำคัญ และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับผลตอบแทนที่ได้รับจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจสามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการเลือกหน่วยงานในการประกอบอาชีพ ถ้าต้องการอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลในอัตราที่สูงกว่าที่จะเลือกที่จะประกอบอาชีพในหน่วยงานภาคเอกชนซึ่งจะให้ผลตอบแทนในการทำงานสูงกว่าผู้ที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจซึ่งทั้งสองหน่วยงานนี้จะมีอัตราผลตอบแทนใกล้เคียงกันและจะให้ผลตอบแทนที่น้อยกว่าหน่วยงานภาคเอกชน แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่เลือกที่จะประกอบอาชีพในหน่วยงานภาคเอกชนผลตอบแทนที่ได้รับจะขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถและความชำนาญของแต่ละบุคคล แต่จะตรงกันข้ามผู้ที่เลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งผลตอบแทนที่ได้รับจะขึ้นอยู่กับโครงสร้างของอัตราเงินเดือนในแต่ละระดับชั้น ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าการลงทุนทางการศึกษาในการเลือกศึกษาในคณะนิสิตาสาตร ของมหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 5 แห่ง ผลตอบแทนที่ได้รับคุ้มค่ากับการลงทุน ซึ่งการที่ผลตอบแทนจะได้รับสูงหรือต่ำนั้นจะต้องพิจารณาที่ต้นทุนเป็นสำคัญ เนื่องจากถ้าต้นทุนทางการศึกษาสูงจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนทางการศึกษาดำไปด้วย เพราะฉะนั้นถ้าต้องการลดต้นทุนทางการศึกษาควรที่จะต้องพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายส่วนตัวเป็นสำคัญ

4. สำหรับคุณลักษณะและทักษะของบัณฑิตนิสิตาสาตรที่ควรจะต้องมี และ เป็นที่พึงประสงค์ของหน่วยงาน ควรที่จะมีลักษณะดังนี้คือ บัณฑิตนิสิตาสาตรจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลสามารถเรียนรู้ในเรื่องของตัวบทกฎหมายได้อย่างแท้จริงและติดตามความเคลื่อนไหวทางด้านกฎหมายอยู่เสมอ รวมทั้งจะต้องเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎี ปรัชญาทางด้านกฎหมายสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้กับสถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจ เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีความเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ตลอดจนจะต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ สุจริต คุณธรรม และ จริยธรรม จากคุณลักษณะและทักษะดังกล่าวจะสามารถเป็นประโยชน์แก่บัณฑิตนิสิตาสาตรรุ่นใหม่เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ และเป็นนักกฎหมายที่ประสบความสำเร็จในการทำงานได้

ข้อเสนอเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาถึงอัตราผลตอบแทนทางสังคม (Social Rate Of Return) ของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนทั่วประเทศ เพื่อจะได้ทราบถึงประสิทธิภาพการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาของคณะนิสิตาสตร์ ในแง่ของสังคมด้วย
2. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของ บัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครประจำปีการศึกษา 2537-2540 เท่านั้น ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจึงไม่อาจถือได้ว่าจะเป็นตัวแทนของบัณฑิตนิสิตาสตร์ ทั่วประเทศได้ สำหรับการศึกษารั้งต่อไปควรที่จะมีการศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนทั้งหมดที่เปิดสอนใน หลักสูตรนิสิตาสตร์บัณฑิต เพื่อที่จะได้นำผลที่ได้สามารถนำไปใช้ประกอบในการกำหนดนโยบาย และอัตราค่าเล่าเรียนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้
3. การศึกษาในครั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะผลตอบแทนที่อยู่ในรูปของตัวเงินเท่านั้น ไม่ได้รวมไปถึงผลตอบแทนที่ไม่ได้อยู่ในรูปของตัวเงิน เช่น การมีชื่อเสียง เกียรติยศ การมีหน้ามีตาทางสังคม ความพึงพอใจ และความภูมิใจ ดังนั้น ควรที่จะศึกษาในส่วนนี้ด้วยเพื่อเป็นการสร้างความสมบูรณ์ในการวิจัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กชกร อินทุโสภณ และคณะ. (2528). การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชนในประเทศไทย. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ.
- กองนโยบายและแผนการศึกษา. (2531). รายงานสภาพการจัดและการขยายตัวของสถาบัน อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี.
- กองสถาบันอุดมศึกษา. (2534). รายงานการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ
สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- กอบกุล ปิตร์ชาติ. (2539). อัตราผลตอบแทนของการลงทุนส่งคนไปศึกษาต่อต่างประเทศ ด้วย
ทุนรัฐบาล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อัดสำเนา.
- กิตติพงศ์ อรุณพัฒน์พงศ์. (2544). บัญญัติ 10 ประการในการเป็นนักกฎหมายธุรกิจ (ที่ดี).รฟีสาร
38. กรุงเทพฯ : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (28-32).
- จิตติ ดิงศม์ทย์ และ ศรีราชา เจริญพานิช. (2539). “ การประกอบวิชาชีพกฎหมายและจรรยา
บรรณของนักกฎหมาย” ในความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป หน่วยที่ 9 –15.
พิมพ์ครั้งที่ 7 .กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เชษฐา โพธิ์ประทับ. (2536). การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนในการลงทุนทางการศึกษาของ
มหาบัณฑิตทางการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหาร
การศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น .อัดสำเนา.
- दनัย สถิตธนาวุฒิ. (2520). อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในวิทยาลัยเอกชน
(ศึกษาเฉพาะกรณีของวิทยาลัยการคำ). วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ
: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- เดือนใจ บำรุงพงษ์. (2535). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของนักศึกษาสถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพิษณุโลก : การศึกษาเฉพาะกรณี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. อัดสำเนา.
- เทียนฉาย กีระนันท์. (2519). เศรษฐศาสตร์ : ทรัพยากรมนุษย์และกำลังคน. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2544,พฤษภาคม) “ภาวะทางการเงิน” รายงานเศรษฐกิจรายเดือน .

- นงราม เศรษฐพานิช และคณะ. (2532). ต้นทุนและแหล่งที่มาของเงินทุนเพื่อการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว ทบวงมหาวิทยาลัย.
- นวลทิพย์ ควกุล. (2527). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทวรรณ เจริญจิตต์. (2532). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามัธยมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . อัดสำเนา.
- นิพนธ์ บุญรักษา. (2527). การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนของการลงทุนในการศึกษา ของวิทยาลัยครูอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- บุญคง หันจางสิทธิ์. (2540). เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญพุ่ม เสนารักษ์. (2531). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. ชลบุรี : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ปฐมพร วิเศษชาญเวช. (2537). การศึกษาผลตอบแทนจากการลงทุนทางอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- ประดับพร ชินวัตร. (2532). ผลตอบแทนในการลงทุนเพื่อการศึกษาของมหาบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- ประพันธ์ ธรรมไชย. (2536). การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ของวิทยาลัยครูสหวิทยาลัยล้านนา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ลาวัลย์ คุณสิริกุลวณิชย์. (2536). อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยเอกชน : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยสยาม. วิทยานิพนธ์ บ.ม. (การเงินและการธนาคาร) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม . อัดสำเนา
- วราพรรณ มีเฟื่องศาสตร์. (2541). อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษา : กรณีศึกษาผู้จบปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจจากมหาวิทยาลัยภายในประเทศและมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.

- วัชรวิ ธิลาสเดชาพันธ์ (2522). อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา. (2540). อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาใน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : กรณีศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีและคณะ เศรษฐศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อัดสำเนา.
- วไลพร คุณุณทัย. (2527). ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสถาบันอุดม ศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (อุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุชาติ เมืองแก้ว. (2518). การวิเคราะห์การใช้งบประมาณทางการศึกษาของประเทศไทย ระหว่างปีงบประมาณ 2510 – 2517. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุภาพรรณ ไชยเศรษฐ. (2525). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- สุนี จัตุราคม และ เสาวณี เกียรย์. (2534). เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุนนมาลย์ (สุเทพภักดี) นิ่มเนติพันธ์. (2528). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย. กรุงเทพฯ สุมาลี ปิตยานนท์. (2539). เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ : การศึกษาและการฝึกอบรมใน ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. (2543). การติดตามผลการดำเนินการจัดการศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนปีการศึกษา 2543. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. (2543) .การประชุมนิติศาสตร์แห่งชาติ 14-15 กันยายน ณ ศูนย์ประชุมสหประชากรม. กรุงเทพฯ : สภาวิจัยแห่งชาติ สาขานิติศาสตร์.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (ม.ป.ป.). รายงานเรื่องภาวะการทำงานทำของบัณฑิต รุ่นปี การศึกษา 2537-2538. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (ม.ป.ป.) รายงานเรื่องภาวะการทำงานทำของบัณฑิต รุ่นปีการศึกษา 2539-2540. กรุงเทพฯ : ฝ่ายพัฒนาข้อมูลระบบข้อมูล ศูนย์สารสนเทศ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2538). สมุดสถิติรายปี ประเทศไทย. ฉบับที่ 42. หน้า 141.
- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2543). ทิศทางกระบวนการยุติธรรมไทยในศตวรรษใหม่. กรุงเทพฯ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- สำรวจ ชุมเมืองปัก. (2542). การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษา
คณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนใน
กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2528). ค่าใช้จ่ายและการลงทุนในมหาวิทยาลัย
และวิทยาลัยเอกชน. กรุงเทพฯ : กองวิจัยการศึกษา.
- (2539). รายงานสรุปค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาของ
สถาบันอุดมศึกษา. กองการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อารง สุทธาสาสน์. (2527). ปฏิบัติการวิจัยสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 1 . กรุงเทพฯ : เจ้าพระยา
การพิมพ์. หน้า125.
- อาธิ คุรุศากยวงศ์. (2541,มกราคม-มิถุนายน). “การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการ
ศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏของประเทศไทย.”วารสารมหาวิทยาลัยบูรพา.
3(1) :1-10
- อัมพร วิจิตรพันธ์. (2520). เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน. กรุงเทพฯ :
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Berenson , Mark L. & Levine , David M. (1996). *Basic Business Statistics Concepts and
Applications*. 6th ed. New Jersey : Prentice – Hall.
- Blaug , Mark. (1968). *Economics of Education I*. Harmondworth : Penguin Book.
- (1970). *Economic of Education II* . Harmondworth : Penguin Book.
- (1971). *The Rate of Return to Investment in Education in Thailand*.
Bangkok : National Education Council.
- Cohn , Elchanan and Terry G.Gesk. (1990). *The Economics of Education*. 3rd ed. United
States : BPCC Wheatons.
- Coomb , Philip H. & Jacques , Hallak. (1972). *Education Cost Analysis in Action :
Case Studies for Planner II*. Unesco : International Institute for Education
Plannning paris.
- Gay, I.R. (1990). *Educational Research* . 3rd ed .Singapore ; Macmillan.
- George , Psacharopoulos. (1973) *Return to Education : an International Comparison*.
New York : Elsevier.
- Kaufman, Bruce E. (1986). *The Economics of Labor Makets and Labor Relations*.
New York : The Dryden.

- Khana, R.K. & Bottom Ley, Anthony. (1967). *Cost and Return on Graduates of University of Braford*.
- Perlman , Richard. (1973). *The Economics of Education : Concept Problem and Policy Issues*. New York : McGraw – Hill Book.
- Sheenhan , John. (1973). *The Economics of Education . London : George Allen & Unwin*.
- Vaizey , John. (1973). *The Economics of Education*. Great Britain : The Anchor.
- Woodhall, Maueen. (1970). *Cost – Benefit Analysis in Education Planning*. Paris : Unesco/ International/ Institute of Educational Planning.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ	นายธำรง ชูทัพ
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการกองวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
ชื่อ	นางอรุณี ม่วงน้อยเจริญ
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสำนักกิจการสถาบันอุดมศึกษา
ชื่อ	นายศักดิ์สิทธิ์ ชัดติยาสุวรรณ
ตำแหน่ง	หัวหน้าส่วนติดตามและประเมินผล กองวิจัยการศึกษา กรมสามัญศึกษา
ชื่อ	นางสาวสุภาพร โกเฮงกุล
ตำแหน่ง	นักวิชาการ ระดับ 8 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ชื่อ	นางมรกต ศรีสุข
ตำแหน่ง	นักวิชาการ ระดับ 6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ชื่อ	นายชวลิต หมิ่นนุช
ตำแหน่ง	เลขาธิการ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย รองอธิการบดี ฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๑๓๘๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนุชศรา จังพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา (๒๕๓๙ - ๒๕๔๐)” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรง อุดมไพจิตรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา (๒๕๓๙ - ๒๕๔๐)

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนุชศรา จังพล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๑ ๓๘๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิบดีกรมวิชาการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนุชศรา จังพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา (๒๕๓๗ - ๒๕๔๐)” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรง อุคมไพจิตรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ธำรง ชุทัพ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา (๒๕๓๗ - ๒๕๔๐)

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนุชศรา จังพล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๑๓๘๗

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนุชศรา จังพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา (๒๕๓๙ - ๒๕๔๐)” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรง อุดมไพจิตรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.มรกต ศรีสุข นักวิชาการศึกษาระดับ ๖ และ นางสาวสุภาพร โกเฮงกุล นักวิชาการศึกษาระดับ ๘ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา (๒๕๓๙ - ๒๕๔๐)

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนุชศรา จังพล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๑๓๘๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนุชศรา จังพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา (๒๕๓๙ - ๒๕๔๐)” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรง อุคมไพจิตรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.ศักดิ์สิทธิ์ จัตุติยาสุวรรณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา (๒๕๓๙ - ๒๕๔๐)

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนุชศรา จังพล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๕๕๓๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนุชศรา จังพล นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุคมไพจิตรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมการศึกษา คณะนิสิตศาสตร์ ภาคปกติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๐ - ๒๕๔๐ ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยสยาม และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ สังกัดสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนุชศรา จังพล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังมหาวิทยาลัยเอกชนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๒๓ ๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายการพนักงาน บริษัท เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนุชศรา จังพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตรการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๗ - ๒๕๔๐” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรที่จบจากคณะนิสิตศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเอกชนที่ทำงานใน บริษัท เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด จำนวน ๓๐ คน ตอบแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๗ - ๒๕๔๐ ในระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๔๔

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนุชศรา จังพล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

12 มิ.ย. ๔๔

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๕๓๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๕๒ มิถุนายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารบุคคล ธนาคารออมสิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนุชศรา จังพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๗ - ๒๕๔๐” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุคมไพจิตรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้บุคลากรที่ทำงานในธนาคารออมสินที่จบจากคณะนิสิตศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน ๕๐ คน ฝ่ายบริหารบุคคล ตอบแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๗ - ๒๕๔๐ ในระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๔๔

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนุชศรา จังพล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๕๗๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๕๕ มิถุนายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (นายกฤต จิตรนภาวงศ์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนุศรา จังพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุคมไพจิตรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้บุคลากรของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด ที่จบการศึกษาจากคณะนิสิตศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเอกชน จากฝ่ายบุคคล จำนวน ๑๐ คน ตอบแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐ ในระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๔๔

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนุศรา จังพล ได้เก็บข้อมูล ในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

ที่ ทม ๑๐๑๒/ (๔ ๓ ๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๕๕ มิถุนายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ธนาคารอาคารสงเคราะห์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนุศรา จังพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุคมไพจิตรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้บุคลากรของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฝ่ายบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ที่จบการศึกษาจาก คณะนิสิตศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเอกชนจากฝ่ายบุคคล จำนวน ๑๐ คน ตอบแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐ ในระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๔๔

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนุศรา จังพล ได้เก็บข้อมูล ในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๓๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๒๒๒

๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน พนักงานสัมพันธ์ ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนุชศรา จังพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุคมไพจิตรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้บุคลากรของ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด ที่จบการศึกษาจากคณะนิสิตศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเอกชน จากฝ่ายทรัพยากรบุคคล จำนวน ๓๐ คน ตอบแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐ ในระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๔๔

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนุชศรา จังพล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๔

ที่ ทม ๑๐๑๒/๕๔ ๓/๑

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัท วิริยะประกันภัย จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนุชศรา จังพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุคมไพจิตรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา ตั้งษ์เกษม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้บุคลากรที่ทำงานใน บริษัท วิริยะประกันภัย จำกัด ที่จบจากจากคณะนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน จากฝ่ายบุคคล จำนวน ๓ คน ตอบแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๔

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนุชศรา จังพล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๕๕๓/๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนุชศรา จังพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๗ - ๒๕๔๐” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุคมไพจิตรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม เป็นคณะกรรมการ ควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้บุคลากรที่ทำงานในการไฟฟ้านครหลวง ที่จบจากจากคณะนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน จากฝ่าย บุคคล จำนวน ๑๐ คน ตอบแบบสอบถามอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัย เอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๗ - ๒๕๔๐ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๔

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนุชศรา จังพล ได้เก็บข้อมูล ในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขต
กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540

คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิต
นิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการศึกษาค่าใช้จ่ายทางการ
ศึกษาของนักศึกษาในคณะนิสิตศาสตร์เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้
ที่ต้องการที่จะเลือกศึกษาต่อในคณะนิสิตศาสตร์

ในการศึกษาครั้งนี้จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับราย
การค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมการศึกษาในคณะนิสิตศาสตร์ ภาคปกติ ของ
มหาวิทยาลัยที่ท่านรับผิดชอบประจำปีการศึกษา 2534 - 2537

ซึ่งมหาวิทยาลัยเอกชนในการศึกษาครั้งนี้มีทั้งหมด 5 สถาบันดังนี้

1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
3. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
4. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
5. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะเก็บไว้เป็นความลับและ
นำผลมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการอนุเคราะห์การตอบแบบ
สอบถามในครั้งนี้

ผู้วิจัย

นางสาวนุชศรา จังพล

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

รายการค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมการศึกษาในคณะนิติศาสตร์ ภาคปกติของ
มหาวิทยาลัยที่ท่านรับผิดชอบ ประจำปีการศึกษา 2537 - 2540

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. หมวดค่าเล่าเรียน ประกอบด้วย

- จำนวนหน่วยกิต หน่วยกิต
หน่วยกิตละ.....บาท
- ภาคบรรยาย จำนวน.....หน่วยกิต
หน่วยกิตละ.....บาท
- ภาคปฏิบัติ จำนวน.....หน่วยกิต
หน่วยกิตละ.....บาท

2. หมวดค่าบำรุง (ภาคการศึกษา) ประกอบด้วย

- ค่าบำรุงการศึกษาบาท
- ค่าบำรุงห้องสมุด..... บาท
- ค่าบำรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....บาท
- ค่าบำรุงและพัฒนาการศึกษา.....บาท
- ค่าบำรุงกิจกรรมนักศึกษา.....บาท
- ค่าบำรุงเฉพาะกิจ.....บาท
- อื่นๆ (ระบุ).....บาท

3. หมวดค่าธรรมเนียม (ภาคการศึกษา) ประกอบด้วย

- ค่าธรรมเนียมสมัครสอบเข้า.....บาท
- ค่าธรรมเนียมขึ้นทะเบียนนักศึกษา.....บาท
- ค่าธรรมเนียมขึ้นทะเบียนบัณฑิต.....บาท
- ค่าธรรมเนียมปัจฉิมนิเทศ.....บาท
- ค่าธรรมเนียมย้ายคณะ/สาขาวิชา ครั้งละ.....บาท
- ค่าธรรมเนียมในการเพิ่มวิชา/เปลี่ยนกลุ่ม วิชาละ.....บาท
- ค่าธรรมเนียมลงทะเบียนช้ากว่ากำหนด วันละ.....บาท
- ค่าธรรมเนียมรักษาสถานภาพนักศึกษา ภาคละ.....บาท
- อื่นๆ(ระบุ).....บาท

4. หมวดเบ็ดเตล็ด (ภาคการศึกษา) ประกอบด้วย

- ค่าใบแสดงผลการศึกษา/ค่าใบรับรอง ฉบับละ.....บาท
- ค่าบัตรประจำตัวนักศึกษา ฉบับละ.....บาท
- ค่าวุฒิบัตร/ปริญญาบัตร ฉบับละ.....บาท
- ค่าประกันของเสียหาย(คืนให้เมื่อพ้นสภาพ).....บาท
- อื่น(ระบุ).....บาท

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมืตอบแบบสอบถาม
นางสาวนุชศรา จังพล
ผู้วิจัย

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยดิฉัน นางสาวนุชศรา จังพล นิสิตปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540” โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและรายได้หรือผลตอบแทนทางการศึกษา ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากคณะนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยเหตุนี้ซึ่งยังขาดข้อมูลในการวิจัยบางส่วน ดังนั้นดิฉันจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ซึ่งข้อมูลของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อจะได้ข้อมูลจากการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรของคณะนิสิตศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเอกชนต่อไป ดิฉันขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจะไม่มีผลเสียหายใดๆต่อตัวท่าน ซึ่งข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่านจะนำมาใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น และจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ดังนั้นจึงไม่มีผลต่อตัวท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ และขอความกรุณาส่งคืนแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้ว โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกรุณาได้ หรือ ภายในเดือนตุลาคม ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงขอขอบพระคุณในการอนุเคราะห์เป็นอย่างยิ่ง
ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวนุชศรา จังพล)

นิสิตปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขต
กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540

คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิต
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจที่
จะเลือกศึกษาต่อไปในคณะนิติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเอกชน

ในการศึกษาครั้งนี้จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แบ่ง
ออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตอนที่2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรายจ่ายและรายได้ทางการศึกษา

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะเก็บไว้เป็นความลับและ
นำผลมาใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการอนุเคราะห์การตอบแบบ
สอบถามในครั้งนี้

ผู้วิจัย

นางสาวนุชศรา จังพล

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในกรอบ ☐ หน้าคำตอบและเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง
2. อายุ

☐ น้อยกว่า 25 ปี

☐ 25 - 30 ปี

☐ 31 – 35 ปี

☐ 36 – 40 ปี

☐ 41 – 45 ปี

☐ มากกว่า 45 ปี
3. ภูมิลำเนา

☐ ภาคเหนือ

☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

☐ ภาคกลาง

☐ ภาคตะวันตก

☐ ภาคตะวันออก

☐ ภาคใต้
4. สถานภาพ

☐ โสด

☐ สมรส
5. รายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง รวมกันประมาณเดือนละ

☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน

☐ 10,001-25,000 บาท/เดือน

☐ 25,001-50,000 บาท/เดือน

☐ 50,001-75,000 บาท/เดือน

☐ สูงกว่า 75,000 บาท/เดือน
6. ท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันใด

☐ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

☐ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

☐ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

☐ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

☐ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
7. ปีที่เข้ารับการศึกษา.....
8. ปีการศึกษาที่สำเร็จ.....

9. หน่วยงานการทำงานของท่านในปัจจุบัน

- ☐ ภาครัฐ
☐ ภาคเอกชน
☐ ภาครัฐวิสาหกิจ

10. ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ

- ☐ ผู้พิพากษา ☐ ทนายความ
☐ อัยการ ☐ ที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย
☐ นิติกร ☐ อื่นๆโปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 รายจ่ายและรายได้ทางการศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในกรอบ ☐ หน้าคำตอบและกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

11. จำนวนหน่วยกิตที่ศึกษาตลอดหลักสูตร จำนวน.....หน่วยกิต
 12. อัตราค่าหน่วยกิตขณะที่กำลังศึกษาในขณะนั้น หน่วยกิตละ..... บาท
 13. อัตราค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่ท่านจะต้องจ่ายรวมทั้งค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษา(โดยเฉลี่ย)บาท /การศึกษาตลอดหลักสูตร
 14. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของท่านเมื่อซื้ออุปกรณ์ทางการศึกษา เช่น หนังสือเรียน เครื่องเขียน และอื่นๆ ภาคการศึกษาละ.....บาท
 15. ท่านต้องจ่ายค่าอาหาร ค่าเดินทางไป-กลับ และค่าใช้จ่ายอื่นๆในระหว่างที่กำลังศึกษาท่านจ่ายเดือนละ.....บาท
 16. ขณะที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ ท่านอาศัยอยู่กับใคร
☐ บิดา มารดา หรือ ผู้ปกครอง ☐ หอพัก
☐ เพื่อน ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
 17. ท่านต้องจ่ายเงินค่าที่พัก ตามข้อ 16 หรือไม่
☐ ไม่ต้องจ่าย
☐ จ่าย เดือนละ..... บาท
 18. ท่านได้รับเงินจากบิดา มารดาหรือผู้ปกครองของท่านประมาณเดือนละเท่าใด
☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน
☐ 5,001-6,000 บาท/เดือน
☐ 6,001-7,000 บาท/เดือน
☐ 7,001-8,000 บาท/เดือน
☐ สูงกว่า 8,000 บาท/เดือน

19. ค่าใช้จ่ายของท่านในระหว่างที่กำลังศึกษา

- ☐ ต่ำกว่า 3,000 บาท/เดือน
- ☐ 3,001-4,000 บาท/เดือน
- ☐ 4,001- 5,000 บาท/เดือน
- ☐ 5,001-6,000 บาท/เดือน
- ☐ สูงกว่า 6,000 บาท/เดือน

20. ผู้อุปการะเรื่องค่าใช้จ่ายในระหว่างที่ท่านกำลังศึกษา คือ

- ☐ บิดา ☐ มารดา
- ☐ บิดาและมารดา ☐ ช่วยตนเอง
- ☐ ผู้อุปถัมภ์อื่นๆ (โปรดระบุ).....

21. ท่านได้ทำงานครั้งแรกเมื่อไร

- ☐ จบการศึกษาแล้วได้ทำงานทันที
- ☐ ภายใน 3 เดือนหลังจบการศึกษา
- ☐ ภายใน 6 เดือนหลังจบการศึกษา
- ☐ ภายใน 9 เดือนหลังจบการศึกษา
- ☐ ภายใน 1 ปีหลังจบการศึกษา
- ☐ มากกว่า 1 ปี

22. ท่านทำงานครั้งแรก พ.ศ.

23. เมื่อเริ่มทำงาน ท่านได้รับเงินเดือนครั้งแรกจากการทำงาน.....บาท

24. ประสบการณ์ในการทำงานของท่าน.....ปี

25. โดยปกติท่านทำงานวันละ.....ชั่วโมง/สัปดาห์

26. ปัจจุบันท่านได้รับเงินเดือนหรือรายได้จากการทำงานเดือนละเท่าใด

- เงินเดือนก่อนหักภาษี บาท/เดือน
- เงินเดือนหลังหักภาษี.....บาท/เดือน

27. รายได้อื่นๆที่นอกเหนือจากเงินเดือนประจำของท่านมีหรือไหม

- ☐ ไม่
- ☐ มี เฉลี่ยเดือนละ.....บาท/เดือน

28. รายได้ที่นอกเหนือจากเงินเดือนเช่น โบนัส ตลอดจนค่าครองชีพ เบี้ยเลี้ยง ค่าล่วงเวลา รวม
เดือนละ.....บาท

29. หากท่านจบการศึกษาชั้นมัธยมปลายและทำงานในหน่วยงานแห่งนี้ท่านจะได้รับ
เงินเดือน.....บาท

30. บุคคลที่ทำงานในหน่วยงานของท่านจะเกษียณอายุจากการทำงานเมื่ออายุ.....ปี

31. ท่านพอใจกับรายได้ที่ท่านได้รับหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

32. สาเหตุที่ท่านเลือกเข้าศึกษาในคณะนิติศาสตร์

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

นางสาวนุศรา จังพล

ผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนุชศรา จังพล
วัน เดือน ปี เกิด	29 กันยายน 2519
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1 ถนนขัตติยะวงษ์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2537	มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสตรีศึกษา
พ.ศ.2541	วท.บ.(วิทยาการคอมพิวเตอร์) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ.2544	ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ